

Lapsia Yhtiönpuistossa

TALOUSARVIO 2020

TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

Kaupunginvaltuusto hyväksynyt 9.12.2019

FORSSAN KAUPUNKI

TALOUSARVIO 2020 JA TALOUSSUUNNITELMA 2020-2022

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2020	1
1 YLEISTÄ	3
1.1 Kohti kestäväää elinvoimaa -kaupunkistrategia	3
1.2 Forssan kaupunkistrategian tavoitteet ja toimenpiteet toimialoittain	6
1.3 Yleinen talouskehitys ja Forssan kaupungin talous	10
1.4 Väestötavoitteet	16
2 ESITYSTAPA, RAKENNE JA SITOVUUS	17
2.1 Esitystapa ja rakenne	17
2.2 Sitovuus	20
2.3 Käyttösuunnitelmat	21
2.4 Talousarvion toteutumisen seuranta ja arviointi	21
3 KÄYTTÖTALOUSOSA	22
Käyttötalouden laskentaperusteet	22
Keskushallinto	27
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut	35
Teknisen ja ympäristötoimen palvelut	61
4 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA	84
4.1 Tuloslaskelmat	85
4.2 Tuloslaskelmaosan erittelyt	87
5 INVESTOINTIOSA	90
6 RAHOITUSLASKELMAT	91
6.1 Rahoituslaskelmaerittelyt	93
7 LIIKELAITOS	94
8 KONSERNIYHTEISÖT	99
- Forssa-asunnot Oy	99
- Forssan Yrityskehitys Oy	100
- Loimijoen Kuntapalvelut Oy	101
- Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä	102
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	103
LIITTEET	
1 Kaupungin arviointijärjestelmän kuvaus	105
2 Graafiset esitykset	108
3 Toimielimen ja palvelualueen tilivelvolliset 2020	113

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Muutos on aina mahdollisuus, mutta se leimaa myös hyvin voimakkaasti tämän päivän kuntien arkea. Kuluvasta vuodesta näyttää muodostuvan kunnille taloudellisesti todella huono. Moni kunta tekee alijäämäisen tilinpäätöksen ja onkin kertonut tähän liittyen erilaisista säästöohjelmista ja irtisanomisista. 53 kuntaa on myös ilmoittanut nostavansa veroprosenttia vuodelle 2020. Muutokset koettelevat niin talouden rakenteita kuin lainsäädännön vaatimuksia vaikuttaen näin suoraan myös kuntalaisten elämään. Kaupungille on tärkeää, että muuttuvassa toimintaympäristössä sillä on selkeä suunta ja strategia. Kuluvan vuoden aikana Forssaan kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kuntastrategian vuoteen 2030 asti. Uusi strategia **Kohti kestäväää elinvoimaa** on rakennettu kolmen näkökulman varaan, joilla haluamme rakentaa kaikille forssalaisille hyvän ja kestävään järvivihreän tulevaisuuden. Strategiatyön aikana myös kuntalaisille annettiin suora mahdollisuus osallistua strategian valmisteluun. Strategian näkökulmat hioutuivat muotoon:

- ekologinen kestävyys
- taloudellinen kestävyys
- sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

Valtakunnan politiikassa tapahtui kevään vaalien jälkeen myös suuri muutos, kun Antti Rinteen viiden puolueen aloitti toimintansa. Uusi hallitus ja uudet askeleet sote- ja maankuntauudistukselle. Toivon vilpittömästi, että tällä kertaa saisimme ensin määräävää lainsäädäntöä, jonka mukaan kuntien olisi helppo toimia. Toivon myös, että uusi hallitus asettaisi kansalaisen keskiöön vallalla olleen hallinnon sijaan. Asia on erittäin ajankohtainen niin Forssan kaupunkiseudulla kuin koko Kanta-Hämeessäkin, kun keväällä 2020 tulisi ratkaista uuden keskussairaala Assin kohtalo. Itse näen niin, että perinteinen malli, jossa rahan määrää lisäämällä on yritetty vastata kasvavaan palvelutarpeeseen, on tullut tiensä päähän. 2020-luvun Suomessa on niin suuria taloudellisia ja toiminnallisia haasteita, että meidän on pakko muuttaa rakenteita ja toimintamalleja.

Uskon, että yhdessä olemme enemmän ja toivon koko maakunnan kohtaavan ensi vuosikymmenen haasteet yhdessä. Forssan kaupunkiseudulla on jatkettu hyvää yhteistyötä ja joulukuussa kaikki kunnat ovat hyväksymässä yhteisen tiekartan, jossa määritellään Forssan seudun kuntien yhteistyön kehittäminen vuosille 2021 – 2024.

Kaupunki ei kasva ilman työpaikkoja. Kaupunkiseudun elinvoiman kasvattamiseksi vuonna 2018 aloitettu imago- ja elinvoimaselvitys tuotti tuloksenaan tusinan Forssan seudun elinvoimatekoa. Kuluvan vuoden aikana olemme päässeet nauttimaan työn hedelmistä, kun Forza yrityskiihdyttämö avattiin elokuussa. FYK:n toimitusjohtajan vaihtuessa vuoden lopussa toivon, että sama kehittämisen ”draivi” jatkuu sekä uusi sopimusperusteinen seudullinen yhteistyö löytää oikeat toimintamallit niin, että se palvelee kaikkia kaupunkiseudun yrityksiä ja kuntia.

Talousarviovuoteen ja taloussuunnittelukauteen eli vuosiin 2020 - 2022 osuu monia toimintaympäristöön liittyviä muutoksia ja epävarmuuksia, joilla on oleellista vaikutusta kuntien ja myös Forssan kaupungin talouteen. Maan hallitusten lupauksista huolimatta kuntien

tehtävät ovat jatkuvasti lisääntyneet. Virkamies ei usko valtion lupauksiin kustannusneutraaleista uudistuksista.

Tulevat investoinnit herättävät keskustelua kaupungin lainanhoitokyvystä. Tehdyistä päätöksistä on nyt pidettävä kiinni ja rakennettava tulevaisuuden Forssaa.

Kaupungin vuoden 2020 talousarvio on tasapainossa. Valtuuston asettama raami oli tiukka ja vaati kaikilta toimialoilta asioiden perinpohjaista miettimistä. Ilman Pärjäävä Forssa –toimintaohjelman esityksiä, jotka valtuustossa hyväksyttiin, ei tähän olisi päästy. Ensiarvoisen tärkeää on, että sovitusta säästöistä pidetään kiinni, koska ensi vuosikymmenellä ne kään eivät yksin tule riittämään. Tulemme siis tarvitsemaan Pärjäävä Forssa 2 -toimintaohjelman. Sen muoto ja malli tarkentuvat vuoden 2020 alussa ja se tulee vaatimaan myös Fshky:n vahvaa yhteistyötä.

Kaupungin toimintamenot ovat 125,7 miljoonaa euroa ja toimintatulot 27,1 miljoonaa euroa. Vuosikate on 7 miljoonaa euroa eli 413 euroa/asukas. Talousarvio on ylijäämäinen 0,7 miljoonaa euroa. Kaupungin lainamäärä nousee maltillisesti ja on vuoden 2020 lopussa 2.500 euroa eli selvästi alle maan keskiarvojen. Hyvä näin, koska investoinnit kasvavat ja lainaakin tullaan tarvitsemaan.

Kaupungin tehtävänä on turvata kuntalaisten palvelut. Myös uusia avauksia kuitenkin tarvitaan. Tarkoituksena on, että HAMKin Forssan yksikössä aloitaisi ulkomaalaisia opiskelijoita vuoden 2020 alussa. Toivon, että Migri pystyy tekemään tarvittavat päätökset hyvissä ajoin, jotta koulutuksen aloitus ei myöhästyisi kohtuuttomasti.

Palvelutehtävän turvaamiseksi tarvitsemme hyvän ja motivoituneen henkilöstön. Virkamiesten tehtävänä on asioiden valmistelu sekä täytöntöönpano ja luottamushenkilöiden tehtävänä on päättää. Pidetään yhdessä hyvää huolta kaupungistamme ja valitaan yhteinen kurssi. Tämä talousarvio antaa työllemme hyvät lähtökohdat.

22.11.2019

Jari Kesäniemi
kaupunginjohtaja

1. YLEISTÄ

1.1 KOHTI KESTÄVÄÄ ELINVOIMAA

Forssan kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.9.2019 vuoteen 2030 saakka ulottuvan tarkistetun kaupunkistrategian, joka sisältää kaupungin vision ”Järkivihreä Forssa-kestävää elinvoimaa” ja valitsi kestävän elinvoiman näkökulmiksi ekologisen, taloudellisen sekä sosiaalisen ja kulttuurisen kestävyuden. Em. näkökulmien huomiointia edistävät seuraavat menestystekijät: liikkuminen ja yhdyskuntarakenne, kulutus ja materiaalit, luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö, yritystoiminta ja innovaatiot, hyvinvointi, kulttuuri ja kansainvälisyys, vastuullinen johtaminen, osaaminen ja koulutus. Menestystekijöille hyväksyttiin tavoitteet. Suunnittelukaudella 2020-22 kaikkien toimialojen, liikelaitoksen ja konserniyhteisöjen tavoiteasettelun erityisenä painopisteenä on valtuuston päätöksen mukaan Vastuullinen johtaminen – menestystekijä ja sen tavoitteet.

Kuntalain mukaan talousarvion on toteutettava kuntastrategiaa ja talousarviotavoitteet on johdettava kuntastrategiasta. Keskeistä kaupunkistrategian toteuttamisessa onkin kiinteä yhteys taloussuunnitteluprosessiin. Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevia tavoitteita kaupungin eri palveluille, liikelaitoksille ja tytäryhteisöille. Talousarvio on myös strategian arvioinnin ja seurannan väline. Tällöin arvioidaan, miten strategia näkyy talousarviossa.

Talousarvion tavoiteasettelu kytketään suoraan kaupunkistrategian menestystekijöihin ja tavoitteisiin. Talousarviossa esitetään talousarviovuodelle palveluittain (palvelualueittain) kaupunkistrategian tavoitteita toteuttavat toimenpiteet, niiden arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso. Kullekin palvelualueelle valitaan vain sellaisia tavoitteita, joihin palvelualueella voidaan ja halutaan talousarviovuonna vaikuttaa. Talousarviossa tulee olla tarvittavat määrärahat tavoitteiden toteuttamiselle.

Talousarviossa kaupunkistrategian jokaisen strategisen tavoitteen osalta esitetään tavoitteet palvelualueittain seuraavasti:

Menestystekijä (valitut, joihin voidaan vaikuttaa)	Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointikriteerit/mittarit ja tavoitetaso v. 2020
---	------------	--------------	---

Strategian toiminnallistaminen ulottuu aina palveluyksikkö- ja henkilötasolle käyttösuunnitelmissa ja kehityskeskusteluissa. Käyttösuunnitelmatason strategiaa toteuttavat toimenpiteet esitetään käyttösuunnitelmissa.

Kaupunkistrategian tavoitteista ja niitä toteuttavista toimenpiteistä on laadittu yhdistelmä s. 6. Kaupunkistrategian seurantaan tullaan uudistamaan vuoden 2020 aikana siten, että tavoitteiden seuranta voidaan tehdä tavoitteittain koko kaupungin osalta. Talousarvioraportoinnissa mm. osavuosikatsauksissa seurataan tavoitteiden ja talousarvion määrärahojen/tuloarvioiden toteutumista palveluittain/palvelualueittain.

Järkivihreä Forssa – kestävä elinvoimaa

Haluamme forssalaisille – meille - hyvää tulevaisuutta ja uskomme saavuttavamme sen tavoittelemalla *kestävää elinvoimaa*, jossa kaikessa toiminnassamme huomioidaan

Ekologinen kestävyys

Toimintamme asettuu luonnon kantokyvyn rajoihin.

Taloudellinen kestävyys

Toimintamme perustuu taloudelliseen tasapainoon.

Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys

Toimintamme ytimenä on ihmisarvosta kiinni pitäminen, yhdenvertaisuus, myötätunto ja oikeudenmukaisuus. Keskeisenä kysymyksenä on taata hyvinvoinnin edellytysten siirtyminen sukupolvelta toiselle.

Valtuusto on hyväksynyt kaupunkistrategian 9.9.2019.

1. Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne

- 1.1 Toimivat, saavutettavuutta lisäävät joukkoliikenneyhteydet
- 1.2 Monipuoliset ja turvalliset liikenneväylät
- 1.3 Tiivis yhdyskuntarakenne ja yhteinen kehitysalusta: kaavoitus, liikenne, palvelut

2. Kulutus ja materiaalit

- 2.1 Asukkaat ja yritykset ovat osa kiertotaloutta (materiaalit ja ravinteet kiertävät järjestelmässä mahdollisimman alkuperäisessä muodossa energiaa tuhlaamatta)
- 2.2 Yhteistyössä rakennettu arvoketju, jossa ruokaa ja hyödykkeitä tuotetaan, arvostetaan sekä kulutetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti
- 2.3 Ekologisesti kestävät hankinnat
- 2.4 Monen tuottajan uusiutuvaan energiaan perustuva energiaomavaraisuus
- 2.5 Forssa on biopohjaisen energian ja polttoaineen nettoviejä
- 2.6 Energiatehokkuuden merkittävä paraneminen
- 2.7 Päästökompensaatio –järjestelmä
- 2.8 Vältämme ylikulutusta

3. Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö

- 3.1 Hiilinielujen kartuttaminen
- 3.2 Vedensaannin turvaaminen - puhdasta vettä kattavasti kaikille
- 3.3 Kuntalaisilla on helposti saavutettavissa monipuolisia luontokohteita ja viherympäristöjä
- 3.4 Hulevedet hallitusti ja hajautetusti hoitoon ja elävöittämään kaupunkiympäristöä
- 3.5 Kestävän kehityksen matkailun lisääminen

4. Yritystoiminta ja innovaatiot

- 4.1 Laajentuva ja monipuolinen yritys rakenne (tavoitearvo tai %)
- 4.2 Vastuullisuutta ja järkivihreyttä edustavat yritykset (tavoitearvo tai %)
- 4.3 Seudun ja kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot
- 4.4 Yritysten yhteistyö, globaali yhteistyö ja vienti
- 4.5 Aktiivinen kestävän kehityksen yrityshanketoiminta
- 4.6 Lisääntyvä työperäinen maahanmuutto
- 4.7 Sitoutuminen seudulliseen brändiin
- 4.8 Forssan seutu on kansainvälisesti tunnettu vihreän logistiikan talousalue

5. Hyvinvointi

- 5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut
- 5.2 Yhdenvertaisuuden edistäminen
- 5.3 Osallisuuden edistäminen
- 5.4 Työn ja työhyvinvoinnin edistäminen
- 5.5 Hyvä asuminen
- 5.6 Voimauttava vapaa-aika
- 5.7 LastenForssa –kokonaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen
- 5.8 Vapaaehtoistyö ja 3. sektori voimavarana

6. Kulttuuri ja kansainvälisyys

- 6.1 Kansainväliset verkostot ja yhteistyöhankkeet eri toimialoilla
- 6.2 Mahdollistava kotouttamistoiminta
- 6.2 Kulttuuri-identiteetin rakentaminen
- 6.3 Forssan omaleimaisuutta ja historiaa hyödyntävä toiminta

7. Vastuullinen johtaminen

- 7.1 Tasapainoinen kuntatalous
- 7.2 Onnistunut omistajaohjaus
- 7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen
- 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa
- 7.5 Ajantasaiseen ja validiin tietoon perustuva johtaminen
- 7.6 Määritelty palveluarkkitehtuuri ja palveluprosessit
- 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen
- 7.8 Kuntaviestintä menestystekijänä sekä osana jokaisen toimijan työn kokonaisuutta

8. Osaaminen ja koulutus

- 8.1 Kehittyvä kestävän kehityksen koulutus ja siihen panostaminen
- 8.2 Järjestelmällinen osaamispääoman kasvattaminen kaupunkiorganisaatiossa
- 8.3 Laadukas koulutuspolkukokonaisuus
- 8.4 Väestön koulutustason nousu

1.2 Kaupunkistrategian tavoitteet ja toimenpiteet toimialoittain 2020

	Keskushallinto
	Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut
	Tekninen- ja ympäristötoimi

MENESTYSTEKIJÄ	TAVOITTEET	TOIMENPITEET kpl
1 Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne	<p>1.1 Toimivat, saavutettavuutta lisäävät joukkoliikenneyhteydet</p> <p>1.2 Monipuoliset ja turvalliset liikenneväylät</p> <p>1.3 Tiivis yhdyskuntarakenne ja yhteinen kehitysalusta: kaavoitus, liikenne, palvelut</p>	<p></p> <p></p>
2 Kulutus ja materiaalit	<p>2.1 Asukkaat ja yritykset ovat osa kiertotaloutta (materiaalit ja ravinteet kiertävät järjestelmässä mahdollisimman alkuperäisessä muodossa energiaa tuhlaamatta)</p> <p>2.2 Yhteistyössä rakennettu arvoketju, jossa ruokaa ja hyödykkeitä tuotetaan, arvostetaan sekä kulutetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti</p> <p>2.3 Ekologisesti kestävä hankinnat</p> <p>2.4 Monen tuottajan uusiutuvaan energiaan perustuva energiaomavaraisuus</p> <p>2.5 Forssa on biopohjaisen energian ja polttoaineen nettoviejä</p> <p>2.6 Energiatehokkuuden merkittävä paraneminen</p> <p>2.7 Päästökompensaatio -järjestelmä</p> <p>2.8 Vältämme ylikulutusta</p>	<p></p> <p></p> <p></p> <p></p>

<p>3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö</p>	<p>3.1 Hiilinielujen kartuttaminen</p> <p>3.2 Vedensaannin turvaaminen - puhdasta vettä kattavasti kaikille</p> <p>3.3 Kuntalaisilla on helposti saavutettavissa monipuolisia luontokohteita ja viherympäristöjä</p> <p>3.4 Hulevedet hallitusti ja hajautetusti hoitoon ja elävöittämään kaupunkiympäristöä</p> <p>3.5 Kestävän kehityksen matkailun lisääminen</p>	<p>1</p> <p>2</p> <p>3</p> <p>2</p> <p>2 1</p>
<p>4 Yritystoiminta ja innovaatiot</p>	<p>4.1 Laajentuva ja monipuolinen yritys rakenne</p> <p>4.2 Vastuullisuutta ja järkivihreyttä edustavat yritykset</p> <p>4.3 Seudun ja Kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot</p> <p>4.4 Yritysten yhteistyö, globaali yhteistyö ja vienti</p> <p>4.5 Aktiivinen kestävän kehityksen yrityshanketoiminta</p> <p>4.6 Lisääntyvä työperäinen maahanmuutto</p> <p>4.7 Sitoutuminen seudulliseen brändiin</p> <p>4.8 Forssan seutu on kansainvälisesti tunnettu vihreän logistiikan talousalue</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1 2</p> <p>1</p> <p>1</p>
<p>5 Hyvinvointi</p>	<p>5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut</p> <p>5.2 Yhdenvertaisuuden edistäminen</p> <p>5.3 Osallisuuden edistäminen</p> <p>5.4 Työn ja työhyvinvoinnin edistäminen</p> <p>5.5 Hyvä asuminen</p>	<p>5</p> <p>1 1</p> <p>2 3</p> <p>2</p> <p>1 4</p>

	<p>5.6 Voimauttava vapaa-aika</p> <p>5.7 LastenForssa -kokonaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen</p> <p>5.8 Vapaaehtoistyö ja 3. sektori voimavarana</p>	<p>1</p> <p>2</p>
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	<p>6.1 Kansainväliset verkostot ja yhteistyöhankkeet eri toimialoilla</p> <p>6.2 Mahdollistava kotouttamistoiminta</p> <p>6.3 Kulttuuri-identiteetin rakentaminen</p> <p>6.4 Forssan omaleimaisuutta ja historiaa hyödyntävä toiminta</p>	<p>1</p> <p>1</p> <p>1</p> <p>2 1</p>
7 Vastuullinen johtaminen	<p>7.1 Tasapainoinen kuntatalous</p> <p>7.2 Onnistunut omistajaohjaus</p> <p>7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen</p> <p>7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa</p> <p>7.5 Ajantasaiseen ja validiin tietoon perustuva johtaminen</p> <p>7.6 Määritelty palveluarkkitehtuuri ja palveluprosessit</p> <p>7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen</p> <p>7.8 Kuntaviestintä menestystekijänä sekä osana jokaisen toimijan työn kokonaisuutta</p>	<p>2 6 8</p> <p>6 2</p> <p>1 6 2</p> <p>1</p> <p>1 7</p> <p>1</p>

8 Osaaminen ja koulutus	8.1 Kehittyvä kestävä kehityksen koulutus ja siihen panostaminen 8.2 Järjestelmällinen osaamispääoman kasvattaminen kaupunkioorganisaatiossa 8.3 Laadukas koulutuspolku-kokonaisuus 8.4 Väestön koulutustason nousu	<table><tr><td>2</td><td>1</td></tr><tr><td>1</td><td></td></tr><tr><td>2</td><td>1</td></tr><tr><td>3</td><td></td></tr></table>	2	1	1		2	1	3	
2	1									
1										
2	1									
3										

1.3 YLEINEN TALOUSKEHITYS JA FORSSAN KAUPUNGIN TALOUS

Kuntatalous painumassa ennätysheikolle tasolle

Valtionvarainministeriön syksyn 2019 talouskatsauksen mukaan ” talouskasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kottimainen kysyntä ylläpitää talouskasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvulle korostuu varsinkin ensi vuonna.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 talouskasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan talouskasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva talouskasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.”

Vuonna 2020 talouskasvu VVM:n ennusteen mukaan hidastuu 1 %:iin.

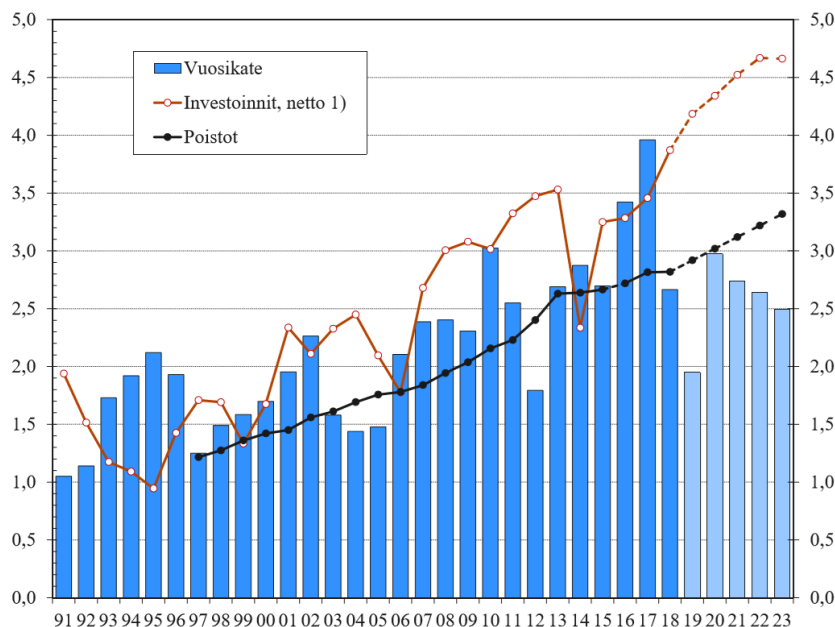
Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2023 (painelaskelman mukaan) mrd.€

1) Investoinnit, netto = Käyttöomaisuusinvestoinnit – rahoitusosuudet – käyttöomaisuuden myyntitulot.

Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Lähde: Vuodet 1991-2018 Tilastokeskus, Vuosien 2019-2023 arviot VM 7.10.2019

Kuntaliitto
Kommunförbundet

Yhteenveto kuntatalouden kehitysarviosta (Minna Punakallio):

- Kuntatalouden tila painuu vuonna 2019 ennätysheikolle tasolle; syynä verotulojen heikko kehitys, isot valtionosuusleikkaukset ja väestön ikääntyminen.
- Syvin kuoppa korjaantuu v. 2020; verotulokehitys vauhdittuu, valtionosuudet kasvavat n. 300 miljoonaa euroa ja velkaantuminen on yhä voimakasta.
- Kuntatalouden ennuste heikko; toimintamenojen kasvu keskimäärin + 3,4%, verotulojen kasvu keskimäärin +2,7 % ja valtionapujen kasvu keskimäärin 4,2 %. Toiminnan ja investointien rahavirta on 2019-2023 vahvasti alijäämäinen.

Verotulojen kehitys:

Verotulokehityksen ennakoitaan suunnittelukaudella olevan edelleen hidasta. Kaupungin verotulojen kasvu on ollut viime vuosina vuositasolla noin prosentin luokkaa, vuotta 2018 lukuunottamatta, jolloin verotulot putosivat 1,4 %:a.

Verotulojen ennustamista vuodelle 2020 vaikeuttaa huomattavasti kuluvan vuoden verotilitysten ongelmat. Kaupungin verotulojen arvioidaan kasvavan 2,9 % kuluvan vuoden 2019 ennusteesta, joka on 2 miljoonaa euroa kuluvan vuoden alkuperäistä talousarviota pienempi. Syynä keskimääräistä suurempaan kasvuun vuoden 2020 talousarviossa on vuoden 2019 verotulotilitysten tasaantuminen osittain vuonna 2020. Arvio on kuitenkin kuluvan vuoden alkuperäistä talousarviota hieman pienempi.

Kaupunginvaltuusto päätti 11.11.2019 pitää kaupungin tuloveroprosentin entisellään, samoin kiinteistöveroprosentit.

Valtionosuuksien kehitys:

Kunnan valtionosuus koostuu aina kahdesta osasta:

1. Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 1704/2009)
2. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain (1705/2009) mukaisesta valtionosuudesta

Erona aiempiin vuosiin vuonna 2020 kunnille maksettavat veromenetysten kompensaatit erotetaan peruspalvelujen valtionosuudesta (mom. 28.90.30) ja maksetaan omalta valtiovarainministeriön momentiltaan 28.30.35. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää ja lisää sen läpinäkyvyyttä.

Kuntaliiton ennakkollisten valtionosuuslaskelmien (14.10.2019) mukaan kuntien valtionosuudet (ml. veromenetysten kompensaatit) kasvavat 610 miljoonaa euroa (+7,1 %; 111 €/asukas) vuodesta 2019 vuoteen 2020. Kunnille myönnetään valtionosuutta yhteensä 6 968 miljoonaa euroa ja veromenetysten kompensatioita 2 251 miljoonaa euroa vuonna 2020 (yhteensä 8 608 milj. € vuonna 2019).

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,09 prosenttiyksikköä ja on 25,46 % vuonna 2020 (25,37 % vuonna 2019).

Peruspalvelujen valtionosuuden (VM) kasvu vuodesta 2019 vuoteen 2020 johtuu erityisesti vuonna 2019 päättyneestä kilpailukyky sopimuksesta, mutta taustalla on myös muita lakiin perustuvia muutoksia:

- Kilpailukyky sopimukseen sisältynyt lomarahojen leikkaus päättyy ja niin ikään siihen liittyvä valtionosuuden leikkaus (-264 milj. €) päättyy vuoteen 2019.
- Määräaikainen vuosia 2016-2019 koskenut indeksikorotusten jäädytys päättyy vuoteen 2019.
- Tehtyjä indeksijäädytyksiä ei kompensoida, mutta vuoden 2020 kustannustason muutos (+2,4 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa.
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2017 tietoihin) lisää valtionosuutta 102 milj. euroa vuonna 2020.

- Uutuutena vuonna 2020 aiemmin valtionosuusjärjestelmän kautta kunnille maksetut verotulomenetysten kompensatiot erotetaan järjestelmästä omalle momentilleen 28.90.35. Veromenetysten kompensatiot lisääntyvät 285 milj. euroa vuonna 2020. Täten vuosien 2010-2020 veromenetysten kompensatioiden yhteissumma on 2 251 milj. euroa.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi peruspalvelujen valtionosuudessa otetaan huomioon kuntien tehtävien ja velvoitteiden muutoksia vuonna 2020.

Kaupungin valtionosuusarvio vuonna 2020 on 43,8 miljoonaa euroa. Kuluvan vuoden 2019 valtionosuudet ovat päätöksen mukaan 41 miljoonaa euroa, josta kasvua vuoteen 2020 on 2,8 miljoonaa euroa eli 6,8 %. Vuoteen 2019 sisältyy kertaluonteinen valtion budjettiriihessä päätetty valtionosuuskompensatio 0,7 miljoonaa euroa. Kompensatio maksetaan kunnille marras-joulukuussa 2019.

Lopulliset päätökset vuoden 2020 valtionosuusrahoituksesta tehdään joulukuun 2019 lopussa.

Vuoden 2020 talousarvion valmistelun lähtökohdat:

Valtuusto hyväksyi 9.9.2019 vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2020 - 2022 talous suunnitelman laadinnalle seuraavat periaatteet ja linjaukset:

1. Kaupungin taloutta ja palvelutoimintaa hoidetaan suunnittelukaudella 2020 - 2022 siten, että kaupungin talous pysyy tasapainossa.
2. Vuoden 2020 talousarvion tulostavoite on vähintään tasapaino +/-0.
3. Pärjäävä Forssa -ohjelman toteuttaminen jatkuu hyväksytyin ohjelman mukaan.
4. Toimialojen talousarviokehys ilman sote-palveluiden ja pelastuslaitoksen maksuosuuksia on vuoden 2020 taloussuunnitelman toimintakate lisättynä 2 %:n henkilöstökulujen kasvulla. Kasvu lasketaan taloussuunnitelman vuoden 2020 henkilöstökuluihin.
5. Vesihuoltoliikelaitoksen maksaman korvauksen suuruus päätetään talousarvion yhteydessä.
6. Sosiaali- ja terveystalouden kustannusten kasvuun suunnittelukaudella varaudutaan. Samalla edellytetään, että kuntayhtymissä laaditaan selkeät tuottavuusohjelmat, joilla kustannusten kasvua voidaan hillitä. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän kuntamaksujen kasvu vuonna 2020 tulee rajata enintään 3 %:iin.
7. Suunnittelukaudella kaupungin kaikilla toimialoilla, liikelaitoksessa ja konserniyhteisöissä on erityisessä tarkastelussa ja painopisteenä tarkistetun kaupunkistrategian menestystekijä: vastuullinen johtaminen ja sen tavoitteet.
8. Talousarvion tavoiteasettelu perustuu tarkistetun kaupunkistrategian kahdeksaan menestystekijään ja niiden tavoitteisiin. Palvelualueittain esitetään valitut tavoitteet (joihin palvelualueella voidaan vaikuttaa), tarvittavat toimenpiteet ja arviointikriteerit/mittarit ja vuoden 2020 tavoitetaso.

9. Kaupunginhallitus vahvistaa talousarvion laadinta-aikataulun mukaisesti yksityiskohtaiset talousarvion laadintaohjeet kokouksessaan 16.9.2019.

Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelma v. 2019-2021 ja sen jatko

Kaupungin talousnäkymät ovat kiristyneet, ja talous kääntyi v. 2018 alijäämäiseksi. Valtuusto hyväksyi marraskuussa 2018 Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2019 – 2021, joka sisältyi v 2019 talousarvioon. Talouden tasapainottamisohjelma sisältää tasapainottamistarpeen määrittelyn vuosille 2019 - 2021, tasapainottamistoimenpiteet vuosittain sekä henkilöstösuunnitelman.

Kaupungin talous pidetään tasapainossa, jotta kaupunkilaisten palvelut voidaan tulevaisuudessakin turvata. Suurimman haasteen muodostavat kaupungin ikärakenteen muutos ja väestön väheneminen ja sitä kautta tulevat muutospaineet palvelutoiminnalle ja palveluverkolle. Kaupungin verotulojen kehitys on ollut hidasta ja näköpiirissä ei ole suuria muutoksia tulevillekaan vuosille. Vuoteen 2020 on ennakoitu hieman normaalia suurempaa verotulokasvua johtuen kertaluonteisista tekijöistä. Kaupungin investointitarpeet ovat kasvussa, ja samalla kaupungin lainamäärä kasvaa. Vuosiin 2020 – 2022 ajoittuvat noin 35,5 miljoonan euron investoinnit, joista Monilylän osuus on 23 miljoonaa euroa.

Pärjäävä Forssa -tasapainottamistoimenpiteiden vaikutus on 1,4 miljoonaa euroa vuonna 2019 ja 1,9 miljoonaa euroa vuonna 2020 sekä 2 miljoonaa euroa vuonna 2021. Näiden käyttötalouteen kohdistuvien toimenpiteiden avulla kaupungin talous oli tarkoitus pitää ylijäämäisenä.

Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Tasapainottamisohjelma ei sisältänyt veroprosenttien tarkistamista.

Pärjäävä Forssa- ohjelman laatimisen jälkeen on käynyt ilmi, että tarvitaan lisää toiminnan ja talouden sopeuttamistoimia tuleville vuosille. Suurimpana syynä tähän on sotepalvelujen voimakas kasvupaine liittyen väestön ikärakenteen muutokseen.

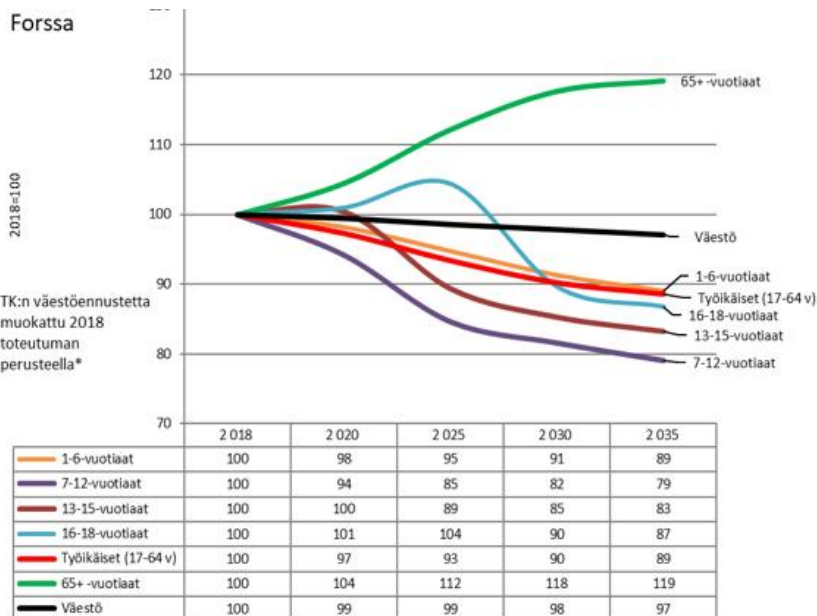
Ikäluokkien osuudet muuttuvat merkittävästi

Pohjana Tilastokeskuksen väestöennuste 2015:

- väestö 2014
- muuttotiedot 2010-2014
- hedelmällisyys 2010-2014
- kuolleisuus 2010-2014

- väestöennuste osoittaa, mihin kehitys johtaa, jos syntyvyyden, kuolleisuuden ja muuttoilikeen mukainen kehitys jatkuu

Ennustetta on korjattu 2018 toteutuman perusteella

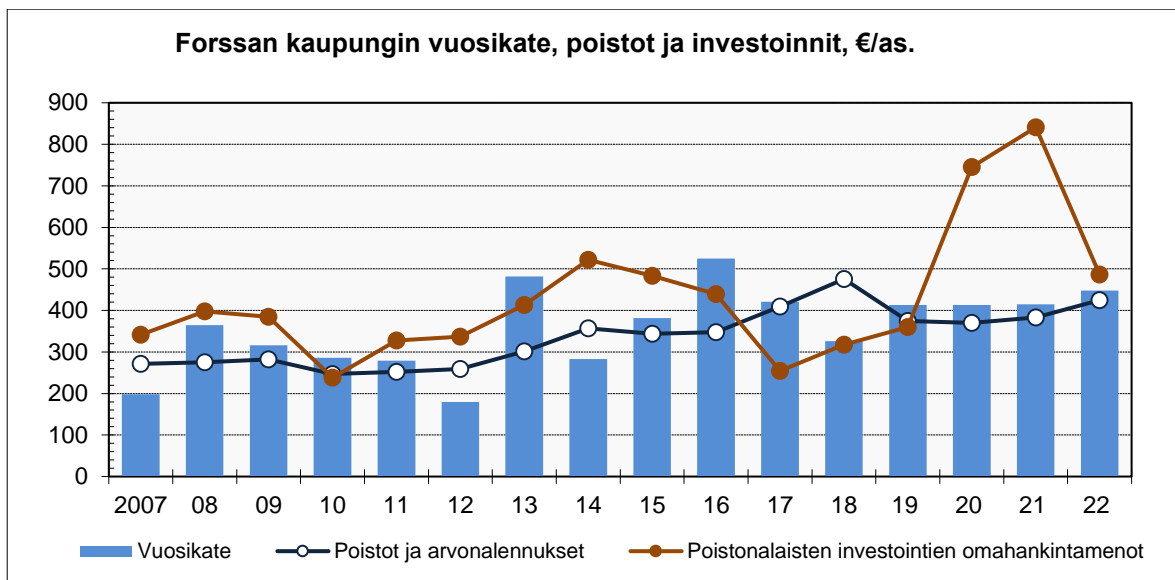

Forssan kaupungin keskeisten talouden tunnuslukujen kehitys ja tulo-rahoituksen riittävyys

Kuntataloudessa on tavoitteena oltava tulo-rahoituksen riittävyys, mikä tarkoittaa sitä, että usean tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulee kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot. Kuntalaki toteaa, että taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kunnan talous on tasapainossa, kun vuosikate kattaa poistot. Poistojen on vastattava keskimääräistä korjausinvestointien tasoa, jotta näin olisi. Tulo-rahoituksen riittävyttä voidaan paremmin arvioida vertaamalla vuosikatteen, poistojen sekä poistonalaisten investointien omahankintamenojen suuruutta toisiinsa. Talousarvion mukaan kaupungin tulos on positiivinen eli vuosikate riittää kattamaan poistot. Vuosikate ei riitä kuitenkaan kattamaan investointien omahankintamenoja, koska kaupungin investointitaso nousee taloussuunnittelukaudella. Kaupunki ottaa lainaa investointiensä rahoittamiseen.

Investointiohjelma vaikuttaa suoraan kaupungin lainanottotarpeeseen ja sitä kautta suhteelliseen velkaantumiseen ja lainanhoitokatteeseen. Kaupungin talouden liikkumavara on pieni. Tulo-rahoituksen riittävydestä huolehtiminen ja käyttötalouden hallinta on ensiarvoisen tärkeää. Jotta lainanhoitokyky tulevaisuudessakin säilyy, edellyttää se tuloksellisuuden ja tuottavuuden parantamista ja selkeitä säästöjä käyttötaloudessa eli Pärjäävä Forssa -talouden tasapainottamisohjelman toteuttamista ja sen jatkoa.

Vuosien 2020-2022 investointiohjelma on yhteensä 35,5 miljoonaa euroa.

Suurin riski tulorahoituksen riittävydessä on verotulojen ja valtionosuuksien kehityksessä sekä epäonnistuminen menokehityksen hillitsemisessä ja Pärjäävä Forssa –ohjelman toteuttamisessa.

Kaupungin lainamäärä kasvaa 6,4 miljoonalla eurolla vuonna 2020. Lainamäärä nousee 42,1 miljoonaan euroon. Lainamäärä vuoden 2020 lopussa on noin 2.500 euroa/asukas. Lainamäärä nousee suunnittelukauden lopussa 50,6 miljoonaan euroon eli hieman noin 3.000 euroon/asukas. Kaupungin lainanhoitokustannuksia hallitaan suojaamalla lainat nykyiselle alhaiselle korkotasolle ja lainasalkkua järjestelemällä. Vuosittaiset lainojen lyhennykset eivät kasva, vaikka lainamäärä vuosina 2020-2022 kasvaakin.

Kaupungin lainanhoitokate on talousarviovuonna tyydyttävä eli 1,8. Mikäli lainanhoitokate on alle 1, tarkoittaa tämä, ettei kaupungin tulorahoitus riitä lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on yli 2 ja tyydyttävä kun lainanhoitokate on 1-2 ja heikko, mikäli lainanhoitokate on alle 1.

Kaupungin talouden keskeisistä tunnusluvuista on graafisia esityksiä talousarviokirjan liitteenä.

1.4 VÄESTÖTAVOITTEET

Vuoden 2019 alussa Forssassa oli 17.028 asukasta. Vuonna 2019 on väestön määrä vähentynyt ennakkotietojen mukaan tammi-syyskuussa 117 asukkaalla. On ensiarvoisen tärkeää saada väestön väheneminen pysähtymään ja ehkä tulevaisuudessa kasvuunkin. Väestö on vähentynyt viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana joka vuosi kahta vuotta lukuun ottamatta.

Forssan kaupungin väestön kehitys 1996 – 2022

Vuosi	Väestö 31.12.	Muutos hlöä	Muutos %
1996	19.335	-207	-1,1
1997	19.124	-211	-1,1
1998	18.857	-267	-1,4
1999	18.644	-213	-1,1
2000	18.506	-138	-0,8
2001	18.311	-195	-1,1
2002	18.201	-110	-0,6
2003	18.104	-97	-0,5
2004	18.076	-28	-0,1
2005	17.918	-158	-0,9
2006	17.894	-24	-0,1
2007	17.835	-59	-0,3
2008	17.860	25	0,1
2009	17.807	-53	-0,3
2010	17.904	97	0,5
2011	17.833	-71	-0,4
2012	17.727	-106	-0,6
2013	17.667	-60	-0,3
2014	17.521	-146	-0,8
2015	17.422	-99	-0,6
2016	17.328	-94	-0,5
2017	17.185	-143	-0,8
2018	17.028	-157	-0,9
2019 syyskuu	16.905	-123	-0,7
2020	16.905	0	0
2021	16.905	0	0
2022	16.905	0	0

Väestömäärän väheneminen ennakoidaan pysähtyvän.

2. ESITYSTAPA, RAKENNE JA SITOVUUS

2.1 ESITYSTAPA JA RAKENNE

Talousarvio ja kolmeksi vuodeksi laadittu taloussuunnitelma sisältävät tuloslaskelmaosan, rahoitusosan, käyttötalousosan ja investointiosan. Lisäksi talousarvio ja taloussuunnitelma sisältävät yleisen osan, liikelaitoksen ja konserniyhteisöjen tavoitteet sekä tarvittavat liitteet.

Kaupungin kokonaistaloutta kuvataan talousarvion ja taloussuunnitelman tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa. Tuloslaskelmat ja rahoituslaskelmat esitetään erikseen: kaupunki ilman liikelaitosta ja koko kaupunki mukana liikelaitos.

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa esitettävät kokonaistalouden keskeiset erät ovat verotulot, valtionosuudet ja varsinaiset toiminnan menot ja tulot sekä suunnitelman mukaiset poistot.

Toimintakate = toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainan lyhennyksiin. Tulo-rahoitus on ylijäämäinen, mikäli vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, jos vuosikate alittaa poistot. Mikäli vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulo-rahoitus heikko.

Tuloslaskelmassa tilikauden tuloksen käsittelyerät (poistoerot, vapaaehtoisten varausten muutokset ja rahastojen muutokset) eivät ole määrärahoja tai tuloarvioita, koska ne eivät ole rahoitusvaikutteisia eriä. Valtuusto hyväksyy kuitenkin niitä koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa esitetään kunnan rahoituslaskelma ns. rahavirtalaskelmana, jossa erikseen on nähtävissä toiminnan ja investointien rahavirrat, jotka käsittävät tulo-rahoituksen ja investointierät. Lisäksi rahoituslaskelmasta käy ilmi rahoituksen rahavirta. Sitä varten rahoituksen rahavirtalaskelmassa esitetään ensin antolainauksen ja lainakannan muutokset. Niiden jälkeen esitetään maksuvalmiuteen vaikuttavat omien pääomien muutokset. Maksuvalmiuden muutoksiin vaikuttavat myös toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden, saamisten ja korottomien velkojen muutokset. Rahoituslaskelman selkeyden säilyttämiseksi esitetään siinä eriteltynä vain kokonaistalouden kannalta olennaiset erät.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kaupungin toiminnan ohjausta kuvataan puolestaan käyttötalousosassa ja investointiosassa. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa kuntalain edellyttämät toiminnalliset tavoitteet: kaupunkistrategiasta valitut kriittiset menestystekijät, toimenpiteet, jotka edistävät kriittisen menestystekijöiden toteutumista ja tavoitetasot talousarviovuodelle sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille palvelualueittain tehtävien hoitamiseen. Käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot sisältävät myös ne sisäiset erät, joihin toimieliin tai muu toiminnasta vastaava yksikkö voi vaikuttaa.

Käyttötalousosassa esitetään myös palvelun tuloslaskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kustannusrakenne on alustava ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannontekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot.

Lisäksi käyttötalousosassa esitetään palveluittain toiminnan painopisteet talousarviovuonna, muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa, keskeiset muutokset ja asiat taloussuunnitelmasta, riskianalyysi toimintaan vaikuttavista riskeistä sekä keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi.

Lisäksi esitetään keskeiset mittarit ja tunnusluvut, joita seurataan.

Talousarviomäärärahat hyväksytään vuoden 2020 palveluiden osalta. Vuodet 2021 ja 2022 ovat alustavia arviota, eivät määrärahoja. Käyttötalousosa sisältää 20 palvelualueita, joille osoitetaan menomäärärahat ja tuloarviot. Sivistys ja tulevaisuustoimialan organisaatiomuutos 1.1.2020 lukien muuttaa palvelualueiden sisältöä ja vähentää niiden määrää yhdellä. Muutos huomioidaan talousarviomuutoksena vuoden 2020 alussa.

Taloussuunnitelma on laadittu kaikkien suunnitelmavuosien osalta vuoden 2020 arvioituun rahanarvoon. Täten inflaation vaikutusta suunnitelmavuosille 2021 - 2022 ei ole otettu huomioon eli muutokset määrärahoissa ja tuloarvioissa johtuvat toiminnassa tapahtuvista muutoksista.

INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmille. Investointiosassa käsitellään vain aktivoitavat hankintamenot. Tuloarviona esitetään valtion ja muiden yhteisöjen rahoitusosuudet investointimenoihin. Käyttöomaisuuden myynneistä esitetään suunnitelman mukainen hankintamenojäännös. Investointivaruksen tai rahaston käyttö hankkeen rahoitukseen esitetään erikseen sitovana perusteluna.

Investointiosaan varataan määrärahat hyödykkeen hankintaan, mikäli hyödykkeen tai hyödykkeen eri komponenttien verollinen hankintahinta on vähintään 10.000 euroa.

Määrärahat esitetään talousarviokirjassa hankeryhmittäin. Tarkempi erittely löytyy päättäjien käyttöön CM:stä eli päättäjien extranetistä.

LIIKELAITOS

Kaupungilla on seuraava kuntalain mukainen liikelaitos: Forssan vesihuoltoliikelaitos. Talousarvion käyttötalousosassa menoihin ja tuloihin sisältyvät palvelujen ja tavaroiden ostot liikelaitokselta ja vastaavasti palvelujen myynti ja vuokraus liikelaitokselle.

Määrärahaa liikelaitoksen investointimenoon ei oteta kaupungin talousarvion investointiosaan, vaan mahdollinen pääomarahoitus liikelaitoksen investointimenoon käsitellään talousarvion rahoitusosassa sisäisenä antolainana tai peruspääoman lisäyksenä. Kaupungin talousarviossa liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko ja lainan korko näkyy tuloslaskelmassa rahoitustuotoissa ja -menoissa.

Johtokunnan esitys liitetään osaksi kaupunginhallituksen esitystä kaupungin talousarvioksi ja -suunnitelmaksi valtuustolle.

Hallintosäännön 60 § mukaan valtuusto hyväksyy talousarviossa liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet.

Vesihuoltoliikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion valtuuston asettamien tavoitteiden perusteella.

KAUPUNKIKONSERNI

Kaupunkikonsernilla tarkoitetaan kaupungin sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kaupungilla yksin tai muiden konserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö).

Kaupunginvaltuusto hyväksyy tavoitteet talousarviossa ja -suunnitelmassa myös kaupunkikonsernille.

Forssan kaupungin konsernirakenne on seuraava:

Tytäryhteisöt:	omistusosuus %
Forssa-asunnot Oy	100,00*
Loimijoen Kuntapalvelut Oy	83,36*
Forssan Yrityskehitys Oy	100,00*
Forssan kaupungin Vanhustenkotiyhdistys ry	

Osakkuusyhteisöt:	
As Oy Tölönrivi	40,20
As Oy Forssan Hakaniitty	22,00

Kuntayhtymät:	
Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä	59,96*
Hämeen liitto	11,73
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirin ky	3,78
Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä	44,12*
Eteva ky	0,64

Konsernitavoitteet asetetaan talousarvion yhteydessä * merkityille yhteisöille.

2.2 SITOVUUS

Käyttötalousosa

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio on oikeudellisesti sitova, mutta taloussuunnitelma on vain ohjeellinen; ainoastaan alijäämän kattamiseksi esitetyt toimenpiteet ovat sitovia.

Käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia toimialatasolla. Kyseessä on bruttositovuus, menot ja tulot ovat molemmat erikseen sitovia. Käyttötalousosa sisältää yhteensä 20 eri palvelualueetta. Palvelualueiden määrä vähenee sivistystoimen organisaatiouudistuksen johdosta yhdellä 1.3.2020 lukien.

Nettositovuuden piirissä ovat seuraavat käyttötalousosan palvelualueet:

- 260 Vesihelmi ja liikunta- ja nuorisopalvelut
- 270 Wahren-keskus
- 280 Työllisyyden hoidon palvelut
- 580 Yhteistoiminta-alueen jätehuolto

Käyttötalousosassa esitetyt palvelujen menestystekijät, toimenpiteet ja tavoitetasot sekä taloudelliset tavoitteet eli määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia. Käyttötalousosassa esitetyt tunnusluvut, painopisteet, riskianalyysi jne. eivät ole sitovia tavoitteita.

Investointiosan määrärahat ja tuloarviot sekä kokonaiskustannusarviot ovat sitovia hankeryhmittäin tai hankkeittain. Sitovat hankeryhmät tai hankkeet on merkitty investointiosaan kirjaimella (s). Mikäli investoinnin hankintamenon ennakoidaan ajoittuvan kahdelle tai useammalle vuodelle, hyväksyy valtuusto investoinnin hankinnan kokonaiskustannusarvion sitovana, jolloin kustannusarvion sisällä tapahtuvat vaihtelut vuositasona ovat sallittuja. Vuodet 2021-2022 ovat suuntaa antavia, eivät varsinaisia määrärahoja.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat:

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuotot ja -kulut yhteensä

Rahoituslaskelmaosa

Rahoituslaskelmaosassa sitovia määrärahoja ja tuloarvioita ovat:

- antolainasaamisten lisäys
- antolainasaamisten vähennys
- lainakannan muutos

Liikelaitos ja konserniyhteisöt

Konsernitavoitteet ovat sitovia kaupungin liikelaitokselle. Valtuustoon nähden sitovia eriä liikelaitoksen tulosbudjetissa ovat kaupungin ja liikelaitoksen väliset pääomarahoituksen korvaukset. Näitä korvauksia ovat korkotulot ja -menot sisäisestä anto- ja ottolainauksesta sekä korvaukset kaupungin liikelaitokseen sijoittamasta peruspääomasta.

2.3 KÄYTTÖSUUNNITELMAT

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kaupunginhallitus sen täytäntöönpano-ohjein lautakuntien, tilivelvollisten virkamiesten ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kaupunginhallitus, lautakunta tai johtokunta päättää sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkistetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttösuunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmalla toimielimet asettavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttötalousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Kaupunginhallituksen, lautakunnan tai johtokunnan määräämä ja sen alainen viranhaltija päättää seuraavan tason käyttösuunnitelmista sekä päättää omalta osaltaan tehtävien toteuttamisesta ja osamäärärahojen käytöstä asettamalla tarkennetut tavoitteet ja jakamalla osamäärärahat ja -tuloarviot pienempiin ja tarkempiin osiin.

Toimivallanjakoa koskevat määräykset annetaan hallintosäännössä.

2.4 TALOUSARVION TOTEUTUMISEN SEURANTA JA ARVIOINTI

Talousarviossa kaupunginvaltuusto hyväksyy toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet palvelualueittain. Alemman palveluyksikötason tavoitteet hyväksytään lautakuntien käyttösuunnitelmissa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa myös toiminnalliset ja taloudelliset konsernitavoitteet tytäryhtiöille ja liikelaitoksille sekä kuntayhtymille.

Kaupungin talousarvion toteutumisen seuranta tapahtuu kuukausiraportoinnilla siten, että kaupunginhallitukselle informoidaan talousarvion toteutumisesta aina kuukauden päätyttyä seuraavan kuukauden aikana tuloslaskelmatasolla. Raportti sisältää myös toteumaennusteen koko vuodelle. Tällä tavoin voidaan reagoida ajoissa mahdollisiin muutostarpeisiin toiminnassa ja talousarviossa. Myös lautakunnat ja johtokunnat käsittelevät kuukausiraportin kokouksissaan kuukausittain. Lisäksi laaditaan osavuosikatsaukset huhtikuun ja elokuun lopun tilanteesta.

Liitteenä 1 kokonaiskuvaus kaupungin arviointijärjestelmästä. Valtuuston hyväksymä talousarviokirja ja lautakuntien ja esimiesten hyväksymät käyttösuunnitelmat muodostavat luettelon tavoitteista ja mittareista, joita talousarviovuoden aikana seurataan.

3. KÄYTTÖTALOUSOSA

KÄYTTÖTALOUSOSAN LASKENTAPERUSTEET

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelmakauden ensimmäinen vuosi.

Henkilöstökulut

Vuosipalkat on talousarvioon laskettu siten, että henkilöstön palkkoihin on laskettu 2 %:n korotus yleiskorotuksia varten. Keskushallinnon palvelualueelle on tehty 60.000 euron määrärahavaraus lomarahaleikkauksen päättymisen huomioimiseksi vuoden 2020 aikana. Työttömyyseläkemaksu sisältyy v. 2019 lähtien palkaperusteiseen eläkemaksuun. Eläkemenerusteinen maksu on käytössä ainakin vielä vuonna 2020.

Forssan kaupungin sosiaalivakuutusmaksut vuosina 2019-2022

%-yksikköä	2019	2020	2021	2022
Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut	0,75	1,35	1,35	1,35
Työttömyysvakuutusmaksut	2,05	1,70	1,70	1,70
Tapaturmavakuutusmaksut	0,40	0,40	0,40	0,40
Muut vakuutusmaksut	0,05	0,05	0,05	0,05
Eläkemaksu KuEL yhteensä	17,37	17,39	17,39	17,39
Eläkemenerusteiset maksut budjetoitu euro- määräisinä palveluyksiköille aiheuttamisperi- ahteen mukaisesti Opettajien eläkemaksu	16,93	16,55	16,55	16,55

Palvelujen ostot

Asiakaspalveluiden ostot ovat pääosin terveys- ja sosiaalipalveluiden ostoa Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä sekä pelastuspalvelujen ostamista Kanta-Hämeen aluepelastuslaitokselta. Myös ostot liikelaitokselta kuuluvat osittain palvelujen ostoihin. Vuodesta 2009 lähtien toimistopalvelut ovat sisältyneet palvelujen ostoihin keskushallinnon toimistopalveluyksiköltä. Vuodesta 2010 lähtien mukana ovat myös palvelujen ostot Loimijoen Kuntapalvelut Oy:ltä.

Sisäiset erät

Käyttötalouden palvelukohtaisiin määrärahoihin ja tuloarvioihin sisältyvät myös sisäisen laskutuksen erät. Sisäisiä tuottoja perivät seuraavat yksiköt: atk-keskus, puhelinvaihte, painatuskeskus, postitus, tilapalvelu ja toimistopalveluyksikkö.

Sisäiset erät eriteltyinä ovat:

atk-palvelut	566.830 euroa
puhelinpalvelut	37.600 euroa
painatuspalvelut	98.490 euroa
postituspalvelut	10.900 euroa
maankäyttöpalvelut ja tilapalvelu	6.649.150 euroa
toimistopalvelut	1.009.050 euroa
muut sisäiset	84.690 euroa
Yhteensä	8.456.710 euroa

KÄYTTÖTALOUSOSA

tuotot/kulut €

ulkoiset + sisäiset

	TP 2018	TA 2019+ muutos	TA 2020	Muutos % 2019/2020	TS 2021	TS 2022
Keskushallinto						
100 Keskushallinto						
Toimintatuotot	2 743 599	2 186 740	2 244 543	2,6 %	2 244 543	2 244 543
Toimintakulut	-6 137 804	-6 500 104	-6 695 530	3,0 %	-6 605 530	-6 605 530
Toimintakate	-3 394 205	-4 313 364	-4 450 987	3,2 %	-4 360 987	-4 360 987
700 Vaalit						
Toimintatuotot	31 823	61 000	0	-100,0 %	0	0
Toimintakulut	-35 729	-92 050	0	-100,0 %	-56 495	0
Toimintakate	-3 906	-31 050	0	-100,0 %	-56 495	0
710 Tarkastustoiminta						
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-36 773	-46 240	-53 550	15,8 %	-53 550	-53 550
Toimintakate	-36 773	-46 240	-53 550	15,8 %	-53 550	-53 550
Keskushallinto yhteensä						
Toimintatuotot	2 775 422	2 247 740	2 244 543	-0,1 %	2 244 543	2 244 543
Toimintakulut	-6 210 306	-6 638 394	-6 749 080	1,7 %	-6 715 575	-6 659 080
Toimintakate	-3 434 884	-4 390 654	-4 504 537	2,6 %	-4 471 032	-4 414 537
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut						
200 Talous- ja hallintopalvelut						
Toimintatuotot	345 144	354 282	336 502	-5,0 %	336 502	336 502
Toimintakulut	-1 434 910	-1 559 693	-1 641 920	5,3 %	-1 641 920	-1 641 920
Toimintakate	-1 089 766	-1 205 411	-1 305 418	8,3 %	-1 305 418	-1 305 418
210 Perusopetus						
Toimintatuotot	1 560 760	1 089 412	1 421 678	30,5 %	1 421 678	1 421 678
Toimintakulut	-14 067 005	-13 191 251	-13 592 741	3,0 %	-13 592 741	-13 392 711
Toimintakate	-12 506 245	-12 101 839	-12 171 063	0,6 %	-12 171 063	-11 971 033
240 Lukiokoulutus ja vapaa sivistystyö						
Toimintatuotot	260 985	627 900	569 700	-9,3 %	569 700	569 700
Toimintakulut	-3 200 225	-3 778 011	-3 809 195	0,8 %	-3 809 185	-3 809 185
Toimintakate	-2 939 240	-3 150 111	-3 239 495	2,8 %	-3 239 485	-3 239 485
250 Varhaiskasvatuksen palvelut						
Toimintatuotot	835 455	645 000	687 000	6,5 %	687 000	687 000
Toimintakulut	-7 624 999	-7 763 853	-7 852 919	1,1 %	-7 852 909	-7 852 909
Toimintakate	-6 789 544	-7 118 853	-7 165 919	0,7 %	-7 165 909	-7 165 909
260 Vesihelmi ja liikunta- ja nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	1 699 012	2 245 330	2 231 430	-0,6 %	2 231 430	2 231 430
Toimintakulut	-4 500 145	-4 710 443	-4 693 046	-0,4 %	-4 693 046	-4 693 046
Toimintakate	-2 801 133	-2 465 113	-2 461 616	-0,1 %	-2 461 616	-2 461 616
270 Wahren-keskus						
Toimintatuotot	1 008 243	692 100	682 922	-1,3 %	682 922	682 922
Toimintakulut	-3 799 404	-2 956 845	-2 982 470	0,9 %	-2 982 460	-2 982 460
Toimintakate	-2 791 161	-2 264 745	-2 299 548	1,5 %	-2 299 538	-2 299 538

tuotot/kulut € ulkoiset + sisäiset	TP 2018	TA 2019+ muutos	TA 2020	Muutos % 2019/2020	TS 2021	TS 2022
280 Työllisyyden hoidon palvelut						
Toimintatuotot	2 015 575	1 927 700	2 000 210	3,8 %	2 000 210	2 000 210
Toimintakulut	-3 852 911	-3 733 818	-3 782 500	1,3 %	-3 782 500	-3 782 500
Toimintakate	-1 837 337	-1 806 118	-1 782 290	-1,3 %	-1 782 290	-1 782 290
285 Sosiaalipalvelut						
Toimintatuotot	9 284	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-25 346 161	-25 835 760	-27 582 750	6,8 %	-28 082 750	-28 582 750
Toimintakate	-25 336 877	-25 835 760	-27 582 750	6,8 %	-28 082 750	-28 582 750
290 Terveyspalvelut						
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	2,6 %	-37 742 450	-37 742 450
Toimintakate	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	2,6 %	-37 742 450	-37 742 450
Sivistys- ja tulevaisuuspalvelut yhteensä						
Toimintatuotot	7 734 458	7 581 724	7 929 442	4,6 %	7 929 442	7 929 442
Toimintakulut	-100 615 123	-100 307 204	-103 679 991	3,4 %	-104 179 961	-104 479 931
Toimintakate	-92 880 666	-92 725 480	-95 750 549	3,3 %	-96 250 519	-96 550 489
Teknisen ja ympäristötoimen toimiala						
500 Teknisen ja ympäristötoimen hallinto ja maaseutupalv.						
Toimintatuotot	6 005	1 000	1 000	0,0 %	1 000	1 000
Toimintakulut	-483 001	-411 010	-411 650	0,2 %	-411 650	-411 650
Toimintakate	-476 996	-410 010	-410 650	0,2 %	-410 650	-410 650
510 Maankäyttöpalvelut						
Toimintatuotot	686 467	748 460	761 560	1,8 %	761 560	761 560
Toimintakulut	-687 052	-663 560	-676 830	2,0 %	-676 830	-676 830
Toimintakate	-585	84 900	84 730	-0,2 %	84 730	84 730
520 Infrapalvelut						
Toimintatuotot	256 964	200 350	200 350	0,0 %	200 350	200 350
Toimintakulut	-2 981 036	-3 012 610	-3 074 780	2,1 %	-3 074 780	-3 074 780
Toimintakate	-2 724 072	-2 812 260	-2 874 430	2,2 %	-2 874 430	-2 874 430
540 Pelastuspalvelut						
Toimintatuotot	0	0	0	0,0 %	0	0
Toimintakulut	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	9,4 %	-1 581 367	-1 581 367
Toimintakate	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	9,4 %	-1 581 367	-1 581 367
570 Tilapalvelut						
Toimintatuotot	9 572 587	9 391 070	9 431 050	0,4 %	9 431 050	9 431 050
Toimintakulut	-5 403 019	-5 358 580	-5 394 700	0,7 %	-5 394 700	-5 324 700
Toimintakate	4 169 568	4 032 490	4 036 350	0,1 %	4 036 350	4 106 350
580 Yhteistoiminta-alueen jätehuolto						
Toimintatuotot	303 001	340 000	325 680	-4,2 %	325 680	325 680
Toimintakulut	-303 001	-340 000	-325 680	-4,2 %	-325 680	-325 680
Toimintakate	0	0	0	0,0 %	0	0

tuotot/kulut € ulkoiset + sisäiset	TP 2018	TA 2019+ muutos	TA 2020	Muutos % 2019/2020	TS 2021	TS 2022
600 Rakennusvalvonta ja ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	102 256	510 390	523 000	2,5 %	523 000	523 000
Toimintakulut	-320 043	-677 000	-703 980	4,0 %	-703 980	-703 980
Toimintakate	-217 787	-166 610	-180 980	8,6 %	-180 980	-180 980
610 Maankäytön suunnittelupalvelut						
Toimintatuotot	19 033	10 000	10 000	0,0 %	10 000	10 000
Toimintakulut	-290 649	-285 503	-289 530	1,4 %	-289 530	-289 530
Toimintakate	-271 616	-275 503	-279 530	1,5 %	-279 530	-279 530
Teknisen ja ympäristötoimen toimiala yhteensä						
Toimintatuotot	10 946 313	11 201 270	11 252 640	0,5 %	11 252 640	11 252 640
Toimintakulut	-11 881 398	-12 193 175	-12 458 517	2,2 %	-12 458 517	-12 388 517
Toimintakate	-935 085	-991 905	-1 205 877	21,6 %	-1 205 877	-1 135 877
Käyttötalousosa yhteensä						
Toimintatuotot	21 456 195	21 030 734	21 426 625	1,9 %	21 426 625	21 426 625
Toimintakulut	-118 706 827	-119 138 773	-122 887 588	3,1 %	-123 354 053	-123 527 528
Toimintakate	-97 250 632	-98 108 039	-101 460 963	3,4 %	-101 927 428	-102 100 903

TOIMIALA 10 KESKUSHALLINTO

PALVELU 100 KESKUSHALLINTO

TILIVELVOLLINEN Talousjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Kaupungin keskushallintoon sisältyvät kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus, kaupungin ja konsernin johto, sisäinen tarkastus, koko kaupunkia koskevat hallintopalvelut: talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, toimistopalvelut, puhelinvaihte, postituspalvelut, tietohallintopalvelut ja painatuspalvelut, matkailu, markkinointi ja viestintä sekä tarkastustoiminta ja vaalit.

Lisäksi keskushallinnon toimintoihin kuuluvat strategian mukainen kaupunkikonsernin johtaminen ja kehittäminen, kaupungin talouden ohjaus ja seuranta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelu, tilinpäätöksen ja laskentatoimen kehittäminen sekä rahoitus- ja sijoitustoiminta, paikalliset yhteistoimintajärjestelmät, henkilöstön kehittäminen ja koulutus, joukkoliikennepalvelujen järjestäminen ja kansainvälinen toiminta.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö	3.5 Kestävän kehityksen matkailun lisääminen	Matkailuyritysten vastuullisuusvalmennukset Kiertotalousmatkailutuotteistus	Yrittäjien osallistuminen valmennuksiin, määrä 1-2 kansainvälinen kiertotalousmatkailutuote
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.1 Laajentuva ja monipuolinen yritys rakenne	Aktiivinen sijoittumispalvelu ja verkostoitumisen edistäminen	Työvoima-aste/työttömien määrän väheneminen
5 Hyvinvointi	5.2 Yhdenvertaisuuden edistäminen 5.3 Osallisuuden edistäminen 5.5 Hyvä asuminen	Yhdenvertaisuuden toimintatapojen tarkastelu ja kehittäminen kaikissa palveluissa asiakkaan näkökulmasta Tavoitettavuuden ja vuorovaikutuksen edelleen kehittäminen asiakaspalvelunäkökulmasta EU:n saavutettavuusvaatimusten (2016/2102) toteuttaminen Kaupungin asuntopoliittiset linjaukset	on/ei ElisaRing -mobiilivaihteen ja asiakaspalveluratkaisun tehokas hyödyntäminen (mm. Chat-palvelu) Internet-sivujen jatkokehittäminen Ohjeistus ”Asuntopoliittinen ohjelma”
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa 7.8 Kuntaviestintä menestystekijänä sekä osana jokaisen toimijan työn kokonaisuutta	Pärjäävä Forssa -ohjelman toteuttaminen Seudullinen toimenpideohjelma Uudistetaan kaupungin viestintäohjeet ja toimintatavat	Kaupunkistrategiassa esitetyt taloudelliset mittarit on/ei Kaupungin ”brändikäsikirja” liitteeseen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Forssan kaupunkiseudun elinvoima ja sen parantaminen
 Pärjäävä Forssa -tasapainottamisohjelman jatkuva seuranta ja kehittäminen
 Kuntaliitosprosessin edistäminen (Forssa-yhteensopivuus)

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Sisältää 40.000 euron osallistumisen vuosittain v. 2020-2021 Kuninkuusravien järjestämiseen, 20.000 euron avustus Lounais-Hämeen Pirtin ylläpitoon ja 20.000 euroa Forza -toimintaan. Vakituiset henkilötövuodet vähenevät Pärjäävä Forssa -ohjelman mukaisesti yhdellä htv:llä. Jätehuoltosihteeri siirtyy toimistopalveluyksikön alaisuuteen, mikä mahdollistaa toimistopalveluiden joustavamman käytön. Kustannukset vyörytetään ostopalveluna palvelualueelle.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Organisaation ja johtamisjärjestelmän tarkastelu uudelle valtuustokaudelle
 Pärjäävä Forssa -tasapainottamisohjelman jatkotoimenpiteet

Riskianalyysi

Talouden tasapainottamisessa ja toiminnan sopeuttamisessa ei onnistuta
 Omistajaohjaus ja konsernin kokonaishallinta epäonnistuu
 Elinvoiman kasvattamisessa ei onnistuta, väki vähenee edelleen ja työpaikat eivät lisäänty

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Pärjäävä Forssa -ohjelman mukaiset toimenpiteet

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötövuodet	36	35	34	33	33
Tilat m ²	1 654	1 654	1 654	1 654	1 654

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	2 743 599	2 186 740	2 244 543	2 244 543	2 244 543
Kulut	-6 137 804	-6 460 104	-6 695 530	-6 605 530	-6 605 530
Netto	-3 394 205	-4 273 364	-4 450 987	-4 360 987	-4 360 987
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	2 743 599	2 186 740	2 244 543	2 244 543	2 244 543
Myyntituotot	1 902 917	1 974 740	2 034 543	2 034 543	2 034 543
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	201 089	200 000	200 000	200 000	200 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	639 593	12 000	10 000	10 000	10 000
Toimintakulut yhteensä	-6 137 804	-6 460 104	-6 695 530	-6 605 530	-6 605 530
Henkilöstökulut	-2 018 098	-2 023 312	-2 161 420	-2 161 420	-2 161 420
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 568 422	-1 575 462	-1 675 830	-1 675 830	-1 675 830
Henkilöstösivukulut	-449 676	-447 850	-485 590	-485 590	-485 590
Eläkkeet	-398 102	-396 140	-426 360	-426 360	-426 360
Muut henkilöstökulut	-51 575	-51 710	-59 230	-59 230	-59 230
Palvelujen ostot	-3 542 183	-3 720 960	-3 758 850	-3 758 850	-3 758 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 621	-60 620	-59 420	-59 420	-59 420
Avustukset	-83 052	-12 000	-159 700	-69 700	-69 700
Vuokrat	-342 657	-343 312	-390 440	-390 440	-390 440
Muut toimintakulut	-94 193	-299 900	-165 700	-165 700	-165 700
Toimintakate	-3 394 205	-4 273 364	-4 450 987	-4 360 987	-4 360 987
Suunitelman mukaiset poistot	-47 370	-56 655	-50 065	-53 270	-72 750
Tilikauden tulos	-3 441 575	-4 330 019	-4 501 052	-4 414 257	-4 433 737

TOIMIALA 10 KESKUSHALLINTO

PALVELU 700 VAALIT

TILIVELVOLLINEN Kaupunginsihteeri

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Vuonna 2020 ei järjestetä vaaleja.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
7 Vastuullinen johtaminen			

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

--

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

--

Taloussuunnitelma 2020-2022

Kaupunki järjestää toiminta-alueellaan kuntavaalit vuonna 2021.

Riskianalyysi

--

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

--

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet					
Tilat m ²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	31 823	61 000	0	0	0
Kulut	-35 729	-92 050	0	-56 495	0
Netto	-3 906	-31 050	0	-56 495	0
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	31 823	61 000	0	0	0
Myyntituotot	31 823	61 000	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-35 729	-92 050	0	-56 495	0
Henkilöstökulut	-32 247	-72 240	0	-40 035	0
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-29 310	-65 020	0	-36 025	0
Henkilöstösivukulut	-2 937	-7 220	0	-4 010	0
Eläkkeet	-2 402	-5 110	0	-2 750	0
Muut henkilöstökulut	-535	-2 110	0	-1 260	0
Palvelujen ostot	-2 829	-16 130	0	-12 120	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-653	-3 680	0	-4 340	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	-3 906	-31 050	0	-56 495	0
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA	10 KESKUSHALLINTO
PALVELU	710 TARKASTUSTOIMINTA
TILIVELVOLLINEN	Tarkastuslautakunta

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Tarkastuslautakunta on lakisääteinen lautakunta. Toimintaa ohjaa kuntalaki. Valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi kaupungissa ja konsernissa. Arvioidaan, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (Kuntalaki 410/2017 ja Kuntalaki 121 §).
Sidonnaisuusilmoitusten valvominen ja -rekisterin ylläpito.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous	<p>Valtuuston päätösten noudattamisen arviointi. Talousarvion ja toimenpiteiden seuraaminen.</p> <p>KL 121 §:n mukaisesti valvotaan lain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuskäsitteiden ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan välittömästi lautakunnan hyväksynnän jälkeen kaupungin www-sivulla. Saatetaan ilmoitukset valtuustolle tiedoksi vähintään kerran vuodessa</p> <p>Laaditaan arviointikertomus, jossa esitetään arvioinnin tulokset sekä tilinpäätöksen edellyttämät asiat. Annetaan valtuustolle tiedoksi mahdollisia muutakin tarpeelliseksi katsottuja selvityksiä tai arviointeja.</p>	<p>Pärjäävä Forssa- tasa-painottamisohjelman toteutuminen ja/tai siihen mahdollisesti tehtävät muutokset jatkotoimenpiteineen. Talousarvio toteutunut suunnitelmallisesti valtuuston päätösten mukaisesti.</p> <p>Lainmukaisen rekisterin noudattaminen. Sidonnaisuusrekisteri on ajantasalla.</p> <p>Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä</p>

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Tarkastuslautakunnan työohjelmat ovat asiakirjan julkisuudesta annetun lain 5 §:ssä tarkoitettuja tarkastustoimen sisäisiä työ- ja valmisteluasioita eivätkä ne siten ole julkisia asiakirjoja. Aktiivinen yhteistyö tilintarkastusyhteisön, johtavan tilintarkastajan ja viranhaltijoiden kanssa. Lautakunnan valitseman painopistealueet kohdistetaan osittain yhteensopiviksi tilintarkastusyhteisön valitsemien painopistealueiden kanssa.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

--

Taloussuunnitelma 2020-2022

--

Riskianalyysi

Mahdollistavatko ajalliset resurssit tavoitteiden saavuttamisen. Tähän vaikuttavat mm. tarkastuslautakunnan tietoon tulleet selvitettävät asiat toimenpiteineen, tilinpäätöksen valmistumisajankohta, tilintarkastuksen mahdolliset lisäpäivät ja tilintarkastuksesta mahdollisesti saatavat huomautukset, jotka käsitellään ennen arviointikertomuksen valmistumista.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

--

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Tarkastuslautakunnan kokouspäivät	12	11	11	11	11
Tilintarkastajien tarkastuspäivät	35,2	35	35	35	35
Tilat m ²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-36 773	-46 240	-53 550	-53 550	-53 550
Netto	-36 773	-46 240	-53 550	-53 550	-53 550

Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-36 773	-46 240	-53 550	-53 550	-53 550
Henkilöstökulut	-10 678	-11 050	-10 490	-10 490	-10 490
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-10 025	-10 700	-10 000	-10 000	-10 000
Henkilöstösivukulut	-653	-350	-490	-490	-490
Eläkkeet	-562	0	-130	-130	-130
Muut henkilöstökulut	-91	-350	-360	-360	-360
Palvelujen ostot	-25 917	-35 190	-43 060	-43 060	-43 060
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-179	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	-36 773	-46 240	-53 550	-53 550	-53 550
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT**PALVELU** 200 Talous- ja hallintopalvelut**TILIVELVOLLINEN** Sivistysjohtaja**TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS**

Talous- ja hallintopalvelut vastaavat sekä toimialan johtamisesta että Sivistys- ja tulevaisuustoimialan ICT-palvelujen järjestämisestä.

Koko toimialan johdon tulokulmasta merkittävimmät palveluvastuut ovat koko toimialan palvelualueiden johtaminen kaupunkistrategian ja Lasten Forssa – kokonaisuuden mukaisesti sekä sidosryhmäyhteistyö.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.3 Seudun ja Kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot	Osallistuminen lapsiystävällisyys –teeman mukaisiin verkostoihin ja kehittämishankkeisiin	Mukana vähintään yhdessä kansallisessa ja/tai kansainvälisessä kehittämishankkeessa/verkostossa
5 Hyvinvointi	5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut 5.3 Osallisuuden edistäminen 5.7 LastenForssa –kokonaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen	Kansallisen Lapsistrategian konkretisointi paikallisesti Nuorisovaltuuston ja LastenForssa –valtuuston toimintojen kehittäminen sekä ei-edustuksellisen osallisuuden edistäminen Osallistuminen Unicefin kunta -arviointiin	Tavoitteet ja tahtotila määritelty ja työn organisointi Ko. osallisuuden foorumien toimintakuvaus tehty ja ei-edustukselliset osallisuuden menettelmät ja foorumit kuvattu Saadaan jatkoa Unicefin Lapsiystävällinen kuntatunnustukselle
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	6.4 Forssan omaleimaisuutta ja historiaa hyödyntävä toiminta	Kuoseja hyödynnetään omassa toiminnassa	Kuosit esillä toimialan viestinnässä ja Monikylän suunnittelussa
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen	Pärjäävä Forssa toimenpideohjelma Toisen asteen koulutuksen kokoaminen	Ohjelma toteutuu kaikilla toimialan palvelualueilla ja palveluyksiköissä. Kokoamisselvitys tehty
8 Osaaminen ja koulutus	8.3 Laadukas koulutuspolkukokonaisuus ja 8.4 Väestön koulutustason nousu	Yhteistyöryhmän perustaminen varhaisasteelta korkea-asteelle koulutuspolkukokonaisuutta määrittämään ja kehittämään	Ryhmä perustettu ja tavoitteet määritelty

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Kaupunkistrategian toimeenpano. Lasten Forssa -kokonaisuuden edistäminen. Toisen asteen koulutuksen kokoamisen selvittäminen. Työllistämistoimenpiteissä osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Yhden palvelualueen vähentäminen – kahden yhdistäminen.

Vakinaistetaan kaksi ICT-asiantuntijan vakanssia. Toimialalla kaikilla oppilailla ja opettajilla henkilökohtainen laite (2.600 kpl). Laitteiden, verkkojen ja ohjelmistojen ylläpito edellyttää kolmen henkilön työpanosta.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Toiminnan ja talouden tasapainon ylläpitäminen kuntalaisten palvelutarpeet huomioiden.

Riskianalyysi

Kiinteistöihin liittyvät riskit. Reagoimattomuus palvelutarpeen muutoksiin.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palvelutarpeen ennakointi. Eläköitymisen hyödyntäminen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	4	4	4	4	4
Tilat m ²	47	47	47	47	47

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	345 144	354 282	336 502	336 502	336 502
Kulut	-1 434 910	-1 559 693	-1 641 920	-1 641 920	-1 641 920
Netto	-1 089 766	-1 205 411	-1 305 418	-1 305 418	-1 305 418
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	345 144	354 282	336 502	336 502	336 502
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	326 494	330 780	312 000	312 000	312 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	18 650	23 502	24 502	24 502	24 502
Toimintakulut yhteensä	-1 434 910	-1 559 693	-1 641 920	-1 641 920	-1 641 920
Henkilöstökulut	-417 050	-427 259	-454 021	-454 021	-454 021
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-233 492	-231 379	-246 681	-246 681	-246 681
Henkilöstösivukulut	-183 558	-195 880	-207 340	-207 340	-207 340
Eläkkeet	-175 835	-188 310	-198 650	-198 650	-198 650
Muut henkilöstökulut	-7 723	-7 570	-8 690	-8 690	-8 690
Palvelujen ostot	-650 285	-746 562	-749 960	-749 960	-749 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 284	-9 700	-9 700	-9 700	-9 700
Avustukset	-83 531	-89 000	-71 200	-71 200	-71 200
Vuokrat	-226 414	-256 172	-322 889	-322 889	-322 889
Muut toimintakulut	-34 345	-31 000	-34 150	-34 150	-34 150
Toimintakate	-1 089 766	-1 205 411	-1 305 418	-1 305 418	-1 305 418
Suunnitelman mukaiset poistot	-65 777	-87 392	-30 020	-50 000	-80 000
Tilikauden tulos	-1 155 543	-1 292 803	-1 335 438	-1 355 418	-1 385 418
Tilikauden tulos	-1 198 117	-1 404 734	-1 292 803	-1 259 427	-1 279 411

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 210 PERUSOPETUS

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Lakisääteisten perusopetuspalveluiden, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan, koulujen kerhotoiminnan sekä ylikunnallisen erityisopetuksen järjestäminen.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.3 Ekologisesti kestävä hankinnat	Siirtyminen sähköisiin oppimateriaaleihin.	Sähköisten oppimateriaalien osuus yli 50 % kokonaishankinnoista
5 Hyvinvointi	5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut 5.3 Osallisuuden edistäminen	Oppilashuoltoryhmien toiminnan yhtenäistäminen LastenForssa –valtuuston toiminnan vakauttaminen	Oppilashuoltoryhmien toimintamalli kuvattu Vähintään kaksi kokousta
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous	Ajantasaistetaan resurssien ennakointiin tarvittavat menetelmät ja välineet ratkaisut	Ko. menetelmien ja välineiden kokonaisuus päivitetty
8 Osaaminen ja koulutus	8.1 Kehittyvä kestävä kehityksen koulutus ja siihen panostaminen 8.4 Väestön koulutustason nousu	Kestävä kehityksen ryhmät Päättötodistus ja jatko-opiskelupaikka kaikille peruskoulun päättäneille	Kaikissa yksiköissä 100 %

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Monikylän suunnittelu. Oppilashuollon yhdenmukaistaminen. Lasten ja nuorten lukemisen edistäminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Lähiaikuistoiminnan lakkauttaminen. Erityisopetuksen kuntasopimukset päivitetään.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Valmistautuminen Monikylä valmistumiseen, joka mahdollistaa oppilasvirtojen tehokkaamman ohjauksen sekä tilojen ja henkilöstön tehokkaamman käytön.

Riskianalyysi

Kiinteistöihin (sisäilmaan) liittyvät riskit.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Pärfäävä Forssa toimintaohjelman toteuttaminen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Oppilasmäärä	1 487	1 480	1 433	1 433	1 433
Henkilöstö:					
Henkilötyövuodet	197	162	193	191	191
Tilat m ²	18 289	18 289	18 289	18 289	18 289

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	1 560 760	1 089 412	1 421 678	1 421 678	1 421 678
Kulut	-14 067 005	-13 191 251	-13 592 741	-13 592 741	-13 392 711
Netto	-12 506 245	-12 101 839	-12 171 063	-12 171 063	-11 971 033
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	1 560 760	1 089 412	1 421 678	1 421 678	1 421 678
Myyntituotot	1 124 587	1 013 098	1 158 780	1 158 780	1 158 780
Maksutuotot	105 695	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	212 570	0	161 080	161 080	161 080
Vuokratuotot	1 635	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	116 273	76 314	101 818	101 818	101 818
Toimintakulut yhteensä	-14 067 005	-13 191 251	-13 592 741	-13 592 741	-13 392 711
Henkilöstökulut	-8 901 187	-8 414 558	-8 707 183	-8 707 183	-8 507 153
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-7 230 847	-6 858 118	-7 093 853	-7 093 853	-6 928 703
Henkilöstösivukulut	-1 670 340	-1 556 440	-1 613 330	-1 613 330	-1 578 450
Eläkkeet	-1 395 573	-1 331 290	-1 362 560	-1 362 560	-1 333 530
Muut henkilöstökulut	-274 768	-225 150	-250 770	-250 770	-244 920
Palvelujen ostot	-2 926 396	-2 648 838	-2 735 166	-2 735 166	-2 735 166
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-378 954	-264 990	-281 954	-281 954	-281 954
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-1 807 289	-1 771 010	-1 791 590	-1 791 590	-1 791 590
Muut toimintakulut	-53 178	-91 855	-76 848	-76 848	-76 848
Toimintakate	-12 506 245	-12 101 839	-12 171 063	-12 171 063	-11 971 033
Suunitelman mukaiset poistot	-60 028	-57 896	-31 830	-25 890	-18 360
Tilikauden tulos	-12 208960	-12 329 573	-12 159 735	-11 894 890	-11 888 953

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 240 LUKIOKOULUTUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ

TILIVELVOLLINEN Rehtori

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Korkeatasoisen lukio-opetuksen ja kansalaisopistotoiminnan tarjoaminen.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
5 Hyvinvointi	5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut 5.7 LastenForssa -konaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen	Kansalaisopiston hyvinvointia tukeva kurssi-tarjonta - matala osallistumiskynnys - myös lapsille kursseja Lukion henkilökunta on sitoutunut Lasten Forssa -lupauksiin	Asiakastytyväisyyskysely Ilmapiiirikysely
7 Vastuullinen johtaminen	7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen	Uudet hankkeet sekä lukiossa että kansalaisopistossa.	Molemmissa organisaatioissa useita uusia kehittämishankkeita.
8 Osaaminen ja koulutus	8.3 Laadukas koulutuspolkukokonaisuus 8.4 Väestön koulutustason nousu	Ylioppilaat menestyvät hyvin yo-kokeissa. Kansalaisopiston toiminoissa suuri määrä opiskelijoita.	Yo-tulokset yli valtakunnan keskiarvon. Raportti: Opiston toimintojen käyttäjämäärä nousee.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Lukiokoulutuksen tuloksellisuuden kehittäminen ja uuden opetussuunnitelman laatiminen.
Kansalaisopiston vaikuttavuuden parantaminen ja 100-vuotistapahtumat.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Kansalaisopistolle tullut velvollisuus maahanmuuttajakoulutukseen → saadaan valtionosuutta, mutta lisää vastaavasti menoja.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Riskianalyysi

Lukio pystyy reagoimaan pienenevien ikäluokkien haasteisiin.
--

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

--

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Päivälukion opiskelijamäärä	477	480	445	440	430
Opetustunnit	18 373	18 240	18 126	18 392	17 974
Muut opiskelijat yhteensä (kaksois- ja kolmoistutkinto, aikuisopiskelijat, LUVA)	34	60	40	40	40
Wahren-opiston opetustunnit		6 000	6 000	6 000	6 000
Henkilötyövuodet	33	40	38	38	38
Tilat m ²	5 440	6 472	6 742	6 742	6 742

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	260 985	627 900	569 700	569 700	569 700
Kulut	-3 200 225	-3 778 011	-3 809 195	-3 809 185	-3 809 185
Netto	-2 939 240	-3 150 111	-3 239 495	-3 239 485	-3 239 485

Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	260 985	627 900	569 700	569 700	569 700
Myyntituotot	213 071	482 000	365 000	365 000	365 000
Maksutuotot	600	90 500	90 300	90 300	90 300
Tuet ja avustukset	44 214	41 000	101 000	101 000	101 000
Vuokratuotot	3 100	3 400	3 400	3 400	3 400
Muut toimintatuotot	0	11 000	10 000	10 000	10 000
Toimintakulut yhteensä	-3 200 225	-3 778 011	-3 809 195	-3 809 185	-3 809 185
Henkilöstökulut	-2 121 918	-2 493 111	-2 478 125	-2 478 115	-2 478 115
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 740 981	-2 023 951	-2 010 285	-2 010 285	-2 010 285
Henkilöstösivukulut	-380 937	-469 160	-467 840	-467 830	-467 830
Eläkkeet	-316 910	-402 710	-396 770	-396 760	-396 760
Muut henkilöstökulut	-64 027	-66 450	-71 070	-71 070	-71 070
Palvelujen ostot	-488 270	-577 730	-613 090	-613 090	-613 090
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 296	-93 300	-96 300	-96 300	-96 300
Avustukset	0	-5 000	-2 000	-2 000	-2 000
Vuokrat	-495 966	-603 870	-609 180	-609 180	-609 180
Muut toimintakulut	-10 775	-5 000	-10 500	-10 500	-10 500
Toimintakate	-2 939 240	-3 150 111	-3 239 495	-3 239 485	-3 239 485
Suunitelman mukaiset poistot	-10 937	-10 263	-12 290	-12 290	-5 760

TOIMIALA	20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT
PALVELU	250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT
TILIVELVOLLINEN	Kasvatus- ja opetuspäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lakisääteisten varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluiden järjestämisestä ja kehittämisestä sellaisin toimintamuodoin ja laajuuksin, kuin Forssassa esiintyvä tarve edellyttää. Palvelualue vastaa myös lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tukemisesta, tukimuotoja ovat lasten kotihoidontuki, yksityisen hoidon tuki ja Forssa-lisä.

Varhaiskasvatuspalvelut tukevat forssalaisten lasten kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä vanhempien tai muiden huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen järjestäminen ja edelleen kehittäminen tähtää kokonaisuudessaan kaupunkistrategian mukaisesti sekä järkivihreän että lapsiystävällisen kaupungin toteuttamiseen ja alle kouluikäisten lasten kokonaisyhyvinvoinnin edistämiseen.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.1 Asukkaat ja yritykset ovat osa kiertotaloutta (materiaalit ja ravinteet kiertävät järjestelmässä mahdollisimman alkuperäisessä muodossa energiaa tuhlaamatta)	Palvelualueen yksiköissä toteutetaan kierrätystä	Kaikissa yksiköissä lapset mukana kierrätystoiminnassa Selvitetty mahdolliset esteet ja haasteet kierrättämislle
5 Hyvinvointi	5.2 Yhdenvertaisuuden edistäminen 5.3 Osallisuuden edistäminen	Kehitetään ja otetaan käyttöön kuulemismenetelmiä lapsille, joiden kielitaito ei mahdollista kielellistä kuulemista Tutkitaan palvelualueen aikuisasiakkaiden (huoltajien) osallistumismahdollisuuksien parantamista	Käytössä vähintään kaksi ko. kuulemismenetelmää, joiden käyttöön henkilöstö on perehdytetty Huoltajien käsitys osallistumismahdollisuudesta kartoitettu ja tarvittaessa otettu käyttöön uusia foorumeja
7 Vastuullinen johtaminen	7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen 7.5 Ajantasaiseen ja validiin tietoon perustuva johtaminen	Kokeillaan uusia vanhemmuuden tukemisen ja perhetyön toimintatapoja ja tarkastellaan olemassa olevia Määritellään ja ylläpidetään valittuja seuranta- materiaaleja	Luotuna malli varhaiskasvatuksessa toteutettavalle vanhemmuuden tukemiselle ja perhetyölle Hyödynnetään määriteltyjä seurantamateriaaleja palvelutarpeen määrittelyyn, taloudenhallintaan ja henkilöstösuunnitteluun
8 Osaaminen ja koulutus	8.1 Kehittyvä kestävä kehityksen koulutus ja siihen panostaminen	Varhaiskasvatuksen palvelualueella mahdollistetaan erilaiset yhteistyöprojektit HAMK:n	Toteutuneet projektit: 1 projekti / vuosi

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
		kestävän kehityksen koulutuksen opiskelijoiden kanssa	

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Monikylän suunnittelu. Kielellisten valmiuksien kehittäminen.
--

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

5-vuotiaiden 20 viikkotuntin maksuttomuuden jatkaminen toimintavuonna 2020-2021 ja muskaritoiminnan aloittaminen ko. ikäluokalle.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Palvelutarpeen muutoksiin reagoiminen.
--

Riskianalyysi

Päiväkotikiinteistöihin liittyvät riskit ja niihin reagoiminen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Pärjäävä Forssa –ohjelman toteuttaminen.
--

Mittarit ja tunnusluvut

	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
Lapsimäärä:					
lapsia päiväkotihoidossa (ei eop)	525	500	470	470	470
lapsia perhepäivähoidossa	59	61	50	50	50
lapsia kotihoidontuella	145	141	130	130	130
esioppilaita	129	145	121	121	121
lapsia avoimessa vk:ssa	24	10	20	20	20
Täyttöaste (%):					
päiväkodit	98	≥100	100	100	100
perhepäivähoito	100	≥100	100	100	100
avoimen varh.kasvatuksen kerhot	89	≥100	100	100	100
Henkilötyövuodet	146	136	140	140	140
Tilat m ²	4 859	5 215*)	5 006**)	5 006	5 006

*) lisäys johtuu ulkoisten vuokrien muutoksesta sisäisiksi

***) vähennyksen perusteena Hämeentie 17:stä luopuminen

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	835 455	645 000	687 000	687 000	687 000
Kulut	-7 624 999	-7 763 853	-7 852 919	-7 852 909	-7 852 909
Netto	-6 789 544	-7 118 853	-7 165 919	-7 165 909	-7 165 909
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	835 455	645 000	687 000	687 000	687 000
Myyntituotot	186 090	95 000	85 000	85 000	85 000
Maksutuotot	525 624	535 000	592 000	592 000	592 000
Tuet ja avustukset	123 041	15 000	10 000	10 000	10 000
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	700	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-7 624 999	-7 763 853	-7 852 919	-7 852 909	-7 852 909
Henkilöstökulut	-4 697 920	-4 952 281	-4 926 360	-4 926 350	-4 926 350
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-3 635 735	-3 879 191	-3 834 370	-3 834 370	-3 834 370
Henkilöstösivukulut	-1 062 185	-1 073 090	-1 091 990	-1 091 980	-1 091 980
Eläkkeet	-928 640	-945 720	-956 440	-956 430	-956 430
Muut henkilöstökulut	-133 546	-127 370	-135 550	-135 550	-135 550
Palvelujen ostot	-1 580 086	-1 537 072	-1 739 489	-1 739 489	-1 739 489
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-50 670	-52 750	-52 350	-52 350	-52 350
Avustukset	-672 526	-678 000	-554 000	-554 000	-554 000
Vuokrat	-582 981	-514 900	-528 720	-528 720	-528 720
Muut toimintakulut	-40 817	-28 850	-52 000	-52 000	-52 000
Toimintakate	-6 789 544	-7 118 853	-7 165 919	-7 165 909	-7 165 909
Suunitelman mukaiset poistot	-1 654	-1 654	-1 650	-1 650	-1 650

TOIMIALA	20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT
PALVELU	260 VESIHelmi JA LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT
TILIVELVOLLINEN	Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

<p>Palvelualueen kokonaisuuteen kuuluvat Vesihelmi, liikunta- ja nuorisotoimi sekä Nuorten työpaja.</p> <p>Liikuntatoimen ja Vesihelmen toiminta-ajatuksena on tukea liikuntaharrastuksen aloittamista ja kannustaa terveelliseen elämäntapaan. Tavoitteena ovat hyvinvoivat ja toimintakykyiset kuntalaiset. Toimialalla tarjotaan liikuntapalveluja kaiken ikäisille erityisryhmiä unohtamatta sekä monipuolisia tiloja ja puitteita kilpa- ja harrasteurheilulle, omaehtoiselle liikkumiselle ja virkistäytymiselle sekä matkailulle.</p> <p>Nuorisotoimen tehtävänä on laadukkaiden nuorisopalveluiden järjestäminen iltaisin nuorisotilassa sekä monipuolisesti koulujen loma-aikana sekä koulunuorisotyö. Kaikki järjestettävä toiminta on ennaltaehkäisevää ja toiminnassa noudatetaan vaatimusta, etteivät tilaisuuksiin osallistujat ole nauttineet alkoholia.</p> <p>Nuorten työpajalla työnteon avulla pyritään parantamaan nuorten valmiuksia hakeutua työhön tai koulutukseen sekä arjen elämänhallintaa yhteistyössä kaupungin työllisyyspalvelujen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Nuorisotoimi ja Nuorten työpaja vastaavat etsivästä nuorisotyöstä, nuorten palveluohjauksesta ja nuorisotakuun toteuttamisesta.</p>

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.1 Asukkaat ja yritykset ovat osa kiertotaloutta (materiaalit ja ravinteet kiertävät järjestelmässä mahdollisimman alkupe- räisessä muodossa energiaa tuhlaamatta)	Ajojärjestelyjen ja kuljetusten yhdistäminen	Ajopäiväkirjat ja yksittäisten ajojen vähentäminen
5 Hyvinvointi	5.6 Voimauttava vapaa-aika	Laadukkaat vapaa-aikapalvelut	Kuntalaisten arviot paremmat kuin valtakunnassa keskimäärin (KAPA-tutkimus tai vastaava)
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	6.1 Kansainväliset verkostot ja yhteistyöhankkeet eri toimialoilla	Gödöllön ystävyyskaupunkileiri	Osallistuminen
7 Vastuullinen johtaminen	7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa	Erityisliikunnan järjestäminen seutukunnallisesti jatkuu. Koululaisuintipalveluiden tarjoaminen ja järjestäminen seutukunnalla. Ruokakuljetukset seutukunnalle Yhteiset seutukunnalliset tapahtumat/retket	Kaikki 5 kuntaa tekevät yhteistyösopimuksen Palvelun piirissä kaikki seutukunnan kunnat Tammelan ja Humppilan ruokakuljetukset samalla tasolla 1 nuorisotoimen ja 3 liikuntatoimen tapahtumaa/retkeä/vuosi

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Energiansäästön kasvattaminen jäähalleilla toiminnan ja laitteiden kautta säätämällä ja taloudellisimpia laitteita hankkimalla.

Ikäihmisten toimintakyvyn tukeminen liikuntatoimen monipuolisilla liikuntaryhmillä.

Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen.

Nuorten työpajalta opinnollistaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Liikuntapaikkataksojen maksujen korottaminen (ei lapset ja nuoret).

Taloussuunnitelma 2020-2022

Varautuminen liikuntakiinteistöjen peruskorvauksiin.

Riskianalyysi

Kiinteistöihin, asiakaspohjaan, työllisyyskehitykseen ja maksukykyyn liittyvät riskit.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Jäähallin käyttötunnit	1 740	2 100	2 100	2 100	2 100
Harjoitushallin käyttötunnit	1 660	1 500	1 500	1 500	1 500
Feeniksin käyttötunnit	1 871	2 000	2 000	2 000	2 000
Vesihelmen kävijämäärä	142 926	160 000	160 000	160 000	160 000
Vesihelmen kokonaiskävijämäärä	169 211	185 000	185 000	185 000	185 000
* sis. kaikki ohjatut ryhmäliikuntatunnit					
Henkilötyövuodet	43	41	40	39	39
Tilat m ²	21 836	21 076	21 076	21 076	21 076

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	1 699 012	2 245 330	2 231 430	2 231 430	2 231 430
Kulut	-4 500 145	-4 710 443	-4 693 046	-4 693 046	-4 693 046
Netto	-2 801 133	-2 465 113	-2 461 616	-2 461 616	-2 461 616
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	1 699 012	2 245 330	2 231 430	2 231 430	2 231 430
Myyntituotot	1 048 936	1 534 890	1 545 190	1 545 190	1 545 190
Maksutuotot	62 389	70 675	68 675	68 675	68 675
Tuet ja avustukset	252 164	248 590	243 590	243 590	243 590
Vuokratuotot	314 293	369 600	352 400	352 400	352 400
Muut toimintatuotot	21 230	21 575	21 575	21 575	21 575
Toimintakulut yhteensä	-4 500 145	-4 710 443	-4 693 046	-4 693 046	-4 693 046
Henkilöstökulut	-1 610 359	-1 724 813	-1 739 837	-1 739 837	-1 739 837
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 295 632	-1 389 013	-1 395 987	-1 395 987	-1 395 987
Henkilöstösivukulut	-314 726	-335 800	-343 850	-343 850	-343 850
Eläkkeet	-269 086	-290 200	-294 530	-294 530	-294 530
Muut henkilöstökulut	-45 640	-45 600	-49 320	-49 320	-49 320
Palvelujen ostot	-605 446	-626 050	-607 866	-607 866	-607 866
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-377 328	-393 310	-396 570	-396 570	-396 570
Avustukset	-9 250	-18 500	0	0	0
Vuokrat	-1 877 791	-1 905 320	-1 885 190	-1 885 190	-1 885 190
Muut toimintakulut	-19 971	-42 450	-63 583	-63 583	-63 583
Toimintakate	-2 801 133	-2 465 113	-2 461 616	-2 461 616	-2 461 616
Suunitelman mukaiset poistot	-49 599	-33 235	-37 060	-33 930	-26 750

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 270 WAHREN-KESKUS

TILIVELVOLLINEN Kirjastotoimenjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Palvelualueen kokonaisuuteen kuuluvat kaupunginkirjasto, lasten ja nuorten kuvataidekoulu, musiikkiopisto sekä kaupungin museot. Waren-keskus koordinoi yleistä kulttuuritoimintaa ja tuottaa taiteen perusopetuksen kasvatus- ja opetuspalveluita sekä museo-, kirjasto- ja tietopalveluita ja edistää alueensa eri-ikäisten asukkaiden yhtäläisiä mahdollisuuksia tietoon ja yhteisen kulttuuriperinnön käyttöön. Kaupunkistrategian mukaiset laadukkaat palvelut tukevat perusopetusta, opiskelua, elinikäistä oppimista, elämänhallintaan tarvittavaa tiedonhankintaa, mielekästä vapaa-ajankäyttöä, yhteisöllisyyttä ja yhteisen kulttuurin syntymistä sekä edistävät taiteiden harrastusta ja mahdollistavat mm. musiikin ammattiopintoihin hakeutumisen.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
5 Hyvinvointi	5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut	Palveluiden hyvä saavutettavuus tukee ja lisää kaupunkilaisten kokonaisvaltaista hyvinvointia	Oppilasmäärät / v. Kirjaston ja museon vuosiaukioloajat sekä verkkoasiointien määrä/v.
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	6.3 Kulttuuri-identiteetin rakentaminen 6.4 Forssan omaleimaisuutta ja historiaa hyödyntävä toiminta	Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen Kuosien kaupunki -hankkeen jatkaminen	ryhmien määrä/v. osallistujien määrä /v. 2 toimenpidettä
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa	Tasapainoinen talous kaikissa palveluyksiköissä. Louna-kirjastojen yhteistyösopimuksen päivittäminen	Ei kateylityksiä Valmis 31.12.2020
8 Osaaminen ja koulutus	8.2 Järjestelmällinen osaamispääoman kasvattaminen kaupunkiorganisaatiossa	Huolehditaan henkilöstön osaamisen kehittämisestä	2 koulutus- tai kehittämispäivää / htv.

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Kaupunkistrategian toimeenpano. LastenForssa -ohjelman edistäminen. Tasapainoinen kuntatalous.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

SiTun organisaatiomuutoksen toteuttaminen jatkuu: musiikkiopisto siirtynee lukion palvelualueelle. Selvitetään mahdollisuutta lisätä pääkirjaston aukioloaikaa lisäämällä automatisointia.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Kuosikeskuksen suunnittelua jatketaan ja ulkopuolista rahoitusta haetaan hankkeistamisen kautta.

Riskianalyysi

Kuntatalouden haasteet. Väestörakenteen muutokset: lasten väheneminen, ikäihmisten määrän kasvu. Kirjastotalon korjausvelkaan liittyvät riskit.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Pärjäävä Forssa -ohjelman toteuttaminen. Palvelurakenteen ja työtapojen sekä yhteistyömuotojen ja kumppanuuksien jatkuva kehittäminen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kirjastokäynnit	114 023	110 000	110 000	110 000	110 000
Museokäynnit	8 482	10 000	10 000	10 000	10 000
Musiikkiopiston opetustunnit	15 692	16 000	16 000	16 000	16 000
Kuvataidekoulun opetustunnit	1 917	2 400	2 400	2 400	2 400
Henkilötyövuodet	53	39	40	40	40
Tilat m ²	8 308	7 270	7 898	7 898	7 898

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	1 008 243	692 100	682 922	682 922	682 922
Kulut	-3 799 404	-2 956 845	-2 982 470	-2 982 460	-2 982 460
Netto	-2 791 161	-2 264 745	-2 299 548	-2 299 538	-2 299 538
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	1 008 243	692 100	682 922	682 922	682 922
Myyntituotot	438 381	279 400	296 777	296 777	296 777
Maksutuotot	396 363	281 000	274 350	274 350	274 350
Tuet ja avustukset	124 328	104 000	79 645	79 645	79 645
Vuokratuotot	14 247	12 100	10 350	10 350	10 350
Muut toimintatuotot	34 925	15 600	21 800	21 800	21 800
Toimintakulut yhteensä	-3 799 404	-2 956 845	-2 982 470	-2 982 460	-2 982 460
Henkilöstökulut	-2 277 013	-1 715 570	-1 763 530	-1 763 520	-1 763 520
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 801 437	-1 356 050	-1 388 790	-1 388 790	-1 388 790
Henkilöstösivukulut	-475 576	-359 520	-374 740	-374 730	-374 730
Eläkkeet	-408 725	-315 000	-325 640	-325 630	-325 630
Muut henkilöstökulut	-66 851	-44 520	-49 100	-49 100	-49 100
Palvelujen ostot	-555 243	-388 705	-383 670	-383 670	-383 670
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-188 570	-173 280	-165 960	-165 960	-165 960
Avustukset	-49 862	-47 000	-38 600	-38 600	-38 600
Vuokrat	-712 098	-621 890	-622 210	-622 210	-622 210
Muut toimintakulut	-16 618	-10 400	-8 500	-8 500	-8 500
Toimintakate	-2 791 161	-2 264 745	-2 299 548	-2 299 538	-2 299 538
Suunitelman mukaiset poistot	-34 432	-13 246	-13 680	-9 980	-7 150

TOIMIALA	20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT
PALVELU	280 TYÖLLISYYDEN HOIDON PALVELUT
TILIVELVOLLINEN	Työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Työllisyysaste ja työvoiman saatavuus ovat keskeisiä kunnan elinvoiman tekijöitä. Työllisyyttä edistävät palvelut, osaamisen kehittäminen sekä arjenhallinta muodostavat kohderyhmille palvelukokonaisuuden, jonka avulla lisätään kuntalaisten työkykyä, osaamista ja hyvinvointia. Palveluista hyötyviä kohderyhmiä ovat nuoret, aikuiset, pitkäaikaistyöttömät, kehitysvammaiset, maahanmuuttajat ja työnantajat. Työllisyyspalvelut ohjaa ja valmentaa asiakkaan tämän tarvitsemiin palveluihin toimien yhteistyössä Hämeen Te-toimiston, LHKK:n, FSHKY:n, MYP:n, sekä Kansaneläkelaitoksen ja työnantajien kanssa. Palvelukorit ja painotukset sekä kehittäminen toteutetaan kaupunkistrategian sekä työllisyyspalvelujen toimintaohjelman mukaisesti.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.2 Vastuullisuutta ja järkivihreyttä edustavat yritykset	Yritys- ja työnantajayhteistyö	100 kpl yrityskontakteja, rekrytointitapahtumat 3 kpl, yhteistyöuutiskirjeet 2 kpl, elinvoimakatsaus 12 kpl, tavoittamisen arviointi tehty
5 Hyvinvointi	5.1 Laadukkaat hyvinvointipalvelut	KuTy-palvelun vaikutus hyvinvointiin	10 % etenemisistä on positiivisia, arviointiväline on käytössä
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	6.2 Mahdollistava kotouttamistoiminta	Kotouttamisohjelman päivittäminen	Kotouttamisohjelma on päivitetty
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa	Resurssiviisas toimintatapa Seudullisen palveluekosysteemin mallinnus ja sopimus	Talousarvion toteuma Seudullisen mallin sopimus on tehty, toimintaohjelma on päivitetty myös tältä osin
8 Osaaminen ja koulutus	8.4 Väestön koulutustason nousu	Lisätään ja arvioidaan mahdollisuuksia kasvat- taa osaamista	Mittari ja seuranta siirtymistä osaamisen kehittämiseen tehty, opinnollistamismallin kokeilu on toteutettu

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Pääpainopisteinä ovat toimintaohjelman tavoiteaihiot "Oikeat työmahdollisuudet" ja monialainen seudullinen yhteistyö. Lisäksi työllisyydenhoidon toimintaohjelma päivitetään kaupunkistrategia huomioiden ja valtakunnallisia toimintakentän mahdollisuuksia otetaan suunnittelussa huomioon. Monialaisten Ohjaamon ja Kotouttamisen organisointia vahvistetaan.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Osaamisen kehittämisen ”Pajalta töihin” -aihio sisältää lisäksi palkkauskustannuksia. Toimintojen resursseja järjestetään työmarkkinatuen kuntaosuuden tasapainottamisella.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Toimintakentässä on tällä hetkellä erilaisia muutosskenaarioita valtakunnallisesti, seudullisesti ja taloudellisesti, joten suunnittelu on haastavaa. Toimintaohjelman päivitys tehdään toimintavuonna ja sen osalta taloussuunnitelma ja toiminnan painopisteet keskipitkällä aikavälillä voivat muuttua. Seudullisia yhteistyöaihioita selvitetään ja niistä pyritään sopimaan.

Riskianalyysi

Yhteistyöneuvottelujen onnistuminen, verkoston organisaatioiden kokonais- vs. osaoptimointi ja kansantaloudellisen sekä kansainvälisen talouden muutokset. Merkittävät muutokset työvoiman kysynnässä seudulla. Merkittävät muutokset talouden tasapainottamisessa.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Kokonaisvaltainen taloudellisen eli resurssiviisaan toimintatavan ajatusmalli ja sen toteuttaminen. Prosessikehittäminen tehokkaampien ratkaisujen löytämiseksi. Pärjäävä Forssa -ohjelma. Henkilöstön osaaminen. Monialainen johtaminen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Aktivointiaste (Kelasto vuosi-ka. %)	52,6	49	50	51	52
Aktivointiaste TMT300+ (vuosi-ka. %)	47,4	46	47	48	49
Työmarkkinatuen kuntaosuuks (ka. €/kk)	78 316	83 000	71 700	71 000	70 000
Työmarkkinatuen kuntaosuuks (ka. hlö/kk)	218	235	215	210	205
Asiakasmäärät TMT. (Kelasto ka. / kk)	344	410	330	320	310
Kuntouttava työtoiminta (hlö ka. / kk)	247	220	230	235	235
Alkaneet työkokeilujaksot (ka. / kk)	11	30	20	20	25
Tukityöllistetyt (ka. / kk)	44,6	40	40	40	40
Velvoitetyöllistetyt (yhteensä / v.)	19	15	15	15	15
Kesätyöntekijät (yhteensä / v.)	169	180	175	170	170
Henkilötyövuodet	53	53	53	52	52
Alkaneet työkokeilu (hlö)					
Kuntouttava työtoiminta 1/15 hlö/vakanssi/kk	16	20	15	15	15
Tilat m ²	2 755	2 755	2 755	2 755	2 755

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	2 015 575	1 927 700	2 000 210	2 000 210	2 000 210
Kulut	-3 852 911	-3 733 818	-3 782 500	-3 782 500	-3 782 500
Netto	-1 837 337	-1 806 118	-1 782 290	-1 782 290	-1 782 290
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	2 015 575	1 927 700	2 000 210	2 000 210	2 000 210
Myyntituotot	1 484 755	1 279 500	1 328 500	1 328 500	1 328 500
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	523 607	645 700	666 924	666 924	666 924
Vuokratuotot	4 726	0	3 786	3 786	3 786
Muut toimintatuotot	2 487	2 500	1 000	1 000	1 000
Toimintakulut yhteensä	-3 852 911	-3 733 818	-3 782 500	-3 782 500	-3 782 500
Henkilöstökulut	-1 629 007	-1 688 350	-1 806 440	-1 806 440	-1 806 440
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 311 941	-1 363 370	-1 457 590	-1 457 590	-1 457 590
Henkilöstösivukulut	-317 066	-324 980	-348 850	-348 850	-348 850
Eläkkeet	-269 687	-280 220	-297 550	-297 550	-297 550
Muut henkilöstökulut	-47 379	-44 760	-51 300	-51 300	-51 300
Palvelujen ostot	-389 591	-371 338	-394 680	-394 680	-394 680
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-555 065	-373 060	-409 940	-409 940	-409 940
Avustukset	-1 044 826	-1 081 500	-956 800	-956 800	-956 800
Vuokrat	-218 227	-213 550	-204 820	-204 820	-204 820
Muut toimintakulut	-16 196	-6 020	-9 820	-9 820	-9 820
Toimintakate	-1 837 337	-1 806 118	-1 782 290	-1 782 290	-1 782 290
Suunitelman mukaiset poistot	-2 646	0	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 285 SOSIAALIPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

PALVELUN KUVAUS

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Sosiaalipalvelut ostetaan Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen	Menokehityksen hillitseminen Ennalta ehkäisevän työn vaikuttavuuden lisääminen Vanhuspalvelujen uudistaminen	Tuottavuusohjelma ja talousarviossa pysyminen

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2020-2022

Sote-uudistus

Riskianalyysi

Palvelurakenteen uudistamisessa ei onnistuta.
Menokehitys ylittää kuntien kantokyvyn.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet					
Tilat m ²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	9 284	0	0	0	0
Kulut	-25 346 161	-25 835 760	-27 582 750	-28 082 750	-28 582 750
Netto	-25 336 877	-25 835 760	-27 582 750	-28 082 750	-28 582 750

Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	9 284	0	0	0	0
Myyntituotot	9 284	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-25 346 161	-25 835 760	-27 582 750	-28 082 750	-28 582 750
Henkilöstökulut	-267 876	-257 760	-268 750	-268 750	-268 750
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilöstösivukulut	-267 876	-257 760	-268 750	-268 750	-268 750
Eläkkeet	-267 876	-257 760	-268 750	-268 750	-268 750
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-25 078 293	-25 578 000	-27 314 000	-27 814 000	-28 314 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	9	0	0	0	0
Toimintakate	-25 336 877	-25 835 760	-27 582 750	-28 082 750	-28 582 750
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 20 SIVISTYS- JA TULEVAISUUSPALVELUT

PALVELU 290 TERVEYSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Sivistysjohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Terveyspalvelut hankitaan sopimusohjauksella Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymältä.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous	Toimiva sopimusohjaus	on/ei
	7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen	Tuottavuusohjelmat	Toteutuminen on/ei

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2020-2022

Sote-uudistus

Riskianalyysi

Menokehitys ylittää kuntien kantokyvyn.
Palvelurakenteen kehittäminen ja organisointi epäonnistuu.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Forssan seudun terv. huol. ky:					
Yleissairaudet:					
poliklinikkakäynnit	21 787	21 885	14 069		
hoitajaksot	1 961	1 982	1 818		
Psykiatria:					
poliklinikkakäynnit	14 423	13 327	14 294		
hoitopäivät	2 328	3 009	2 683		
Kansanterveystyö:					
avohoidon käynnit	68 250	67 305**	73 943		
vuodeosastojen hoitopäivät	3 431	3 288	3 851		
päiväsairaalakäynnit					
sairaansijojen määrä					
Ympäristöterveydenhuolto:					
terveystarkastukset	685	829	690		
eläinlääkintähuoltokäynnit	1 942	2 080	1 899		
eläinsuojeluasiakkaat	15	10	14		
Kanta-Hämeen keskussairaala:					
Yleissairaudet:					
poliklinikkakäynnit	10 045	ei seurata	ei seurata		
hoitajaksot	1 610	kuntatasolla	kuntatasolla		
Psykiatria:					
poliklinikkakäynnit	223	"	"		
hoitopäivät	870	"	"		

** korjattu vuoden 2019 luku ja avohoidon käynteihin on lisätty päivystyskäynnit, jotka ennen sisältyivät poliklinikkakäynteihin

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	-37 742 450	-37 742 450
Netto	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	-37 742 450	-37 742 450
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	-37 742 450	-37 742 450
Henkilöstökulut	-384 893	-417 530	-428 450	-428 450	-428 450
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilöstösivukulut	-384 893	-417 530	-428 450	-428 450	-428 450
Eläkkeet	-384 893	-417 530	-428 450	-428 450	-428 450
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-36 404 470	-36 062 000	-36 966 000	-36 966 000	-36 966 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	-298 000	-348 000	-348 000	-348 000
Toimintakate	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	-37 742 450	-37 742 450
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-36 789 363	-36 777 530	-37 742 450	-37 742 450	-37 742 450

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 500 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN HALLINTO JA MAASEUTUPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Teknisen ja ympäristötoimen johtaminen. Lautakuntatyöskentelyn koordinointi. Yhteydenpito teknisen ja ympäristötoimen asioissa kaupungin muihin hallintokuntiin, ympäristökuntiin ja muihin sidosryhmiin. Henkilöstön osaamisen ja hyvinvoinnin edistäminen. Maaseutupalvelut.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.7 Päästökompensaatio-järjestelmä	Selvitys kunnalle soveltuvasta päästökompensaatiomallista	Selvitys on laadittu
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.5 Aktiivinen kestävän kehityksen yrityshanke-toiminta	Tekninen ja ympäristötoimi osallistuu aktiivisesti omiin, FYK:n ja muiden tahojen mukana kestävän kehityksen hankkeisiin	Hankkeiden määrä (kpl)
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Teknisen ja ympäristötoimen talousarvion 2020 toteuttaminen Yhteistyötapojen etsiminen, edistäminen ja toteuttaminen Toimialan esimieskoulutus	Talousarvio toteutuu (toimintakate) Seudullisen Ympton vakiinnuttaminen ja vähintään yhden uuden yhteistyömuodon selvittäminen Esimiesten osallistumisprosentti (%)
8 Osaaminen ja koulutus	8.3 Laadukas koulutuspolkukokonaisuus	Henkilöstökoulutukset	Henkilöstöllä on mahdollisuus osallistua työnteon kannalta hyödyllisiin koulutuksiin (haetut/toteutuneet)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Vastuullinen johtaminen. Uuden strategian toteuttamisen varmistaminen koko toimialalla.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Taloussuunnitelma 2020-2022

Seudullisen yhteistyön edelleen lisääminen.

Riskianalyysi

Seutuyhteistyön tiivistäminen vaatii kuntien yhteistä tahtotilaa ja päätöksiä. Toimialan talousarvion toteutuminen riippuu osittain ulkoisista olosuhteista.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Talousarvion toteutumisen säännöllinen seuranta ja nopea reagointi mahdollisiin muutoksiin.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet	1	1	1	1	1
Tilat m ²	74	74	58	58	58

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	6 005	1 000	1 000	1 000	1 000
Kulut	-483 001	-411 010	-411 650	-411 650	-411 650
Netto	-476 996	-410 010	-410 650	-410 650	-410 650
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	6 005	1 000	1 000	1 000	1 000
Myyntituotot	5 088	1 000	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	917	0	1 000	1 000	1 000
Toimintakulut yhteensä	-483 001	-411 010	-411 650	-411 650	-411 650
Henkilöstökulut	-164 517	-169 050	-175 250	-175 250	-175 250
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-97 289	-99 460	-102 440	-102 440	-102 440
Henkilöstösivukulut	-67 228	-69 590	-72 810	-72 810	-72 810
Eläkkeet	-63 820	-66 340	-69 210	-69 210	-69 210
Muut henkilöstökulut	-3 408	-3 250	-3 600	-3 600	-3 600
Palvelujen ostot	-223 635	-216 930	-212 940	-212 940	-212 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 609	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-10 704	-11 030	-9 460	-9 460	-9 460
Muut toimintakulut	-77 536	-12 200	-12 200	-12 200	-12 200
Toimintakate	-476 996	-410 010	-410 650	-410 650	-410 650
Suunitelman mukaiset poistot	-9 005	-8 515	-27 690	-35 155	-32 105

TEHTÄVÄRYHMÄ 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 510 MAANKÄYTTÖPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Kaupungeingeodeetti

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Maanhankinta ja -luovutus sekä kaupungin omistamien maa- ja vesialueiden isännöinti.
Paikkatieto-, kartta- ja mittauspalvelut.
Seudullisen (Hummppila, Jokioinen, Somero, Tammela ja Ypäjä) paikkatietojärjestelmän ja internet-karttapalvelun ylläpito ja kehittäminen.
Asemakaava-alueen kiinteistörekisterinpito ja sillä tapahtuvat kiinteistötoimitukset.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
1 Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne	1.3 Tiivis yhdyskuntarakenne ja yhteinen kehitysalusta: kaavoitus, liikenne, palvelut	Maapoliittisen ohjelman päivittäminen seuraavalle 5-vuotiskaudelle (2021-2025)	Maapoliittinen ohjelma tuodaan joulukuun valtuustoon hyväksyttäväksi
5 Hyvinvointi	5.5 Hyvä asuminen	Maapoliittisen ohjelman päivittäminen seuraavalle 5-vuotiskaudelle (2021-2025)	Maapoliittinen ohjelma tuodaan joulukuun valtuustoon hyväksyttäväksi
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Talousarvion ja -suunnitelman toteuttaminen. Palvelualueen sisällä keskinäinen tehtäväkuvien uudelleenjärjestely. Palvelualueen esimiehet osallistuvat toimialan esimieskoulutukseen.	Talousarvio toteutuu (toimintakate) Uudelleen järjestellyt tehtäväkuvat käytössä 1.1.2021 alkaen Esimiesten osallistumisprosentti (%)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Vastuullinen johtaminen. Uuden strategian toteuttamisen varmistaminen myös palvelualueella toimialan lisäksi.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Tontinmyynnin toteutuminen budjetoidusti on lähtökohtaisesti aina epävarmaa.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Tontinmyynti ympäristö- ja energialiiketoiminnan tarpeisiin lisääntyy kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisen myötä. Tonttivarannon kasvu uusien asuinalueiden avauduttua. Pientalo/Ekoasumisen näyttelyn hankeselvitys.

Riskianalyysi

Tontinmyynti on riippuvainen yleismaailmallisista ja alueellisista suhdanteista. Palvelualueen talousarvion toteutuminen riippuu osittain ulkoisista olosuhteista.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Palvelualueen talousarvion toteutumisen säännöllinen seuranta ja nopea reagointi mahdollisiin muutoksiin.
Elinkeinoelämän ja asumisen edellytyksiä tuetaan aktiivisella maankäyttöpöliitiikan toteutuksella.
Henkilöstömitoitusta tarkennetaan luontaisten muutosten yhteydessä.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Rekisteröidyt kiinteistöt kpl	37	20	20	20	20
Luovutetut tontit kpl	2	10	10	10	10
Vuokratut viljelysmaat ha Metsänhakkuut m3	256	256	256	256	256
Henkilötyövuodet	9	8	8	8	8
Tilat m ²	152	152	121	121	121

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	686 467	748 460	761 560	761 560	761 560
Kulut	-687 052	-663 560	-676 830	-676 830	-676 830
Netto	-585	84 900	84 730	84 730	84 730
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	686 467	748 460	761 560	761 560	761 560
Myyntituotot	33 659	30 000	80 000	80 000	80 000
Maksutuotot	108 285	89 600	50 600	50 600	50 600
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	502 536	490 000	500 100	500 100	500 100
Muut toimintatuotot	41 987	138 860	130 860	130 860	130 860
Toimintakulut yhteensä	-687 052	-663 560	-676 830	-676 830	-676 830
Henkilöstökulut	-419 482	-400 500	-419 800	-419 800	-419 800
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-318 779	-303 180	-319 080	-319 080	-319 080
Henkilöstösivukulut	-100 703	-97 320	-100 720	-100 720	-100 720
Eläkkeet	-89 475	-87 370	-89 440	-89 440	-89 440
Muut henkilöstökulut	-11 228	-9 950	-11 280	-11 280	-11 280
Palvelujen ostot	-188 166	-213 710	-207 260	-207 260	-207 260
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 579	-4 950	-4 450	-4 450	-4 450
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-67 833	-42 800	-43 720	-43 720	-43 720
Muut toimintakulut	-992	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Toimintakate	-585	84 900	84 730	84 730	84 730
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI**PALVELU** 520 INFRAPALVELUT**TILIVELVOLLINEN** Kunnallistekniikan päällikkö**TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS**

Infrapalvelut vastaa katujen, teiden, jalkakäytävien, kevyenliikenteenväylien, siltojen, padon, torin, katu- ja puistovalaisuksen, liikenteen opastus- ja ohjausjärjestelmien, kaiteiden, puistojen, uimarantojen, pururatojen, jalkapallo- ja tenniskenttien, Talsoilan pesäpallo- ja jääkentän, venepaikkojen, talous- ja puistometsien seudullisten virkistysalueiden sekä yleisten alueiden suunnittelusta, rakentamisesta, rakennuttamisesta ja kunnossapidosta.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö	3.3 Kuntalaisilla on helposti saavutettavissa monipuolisia luontokohteita ja viherympäristöjä	Viheralueet 5 minuutin jalankulkumatkan päässä	Aika (min.)
5 Hyvinvointi	5.4 Työn ja työnyhyvinvoinnin edistäminen	Infrapalveluiden yhteistyöryhmä	Kokoontuu vuosittain 2 kertaa
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Infrapalvelun talouden hallinta Esimieskoulutus	Talousarvio toteutuu (toimintakate) Esimiesten osallistumisprosentti (%)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Katu- ja viherrekisteri, digitaalinen omaisuuden hallinta
Johtojen ja kaapeleiden sijoittamislupien, kaivutöiden ja tilapäisten liikenteenohjausjärjestelyjen lupien hallinnan ja valvonnan parantaminen
Työturvallisuuden parantaminen työn vaarojen arvioinnin avulla

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Talvikunnossapitokustannusten nousu ja katualueiden pinta-alan kasvu
Kunnossapitoseurannan parantaminen ja kunnossapitokriteereiden yhtenäistäminen
Ohjeistuksen lisääminen ja tietöistä tiedottaminen
Metsäpinta-alat on tarkistettu (KH § 218 / 16.9.2019) ja metsänhoitosuunnitelma on päivitetty.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Siltojen korjaukset, siltatarkastukset
Maankaatopaikan perustaminen, siihen liittyvät ohjeistukset ja määräykset
Katu- ja yleisten alueiden investointiohjelman perustaminen
Kaluston ja laitteiden kehittäminen ja olemassa olevan ylläpito
Osallistutaan liikenneturvallisuutta parantaviin ja kävelyä sekä pyöräilyä edistäviin hankkeisiin
Joki- ja järviveden hyödyntäminen kasvien kastelussa ja kunnossapidossa
Asfaltointitutkimuksen hyödyntäminen katujen päällystys

Riskianalyysi

Talvikunnossapitokauden kuormittavuus henkilöstölle, kalustolle ja taloudelle riippuu sääolosuhteista
 Katu- ja muiden yleisten alueiden kunnossapitokorjausvelan määrä ei ole vielä tiedossa
 Kaivumaiden käsittely ja sijoittaminen

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Ajantasainen ohjeistus kaivuluvista, sijoitusluvista ja tilapäisistä liikennejärjestelyistä
 Investointi- ja hankintaohjelma pitemmän ajan tähtäimellä
 Hankintojen kilpailuttaminen riittävän ajoissa ja mahdollisuus kilpailuttaa yli kirjanpitokausien

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Lohkotut katualueet m ²	1 640 640	1 746 960	1 752 050	1 777 250	1 780 250
Puistot A-luokka ha (hiilinielu)	106	107	107	107	107
Puistot B-luokka ha (hiilinielu)	45	44	44	44	44
Puistot C-luokka ha (hiilinielu)	234	234	234	234	234
Puistot E-luokka ha (hiilinielu)	1	1	1	1	1
Metsät ha (hiilinielu)	635	635	788	788	788
- joista talousmetsää		63	86	86	86
Kunnossapito lohkotut katualueet m ² /hlö	149 150	174 696	175 205	177 725	178 025
Katuvalaistuksen energia kWh		2 868			
Henkilötyövuodet	31	32	32	32	32
Tilat m ²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	256 964	200 350	200 350	200 350	200 350
Kulut	-2 981 036	-3 012 610	-3 074 780	-3 074 780	-3 074 780
Netto	-2 724 072	-2 812 260	-2 874 430	-2 874 430	-2 874 430

Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	256 964	200 350	200 350	200 350	200 350
Myyntituotot	42 021	1 000	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	13 120	0	0	0	0
Vuokratuotot	48 564	48 700	49 700	49 700	49 700
Muut toimintatuotot	153 259	150 650	150 650	150 650	150 650
Toimintakulut yhteensä	-2 981 036	-3 012 610	-3 074 780	-3 074 780	-3 074 780
Henkilöstökulut	-1 494 588	-1 507 420	-1 560 910	-1 560 910	-1 560 910
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-1 125 100	-1 135 780	-1 172 970	-1 172 970	-1 172 970
Henkilöstösivukulut	-369 488	-371 640	-387 940	-387 940	-387 940
Eläkkeet	-329 475	-334 350	-346 480	-346 480	-346 480
Muut henkilöstökulut	-40 013	-37 290	-41 460	-41 460	-41 460
Palvelujen ostot	-706 846	-719 550	-719 670	-719 670	-719 670
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-508 228	-562 350	-571 880	-571 880	-571 880
Avustukset	-49 544	0	0	0	0
Vuokrat	-199 654	-204 240	-206 020	-206 020	-206 020
Muut toimintakulut	-22 176	-19 050	-16 300	-16 300	-16 300
Toimintakate	-2 724 072	-2 812 260	-2 874 430	-2 874 430	-2 874 430
Satunnaiset tuotot ja kulut yhteensä	2 000 000	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 540 PELASTUSPALVELUT

TILIVELVOLLINEN Tekninen johtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Pelastustoimilaissa ja pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa määritellyt tehtävät. Palvelun tuottaa Hämeenlinnan kaupungin isännöimä Kanta-Hämeen pelastuslaitos palvelutasopäätöksen mukaisesti. Väestönsuojelutehtävät.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous	Pelastuspalvelun talousarvion 2020 toteuttaminen	Talousarvio toteutuu [toimintakate]

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

--

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Pelastustoimen kustannukset kasvavat voimakkaasti pelastustoimen palvelut tuottavan Hämeenlinnan kaupungin päätösten mukaisesti. Suurimpina syinä Hämeenlinnan paloaseman remontti ja pelastustoimen vakanssijärjestelyt.

Taloussuunnitelma 2020-2022

--

Riskianalyysi

Vaikutusmahdollisuudet kustannusten kasvuun on erittäin pieni.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Kaupungin lausunto pelastustoimen talousarvion valmistelun yhteydessä.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Henkilötyövuodet					
Tilat m ²					

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	-1 581 367	-1 581 367
Netto	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	-1 581 367	-1 581 367
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	0	0	0	0	0
Myyntituotot	0	0	0	0	0
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	-1 581 367	-1 581 367
Henkilöstökulut	-50 431	-55 050	-58 990	-58 990	-58 990
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	0	0	0	0	0
Henkilöstösivukulut	-50 431	-55 050	-58 990	-58 990	-58 990
Eläkkeet	-50 431	-55 050	-58 990	-58 990	-58 990
Muut henkilöstökulut	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	-1 363 167	-1 388 862	-1 521 877	-1 521 877	-1 521 877
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1 000	-500	-500	-500
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	-1 413 597	-1 444 912	-1 581 367	-1 581 367	-1 581 367
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI

PALVELU 570 TILAPALVELU

TILIVELVOLLINEN Kiinteistöpäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Tilapalvelu vastaa kaupungin palvelutuotannon edellyttämien tarpeellisten, tarkoituksenmukaisten ja terveellisten toimitilojen hankinnasta ja ylläpidosta kustannustehokkaasti.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.6 Energiatehokkuuden merkittävä paraneminen	Ostoenergian määrän vähentäminen energiatehokkuustoimenpiteillä	Säästövaikutukset KETS -vuosiraportoinnin mukaan MW/v
5 Hyvinvointi	5.4 Työn ja työnyhyvinvoinnin edistäminen	Työpaikan sisäilmaongelmissa varhaisen puuttumisen malli	Seurattavien kohteiden määrä sisäilmatyöryhmässä kpl/v
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous	Tilapalvelun palvelualueen talousarvion 2020 toteuttaminen	Talousarvio toteutuu [toimintakate]
	7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Toimialan esimieskoulutus	Esimiesten osallistumisprosentti (%)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Energiankulutuksen vähentämiseen tähtäävien toimenpiteiden jatkaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Ei merkittäviä muutoksia.

Taloussuunnitelma 2020 - 2022

Palveluverkosta vapautuvat tilat tulee joko realisoida, vuokrata ulkoiseen käyttöön tai viime kädessä purkaa, jotta tyhjen tilojen ylläpidosta ei muodostu tuottamattomia käyttötalouden rasitteita.

Riskianalyysi

Rakennusten ylläpitoon kohdistuvien kustannusten nousu esim. energian hinta, sähkönsiirtohintana.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Tilapalvelussa on ennakoivasti sopeutettu henkilöstömäärä palvelutuotannon edellyttämälle tasolle. Taloussuunnitelmavuosien aikana henkilöstö vähenee vielä yhdellä palveluverkon muutosten yhteydessä.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Palvelutuotannon käytössä m ²	96 615	96 214	94 647	94 647	94 647
Kiinteistöhoitoala m ²	124 280	119 381	114 716	114 716	114 716
Henkilötyövuodet	19	17	17	17	16
Kaupungin omistamat tilat m ²	112 213	111 944	111 293	111 293	111 293

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	9 572 587	9 391 070	9 431 050	9 431 050	9 431 050
Kulut	-5 403 019	-5 358 580	-5 394 700	-5 394 700	-5 324 700
Netto	4 169 568	4 032 490	4 036 350	4 036 350	4 106 350

Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	9 572 587	9 391 070	9 431 050	9 431 050	9 431 050
Myyntituotot	716 549	675 490	685 420	685 420	685 420
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	5 970	0	0	0	0
Vuokratuotot	8 727 521	8 652 580	8 684 630	8 684 630	8 684 630
Muut toimintatuotot	122 548	63 000	61 000	61 000	61 000
Toimintakulut yhteensä	-5 403 019	-5 358 580	-5 394 700	-5 394 700	-5 324 700
Henkilöstökulut	-851 835	-860 270	-855 520	-855 520	-835 520
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-656 499	-667 270	-659 630	-659 630	-643 140
Henkilöstösivukulut	-195 336	-193 000	-195 890	-195 890	-192 380
Eläkkeet	-173 011	-171 240	-172 570	-172 570	-169 640
Muut henkilöstökulut	-22 325	-21 760	-23 320	-23 320	-22 740
Palvelujen ostot	-1 968 411	-1 890 510	-1 445 630	-1 445 630	-1 445 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 667 182	-1 725 200	-2 188 150	-2 188 150	-2 138 150
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-889 798	-871 500	-891 000	-891 000	-891 000
Muut toimintakulut	-25 793	-11 100	-14 400	-14 400	-14 400
Toimintakate	4 169 568	4 032 490	4 036 350	4 036 350	4 106 350
Suunitelman mukaiset poistot	-2 414 840	-2 485 379	-2 484 540	-2 509 800	-3 132 160

TEHTÄVÄRYHMÄ 50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI
PALVELU 580 YHTEISTOIMINTA-ALUEEN JÄTEHUOLTO
TILIVELVOLLINEN Jätehuoltopäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Jätelaissa kunnille määrättyjen viranomaistehtävien sekä näihin liittyvien kehitys- ja seurantatehtävien hoitaminen. Kuntien jätehuoltoon ja viranomaistehtäviin liittyvät asiantuntija- ja suunnittelutehtävät sekä toimenpiteet, joilla näitä hoidetaan ja edistetään.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.3 Seudun ja Kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot	Yhteistyön tekeminen ja säännölliset tapaamisen alueen yrittäjien ja jätetalan toimijoiden kanssa	Vähintään kaksi yrittäjä-tapaamista vuodessa
5 Hyvinvointi	5.5 Hyvä asuminen	Toimiva yhteistyö ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa Hakemusten käsittely kohtuullisessa ajassa	Tiivis yhteydenpito ympäristönsuojeluviranomaisten kanssa ja vähintään kaksi tapaamista vuodessa Hakemusten käsittely-aika on korkeintaan 2 kk
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Palvelualueen talousarvio toteutuu Toimialan esimieskoulutus	Toimintakate Esimiesten osallistumisprosentti (%)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Uuden rekisteriohjelmiston käyttöönotto.
 Asumislietteitä koskevan kuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelun aloittaminen.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Uuden rekisteriohjelmiston mahdollisten lisäosien tarve huomioitu palveluiden ostoissa. Sihteeripalvelut hankitaan kaupungin toimistopalveluyksiköltä Forssan kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Henkilöstökulut pienenevät henkilöstön uudelleenorganisoimien myötä, mikä mahdollistaa toimistopalveluiden joustavamman käytön ja jätehuollon määrärahojen suuntaamisen mm. määräaikaiseen työvoimaan.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Hyvän yhteistyön tekeminen jätelautakunnan yhteistyötahojen kanssa. Asumislietteisiin liittyvän seurannan parantaminen ja asumislietteitä koskevan kuljetusjärjestelmäselvityksen ja -päätöksen tekeminen sekajätettä koskevan kuljetusjärjestelmäselvityksen ja -päätöksen jälkeen.

Riskianalyysi

Mahdolliset jätelain muutokset ja niihin reagoiminen voi lisätä jätehuoltoviranomaisen työmäärää. Uuden rekisteriohjelmiston käyttöönoton jalkauttaminen voi lisätä hetkellisesti jätehuoltoviranomaisen työmäärää. Mahdollisten oikeusasteisiin tehtävien valitusten työllistävä vaikutus.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Uuden rekisteriohjelmiston käyttöönoton tuloksena pyritään saamaan palvelu, joka palvelee myös sidosryhmiä ja vapauttaa jätelautakunnan resursseja. Projektiluontoisissa substanssiosaamista vaativissa tehtävissä hyödynnetään määräaikaista henkilöstöä, millä pyritään ennakoimaan työtehtävien määrää ja takaamaan töiden tasainen jakautuminen, sekä tavoitteissa pysyminen. Kiinnitetään huomiota yhteistyötahojen väliseen viestintään ja toiminnan avoimuuteen.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kohtuullistamishakemukset	909	1 000	1 000	1 000	1 000
Henkilötyövuodet	4	4	3	3	3
Tilat m ²	42	42	47	47	47

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	303 001	340 000	325 680	325 680	325 680
Kulut	-303 001	-340 000	-325 680	-325 680	-325 680
Netto	0	0	0	0	0
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	303 001	340 000	325 680	325 680	325 680
Myyntituotot	303 001	340 000	325 680	325 680	325 680
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-303 001	-340 000	-325 680	-325 680	-325 680
Henkilöstökulut	-174 854	-175 820	-159 190	-159 190	-159 190
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-146 299	-146 990	-132 090	-132 090	-132 090
Henkilöstösivukulut	-28 554	-28 830	-27 100	-27 100	-27 100
Eläkkeet	-24 024	-24 060	-22 430	-22 430	-22 430
Muut henkilöstökulut	-4 531	-4 770	-4 670	-4 670	-4 670
Palvelujen ostot	-117 223	-153 810	-156 000	-156 000	-156 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 155	-3 320	-2 800	-2 800	-2 800
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-7 084	-7 050	-7 690	-7 690	-7 690
Muut toimintakulut	-685	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0

TOIMIALA	50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI
PALVELU	600 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖPALVELUT
TILIVELVOLLINEN	Ympäristöpäällikkö

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Seudullisen ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan ja asumiseen liittyvän viranomaistoiminnan järjestäminen ja kehittäminen.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö	<p>3.2 Vedensaannin turvaaminen - puhdasta vettä kattavasti kaikille</p> <p>3.3 Kuntalaisilla on helposti saavutettavissa monipuolisia luontokohteita ja viherympäristöjä</p> <p>3.5 Kestävän kehityksen matkailun lisääminen</p>	<p>Jätevesien hallittu hoito pohjavesialueilla ja ranta-alueilla</p> <p>Luonnon monimuotoisuuden edistäminen</p> <p>Saaren kansanpuiston kehittäminen</p>	<p>Neuvontatyö tehty ko. alueilla. Toimenpidelupien määrä</p> <p>Tehty vieraslajityö, luonnonsuojelutyö, monimuotoisuuden lisääminen suunnitelmiin</p> <p>on/ei</p>
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	<p>4.3 Seudun ja Kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot</p> <p>4.4 Yritysten yhteistyö, globaali yhteistyö ja vienti</p>	<p>Osallistuu valtakunnalliseen Talotekniikan tarkastajien toimintaan yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa.</p> <p>Osallistuu ja antaa tukea paikallisen yritystoiminnan laadunvalvonnalle, helpottaen yrityksen toimintaa ja kehitystä valtakunnallisesti eri rakennusvalvontavirastojen alueilla.</p>	<p>Osallistuminen/krt</p> <p>Osallistuminen/krt</p>
7 Vastuullinen johtaminen	<p>7.1 Tasapainoinen kuntatalous</p> <p>7.3 Uusien toimintatapojen ennakkoluuloton kehittäminen</p> <p>7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa</p> <p>7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen</p>	<p>Talousarvion seuranta</p> <p>Rakennusvalvonnan sähköinen lupaprosessi</p> <p>Uusien käytänteiden, määräysten, taksojen, lomakkeiden käyttöönotto</p> <p>Esimiesvalmennus</p>	<p>Toteuma 100 %</p> <p>Käyttöön otettu vuoden lopussa</p> <p>On/ei</p> <p>Osallistumisprosentti</p>
8 Osaaminen ja koulutus	8.1 Kehittyvä kestävän kehityksen koulutus ja siihen panostaminen	Yhden opiskelijan harjoittelujakson työtehtävien ohjaaminen	Toteutuu

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Ilmastomuutoksen vaikutusten huomioon ottaminen palvelualueen tehtäviä hoidettaessa sekä seudullisesti tasapuolinen ja laadukas viranomaistyö.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Ensimmäistä kertaa tehdään talousarviota, jossa otetaan huomioon seudullisen palvelun tuottaminen tässä laajuudessa (Forssa, Humpila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä)

Taloussuunnitelma 2020-2022

Riskianalyysi

Seudullista palvelun tuottamista on ollut vasta vajaa vuosi ja ennakointi niin talouden kuin toiminnan kannalta on huomattavasti vaikeampaa kuin ennen.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Sähköisen lupaprosessin käyttöönotto ja yhtenäiset käytännöt.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Käsitellyt hankkeet:					
rakennus- maisematyöluvat (kpl)	98 (272)	140	400	400	400
toimenpideluvat	40 (118)	50	150	150	150
ilmoitukset	17 (167)	40	130	130	130
Ympäristöluvat, ilmoitukset, rekisteröinnit (kpl)	6	3	10	7	7
Käsitellyt maa-ainesluvat (kpl)	1	1	3	3	3
YSL:n mukaisten lupavelvollisten yritysten tarkastukset (kpl)	11	14	20	20	20
Vesihuoltolain mukaiset vapauttamispäätökset (kpl)	1	5	20	20	20
Ympäristönsuojelulain jätevesipäätökset (kpl)			40	20	20
Henkilötyövuodet	5	10*	10	10	10
Tilat m ²	95	95	179	179	179

*ta-muutos kv 25.2.2019

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	102 256	96 000	523 000	523 000	523 000
Kulut	-320 043	-339 550	-703 980	-703 980	-703 980
Netto	-217 787	-243 550	-180 980	-180 980	-180 980
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	102 256	96 000	523 000	523 000	523 000
Myyntituotot	29 749	13 000	440 000	440 000	440 000
Maksutuotot	72 441	83 000	83 000	83 000	83 000
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	66	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-320 043	-339 550	-703 980	-703 980	-703 980
Henkilöstökulut	-268 176	-271 620	-567 040	-567 040	-567 040
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-211 487	-213 410	-455 930	-455 930	-455 930
Henkilöstösivukulut	-56 689	-58 210	-111 110	-111 110	-111 110
Eläkkeet	-49 308	-51 200	-94 990	-94 990	-94 990
Muut henkilöstökulut	-7 382	-7 010	-16 120	-16 120	-16 120
Palvelujen ostot	-35 520	-48 230	-90 410	-90 410	-90 410
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 158	-5 300	-16 500	-16 500	-16 500
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-13 788	-14 200	-29 230	-29 230	-29 230
Muut toimintakulut	-401	-200	-800	-800	-800
Toimintakate	-217 787	-243 550	-180 980	-180 980	-180 980
Suunitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0

TOIMIALA	50 TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI
PALVELU	610 MAAKÄYTÖN SUUNNITTELUPALVELUT
TILIVELVOLLINEN	Kaupunginarkkitehti

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Yleis- ja asemakaavoitus, kuntien yhteistyössä tehtävät strategiset tarkastelut sekä maankäytön suunnitteluun, alueiden käyttöön ja rakentamiseen tähtäävien hankkeiden valmistelu, kaavoitusneuvonta ja osallistuva suunnittelu. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja alueiden rakentamiseen sekä korjaukseen liittyvä neuvonta ja ohjaus. Erilaiset rakennettuun ympäristöön liittyvät lausunnot ja asiantuntijatoiminta. Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kohteiden ja alueiden inventoinnit, maisemalliset selvitykset ja liikenneselvitykset. EU-hankkeiden asiantuntijatehtävät.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
1 Liikkuminen ja yhdyskuntarakenne	1.2 Monipuoliset ja turvalliset liikenneväylät	Ulkoilu- ja kevyen liikenteen reittien jatkuvuus kaavoissa. Suunnitellaan infrapalvelun kanssa viihtyisiä liikenneympäristöjä.	Kaikissa suunnitelmissa on huomioitu reitit. Osallistutaan infrapalveluiden suunnittelukouksiin.
3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö	3.1 Hiilinielujen kartuttaminen 3.2 Vedensaannin turvaaminen - puhdasta vettä kattavasti kaikille 3.3 Kuntalaisilla on helposti saavutettavissa monipuolisia luontokohteita ja viherympäristöjä 3.4 Hulevedet hallitusti ja hajautetusti hoitoon ja elävöittämään kaupunkiympäristöä	Kaavoituksessa ja rakentamistapaohjeissa huomioidaan olemassa olevien rakennusten ja viheralueiden säilyminen hiilinieluinä. Kaavoituksessa ja rakentamistapaohjeissa arvioidaan tuleeko niissä osoittaa määräyksiä vedensaannin turvaamiseen. Kaavoituksessa osoitetaan kaikkien kuntalaisten läheltä viheralueiksi sellaisia alueita, joilla on / joille voi syntyä monipuolisia luontokohteita sekä huomioidaan viherympäristöt. Hulevesien hallinta huomioidaan kaavoissa. Suunnittelu tehdään yhdessä vesihuoltoliikelaitoksen kanssa.	Kaikissa kaavoissa, kaavamääräyksissä, rakentamistapaohjeissa rakennusten ja viherympäristön ohjeissa huomioidaan hiilinielut. Uusissa kaavoissa, kaavamääräyksissä ja rakentamistapaohjeissa on tarvittavat vedensaannin turvaamisen merkinnät. Kaavoissa, määräyksissä, rakentamistapaohjeissa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmissa on osoitettu monipuoliset luontokohteet ja viherympäristöt. Kaavamääräyksissä, rakentamistapaohjeissa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmissa on huomioitu hulevesien hallinta. Järjestetyt yhteisneuvottelut.
5 Hyvinvointi	5.5 Hyvä asuminen	Kaavamääräyksissä huomioidaan hyvän asumisen periaatteet.	Kaavamääräyksissä, rakentamistapaohjeissa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmissa on huomioitu pihan viherympäristö.

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
6 Kulttuuri ja kansainvälisyys	6.4 Forssan omaleimaisuutta ja historiaa hyödyntävä toiminta	Forssan omaleimainen rakentamisen historia huomioidaan kaavoituksessa.	Kaavamääräyksissä, rakentamistapaohjeissa sekä hoito- ja käyttösuunnitelmissa näkyy omaleimaisuuden ja historian hyödyntämisen periaatteet.
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.7 Toimialarajat ylittävä ja osaamisalueet yhdistävä johtaminen	Maankäytön talousarvion toteuttaminen Esimieskoulutus	Talousarvio toteutuu [toimintakate] Esimiesten osallistumisprosentti (%)

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Varautuminen ilmastonmuutokseen yhteistyössä teknisen ja ympäristötoimen muiden yksiköiden kanssa.

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

--

Taloussuunnitelma 2020-2022

Yhteistyötä muiden kuntien kanssa.

Riskianalyysi

--

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Yhteistyötä muiden kuntien kanssa.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Valmistelussa olevat kaavat ja suunnitelmat kpl	12	9	8	10	10
Valmistuneet kaavat ja suunnitelmat (kpl)	5	5	5	7	7
Asiantuntijatehtävät	45	45	45	70	70
Inventoinnit ja selvitykset	7	7	7	10	10
Henkilötyövuodet	4	3	3	3	3
Tilat m ²	95	95	79	79	79

MÄÄRÄRAHAT

	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Tuotot	19 033	10 000	10 000	10 000	10 000
Kulut	-290 649	-285 503	-289 530	-289 530	-289 530
Netto	-271 616	-275 503	-279 530	-279 530	-279 530
<hr/>					
Talous	TP 2018	TA 2019	KH 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatuotot yhteensä	19 033	10 000	10 000	10 000	10 000
Myyntituotot	2 428	0	0	0	0
Maksutuotot	15	10 000	10 000	10 000	10 000
Tuet ja avustukset	2 500	0	0	0	0
Vuokratuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	14 090	0	0	0	0
Toimintakulut yhteensä	-290 649	-285 503	-289 530	-289 530	-289 530
Henkilöstökulut	-223 150	-206 145	-216 670	-216 670	-216 670
Palkat, palkkiot ja henkilöstökorv	-175 301	-162 825	-170 180	-170 180	-170 180
Henkilöstösivukulut	-47 849	-43 320	-46 490	-46 490	-46 490
Eläkkeet	-41 082	-37 980	-40 470	-40 470	-40 470
Muut henkilöstökulut	-6 767	-5 340	-6 020	-6 020	-6 020
Palvelujen ostot	-51 808	-60 000	-56 960	-56 960	-56 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-890	-4 500	-2 500	-2 500	-2 500
Avustukset	0	0	0	0	0
Vuokrat	-13 788	-14 158	-12 900	-12 900	-12 900
Muut toimintakulut	-1 012	-700	-500	-500	-500
Toimintakate	-271 616	-275 503	-279 530	-279 530	-279 530
Suunitelman mukaiset poistot	-50 725	-43 117	-36 650	-31 150	-26 480
Tilikauden tulos	-322 340	-318 620	-316 180	-310 680	-306 010

4. TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

Kaupungin kokonaistalouden kuvaamiseksi on seuraavilla sivuilla esitetty sekä tulos- ja rahoituslaskelma kaupunkiemon osalta erikseen että koko kaupungin tulos- ja rahoituslaskelma, jossa on mukana kaupungin liikelaitos eli Forssan vesihuoltoliikelaitos. Konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen osalta talousarviossa esitetään konsernitavoitteet ja tunnuslukutiedot. Sen sijaan tilinpäätöksessä esitetään konsernin tulos- ja rahoituslaskelmat sekä konsernitase.

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksena esitettävä toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuosikate on kunnan kokonaisrahoitustulosta kuvaava välitulos. Vuosikate ilmoittaa riittääkö tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli poistot sekä arvonalentumiset.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitetään tuloksen käsittelyerät eli vapaaehtoisten varausten ja rahastojen muutokset.

Rahoituslaskelmassa osoitetaan toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. Rahoituksen rahavirralla osoitetaan, miten alijäämäinen toiminnan ja investointien rahavirta on rahoituskellisesti katettu tai miten ylijäämä on käytetty rahoitusaseman muuttamiseen.

4.1 TULOSLASKELMAT

TULOSLASKELMA, KAUPUNKIEMO

Ulkoiset + sisäiset

Kaupunki, ei sisällä liikelaitosta	TP 2018	TA 2019 + muutos	TA 2020	Muutos TA 19/20	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot						
Myyntitulot	7 572 340	8 194 508	8 344 890	1,8 %	8 344 890	8 344 890
Maksutulot	1 271 413	1 159 775	1 168 925	0,8 %	1 168 925	1 168 925
Tuet ja avustukset	1 829 096	1 585 070	1 774 239	11,9 %	1 774 239	1 774 239
Muut toimintatulot	10 783 346	10 091 381	10 138 571	0,5 %	10 138 571	10 138 571
Toimintatulot yhteensä	21 456 195	21 030 734	21 426 625	1,9 %	21 426 625	21 426 625
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-28 015 278	-28 129 159	-28 757 976	2,2 %	-28 797 981	-28 537 916
Palkat ja palkkiot	-21 588 575	-21 717 409	-22 125 706	1,9 %	-22 161 731	-21 944 066
Henkilösivumeno	-6 426 703	-6 411 750	-6 632 270	3,4 %	-6 636 250	-6 593 850
Eläkemenot	-5 638 916	-5 699 030	-5 850 410	2,7 %	-5 853 130	-5 818 420
Muut henkilösivumeno	-787 787	-712 720	-781 860	9,7 %	-783 120	-775 430
Palvelujen ostot	-76 903 784	-77 033 177	-79 716 578	3,5 %	-80 228 698	-80 716 578
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 914 421	-3 752 110	-4 260 774	13,6 %	-4 265 114	-4 210 774
Avustukset	-1 992 592	-1 971 000	-1 782 300	-9,6 %	-1 692 300	-1 692 300
Muut toimintamenot	-7 880 752	-8 253 327	-8 369 960	1,4 %	-8 369 960	-8 369 960
Toimintamenot yhteensä	-118 706 827	-119 138 773	-122 887 588	3,1 %	-123 354 053	-123 527 528
Toimintakate	-97 250 632	-98 108 039	-101 460 963	3,4 %	-101 927 428	-102 100 903
Verotulot	60 238 899	62 451 000	62 190 000	-0,4 %	62 783 000	63 418 000
Valtionosuudet	39 952 696	40 069 700	43 747 000	9,2 %	43 747 000	43 747 000
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	110 536	156 000	84 000	-46,2 %	78 000	72 000
Muut rahoitustulot	1 141 272	1 105 500	1 005 500	-9,0 %	905 500	805 500
Korkomenot	-366 224	-425 000	-384 000	-9,6 %	-490 700	-490 200
Muut rahoitusmenot	-4 758	-1 000	-500	-50,0 %	-500	-500
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	880 825	835 500	705 000	-15,6 %	492 300	386 800
Vuosikate	3 821 788	5 248 161	5 181 037	-1,3 %	5 094 872	5 450 897
Poistot ja arvonalentumiset	-6 560 076	-4 665 219	-4 702 515	0,8 %	-4 928 515	-5 658 515
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 560 076	-4 665 219	-4 702 515	0,8 %	-4 928 515	-5 658 515
Kertaluonteiset poistot	-2 000 000					
Satunnaiset erät	2 000 000	0	0		0	0
Satunnaiset kulut	2 000 000					
Tilikauden tulos	-738 288	582 942	478 522	-17,9 %	166 357	-207 618
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70 522	70 455	70 455	0,0 %	70 455	-6 267 045
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0					6 500 000
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-667 766	653 397	548 977	-16,0 %	236 812	25 337
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toimintatulot / Toimintamenot, %	18,1	17,7	17,4		17,4	17,3
Vuosikate / Poistot, %	83,8	112,5	110,2		103,4	96,3
Vuosikate, euro/asukas	224	310	306		301	322

TULOSLASKELMA, KOKO KAUPUNKI

	1000 euroa					
	Kaupunkiemo	VHL	Sisäiset	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
	TA 2020	TA 2020		TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	21 427	6 260	-563	27 124	27 224	27 324
Myyntitulot	8 345	6 250	-485	14 110	14 210	14 310
Maksutulot	1 169		-8	1 161	1 161	1 161
Tuet ja avustukset	1 774		-8	1 766	1 766	1 766
Muut toimintatulot	10 139	10	-62	10 087	10 087	10 087
Toimintamenot	-122 888	-3 464	563	-125 789	-126 255	-126 429
Henkilöstömenot	-28 758	-1 369	0	-30 127	-30 167	-29 907
Palkat ja palkkiot	-22 126	-1 100		-23 226	-23 262	-23 044
Henkilösivumenot	-6 632	-269	0	-6 901	-6 905	-6 863
Eläkemeno	-5 850	-233		-6 083	-6 086	-6 051
Muut henkilösivumenot	-782	-36		-818	-819	-811
Palvelujen ostot	-79 717	-1 100	373	-80 444	-80 956	-81 444
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 261	-870	122	-5 009	-5 013	-4 959
Avustukset	-1 782		8	-1 774	-1 684	-1 684
Muut toimintamenot	-8 370	-125	60	-8 435	-8 435	-8 435
TOIMINTAKATE	-101 461	2 796	0	-98 665	-99 031	-99 105
Verotulot	62 190			62 190	62 783	63 418
Valtionosuudet	43 747			43 747	43 747	43 747
Rahoitustulot ja menot	705	-1 080	0	-375	-482	-485
Korkotulot	84		-84	0	0	0
Muut rahoitustulot	1 006	4	-1 000	10	10	6
Korkomenot	-384	-84	84	-384	-491	-490
Muut rahoitusmenot	-1	-1 000	1 000	-1	-1	-1
VUOSIKATE	5 181	1 716	0	6 897	7 017	7 575
Poistot ja arvonalentumiset	-4 703	-1 562	0	-6 265	-6 478	-7 195
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 703	-1 562		-6 265	-6 478	-7 195
TILIKAUDEN TULOS	479	154	0	633	539	380
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	70	19		90	88	-6 251
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0			0		6 518
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0			0		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	549	174	0	722	628	647
Tavoitteet ja tunnusluvut						
Toimintatulot / Toimintamenot, %	17,4	180,7		21,6	21,6	21,6
Vuosikate / Poistot, %	110,2	109,9		110,1	108,3	105,3
Vuosikate, euroa/asukas	306	102		408	415	448
Kertynyt yli-/alijäämä	4 447	5 378		9 825	10 453	11 100
Kertynyt yli-/alijäämä, euroa/asukas	263	318		581	618	657
Asukasmäärä vuoden lopussa	16 905	16 905		16 905	16 905	16 905

4.2 TULOSLASKELMAOSAN ERITTELYT

Alla olevat erittelyt eivät pääsääntöisesti sisällä vesihuoltoliikelaitoksen erää.

VEROTULOT

Valtuusto päätti pitää vuoden 2020 veroprosentit ennallaan.

Vuoden 2020 verotuloiksi on arvioitu seuraavaa:

- tulovero	53.000.000 euroa
- osuus yhteisöveron otosta	3.859.000 euroa
- kiinteistövero	5.331.000 euroa
Yhteensä	62.190.000 euroa

Tulovero:

Vuosi	Tilitetyt verot, euroa	Tuloveroprosentti	Muutos %
TP 2009	47 393 000	19,50	0,5
TP 2010	45 642 000	19,50	-3,7
TP 2011	46 927 000	19,50	2,8
TP 2012	47 251 000	19,50	0,6
TP 2013	51 856 773	20,00	9,8
TP 2014	51 232 125	20,00	-1,2
TP 2015	51 849 046	20,00	1,2
TP 2016	51 886 600	20,00	0,1
TP 2017	51 892 121	20,50	0,0
TP 2018	51 270 601	20,50	-1,2
ennuste 2019	51.418.000	20,50	0,3
TA 2020	53 000 000	20,50	3,0
TS 2021	53 400 000	20,50	0,7
TS 2022	53 900 000	20,50	0,9

Vuoden 2020 tuloveroennuste on hieman kaupungin keskimääräistä kasvua suurempi johtuen kertaluonteisista vuoteen 2020 vaikuttavista eristä.

Osuus yhteisöveron tuottoon:

Yksittäisten kuntien jako-osuudet yhteisöveron tuottoon määräytyvät kunkin kunnan yritys-toimintaerän ja metsäerän summan suhteellisena osuutena kaikkien kuntien vastaavien lukujen summasta. Yritystoimintaerä muodostetaan yhteisöille maksuunpantujen verojen perusteella. Jos yhteisöillä on toimipaikka vain yhdessä kunnassa, yhteisön vero ohjataan tälle kunnalle. Jos yhteisöllä on toimipaikkoja useassa kunnassa, yhteisölle maksuunpantu vero jaetaan yhteisön toimipaikkakuntien kesken toimipaikkojen kunnittaisten henkilöstömäärien suhteessa.

Kiinteistövero:

Kiinteistöveroprosentit ovat vuodelle 2020 seuraavat: yleinen kiinteistöveroprosentti 1,40, vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41, muiden rakennusten kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 1,41 ja voimalaitosten veroprosentti 3,10 sekä yleishyödyllisten kiinteistöjen veroprosentti 0,00.

Verotulot 2018 – 2020:

(1 000 euroa)	TP 2018	EN 2019	TA 2020
Tulovero	51 271	51 418	53 000
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 659	3 686	3 859
Kiinteistövero	5 309	5 331	5 331
Yhteensä	60 239	60 435	62 190
- Muutos abs.	835	196	1 755
- Muutos %	-1,4	+0,3	+2,9

VALTIONOSUUDET

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

- peruspalvelujen valtionosuus	33.973.000
- verotulotasaus	9.004.000
- opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	770.000
Yhteensä	43.747.000

KORKOTUOTOT JA MUUT RAHOITUSTUOTOT

Vuoden 2020 korkotuotot on arvioitu seuraavasti:

- korkotuotot liikelaitoksen lainoista	84.000 euroa
--	--------------

Vuoden 2020 rahoitustuotot on arvioitu seuraavasti:

- liikelaitoksen peruspääoman tuotto	1.000.000 euroa
- verotilitysten korot ja korotukset	500 euroa
- viivästyskorot	5.000 euroa

KORKOKULUT JA MUUT RAHOITUSKULUT

Vuoden 2020 korkokulut on arvioitu seuraavasti:

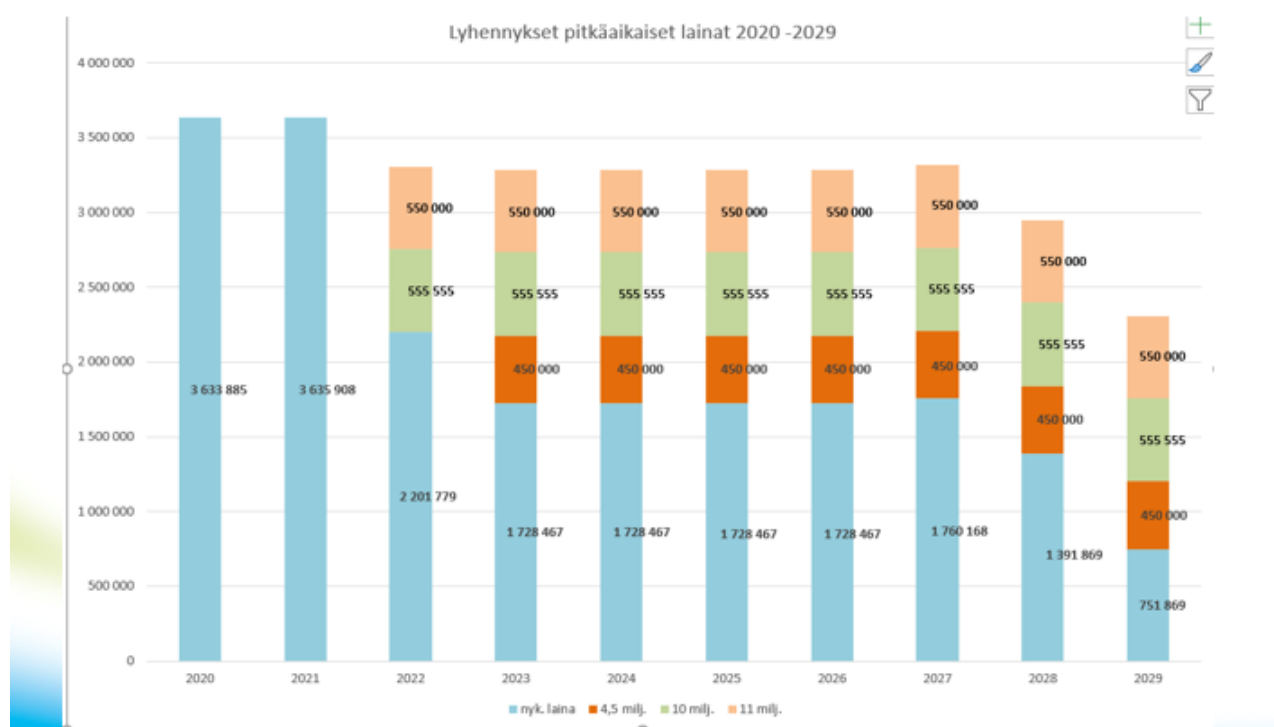
- korkokulut ottolainoista	384.000 euroa,
josta vesihuoltoliikelaitoksen lainasta	84.000 euroa

Vuoden 2020 rahoituskulut on arvioitu seuraavasti:

- viivästyskorot ja korotukset 500 euroa

Lainojen korkokulut on vanhojen lainojen osalta laskettu nykyisen korkotason mukaan ja uusiin on laskettu 1-1,6 % korko. Lyhennykset uusista vv 2020-21 (Monikylä) nostettavista lainoista on laskettu 20 vuoden laina-ajalla tasalyhennyksinä, vuonna 2020 nostettavan 10 miljoonan euron uuden lainan lyhennykset alkavat vuonna 2022 (2 vuoden lyhennysvapaa alussa). Vuonna 2021 nostettavan 11 miljoonan euron lainan lyhennykset alkavat vuonna 2022. Vanhan lainasalkun lyhennykset putoavat vuonna 2022 merkittävästi ja antavat tilaa uusille lainojen lyhennyksille ilman, että lyhennysten kokonaismäärä kasvaa aikaisemmasta.

Lainojen lyhennykset: nykyiset pitkäaikaiset lainat ja vv 20-22 nostettavat lainat

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

Talousarviovuoden ja suunnitelmavuosien käyttöomaisuuden poistoennusteet on laskettu valtuuston joulukuussa 2012 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelmaa on tarkistettu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen pohjalta.

POISTOERON JA VARAUSTEN MUUTOKSET

Kehräämön ja Pihakoivun päiväkodin osalta vuosina 2020 - 2022 on poistoeron vähennyksenä vuoden poistojen määrä, 70.455 euroa ja vuonna 2022 lisäksi monikylän poistoeron vähennyksenä 162.500 euroa ja lisäyksenä 6,5 milj. euroa.

Varausten vähennyksenä monikylän pakollisen varauksen vähennys 6,5 milj. euroa.

Investoinnit 2020 ja investointisuunnitelma 2021-2022

INVESTOINTIHANKE		TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Atk-ohjelmat ja muut pitkävaikutteiset menot (s)	menot	50 000	50 000	50 000	50 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	50 000	50 000	50 000	50 000
Ohjelmistomuutokset:sähköinen arkistointi ja sähköisen asiointin kehittäminen, tilanvarausjärjestelmä					
Maa- ja vesialueet (s)	menot	60 000	60 000	60 000	60 000
	tulot	60 000	60 000	60 000	60 000
	netto	0	0	0	0
<u>Rakennukset</u>					
Erittelemättömät pienet peruskorjauskohteet ja kunnostukset (s)	menot	800 000	1 000 000	800 000	800 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	800 000	1 000 000	800 000	800 000
Pienet peruskorjauskohteet ja kunnostukset yhdyskuntalautakunnan hyväksymän tarkemman investointiohjelman mukaan, mm. kuosikeskus ja jäähallin teknisen tilan katon korjaus					
Muut rakennusinvestoinnit (s)	menot	760 000	300 000	0	0
Jäähallin ja vesihelmen energiatehokkuusinvestoinnit, edellytyksenä energiatehokkuusinvestointien toteuttamiselle on avustuksen saaminen	tulot	60 000	30 000	0	0
	netto	700 000	270 000	0	0
Koulurakentaminen; Monikylä (s)	menot	600 000	8 000 000	10 000 000	5 000 000
käytetään investointivarausta	tulot	0	0	0	0
	netto	600 000	8 000 000	10 000 000	5 000 000
<u>Rakennukset yhteensä</u>	menot	2 160 000	9 300 000	10 800 000	5 800 000
	tulot	60 000	30 000	0	0
	netto	2 100 000	9 270 000	10 800 000	5 800 000
<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet</u>					
Kunnallistekniikka (s)					
Kadut ja tiet, erittelemätön, sis. Kauppakadun, Esko Aaltosenkadun ja Oikokadun saneerauksen	menot	2 310 000	2 310 000	2 280 000	1 080 000
Katuvaloverkko ja liikennevalolaitteet	tulot	0	0	0	0
Puistot, liikunta-alueet sekä vapaa-ajan alueet	netto	2 310 000	2 310 000	2 280 000	1 080 000
Kiertoliittymä Kartanonkadun-Hämeentien-Rautatienkadun risteys, suunnittelua 2020					
Kuhalankosken padon korjaus					
Keskuskadun ja Käsiyöläiskadun kunnostus, suunnittelua 2020					
Jokipenkereen kunnostus					
Investointiavustus hulevesi-investointeihin					
<u>Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä</u>	menot	2 310 000	2 310 000	2 280 000	1 080 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	2 310 000	2 310 000	2 280 000	1 080 000
<u>Koneet ja kalusto</u>					
Keskushallinto (s)	menot	10 000	10 000	10 000	10 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	10 000	10 000	10 000	10 000
Sivistys- ja tulevaisuuspalveluiden toimiala (s)	menot	100 000	100 000	100 000	100 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	100 000	100 000	100 000	100 000
Teknisen ja ympäristötoimen toimiala (s)	menot	300 000	200 000	300 000	300 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	300 000	200 000	300 000	300 000
<u>Koneet ja kalusto yhteensä</u>	menot	410 000	310 000	410 000	410 000
	tulot	0	0	0	0
	netto	410 000	310 000	410 000	410 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	menot	4 990 000	12 030 000	13 600 000	7 400 000
	tulot	120 000	90 000	60 000	60 000
	netto	4 870 000	11 940 000	13 540 000	7 340 000

RAHOITUSLASKELMA

Kaupunki, ei sisällä vesihuoltoliikelaitosta

	TP 2018	TA 2019+ muutos	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta	2 106 085	3 322 121	5 181 037	5 094 872	5 450 897
Vuosikate	3 821 788	5 248 161	5 181 037	5 037 572	5 247 067
Satunnaiset erät	2 000 000				
Tulorahoituksen korjauserät	-3 715 703	-1 926 040			
Investointien rahavirta	-2 523 435	-4 743 960	-11 940 000	-13 540 000	-7 340 000
Investointimenot	-3 159 058	-4 990 000	-12 030 000	-13 600 000	-7 400 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	35 116	60 000	30 000		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	600 508	186 040	60 000	60 000	60 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-417 349	-1 421 839	-6 758 963	-8 445 128	-1 889 103
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-1 967 244	822 500	862 500	862 500	862 500
Antolainasaamisten lisäykset	-2 500 000				
Antolainasaamisten vähennykset	532 756	822 500	862 500	862 500	862 500
Lainakannan muutokset	1 333 930	1 260 000	6 360 000	7 360 000	1 200 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 000 000	5 000 000	10 000 000	11 000 000	4 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 506 535	-3 740 000	-3 640 000	-3 640 000	-3 300 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 159 535				
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 789 781	-750 000	550 000	200 000	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-45 202				
Vaihto-omaisuuden muutos	5 613				
Saamisten muutos	1 772 228	-750 000	550 000	200 000	
Korottomien velkojen muutos	1 057 142				
Rahoituksen rahavirta	2 156 467	1 332 500	7 772 500	8 422 500	2 062 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 739 117	-89 339	1 013 537	-22 628	173 397
Lainakanta 31.12.	27 421 794	35 760 000	42 120 000	49 480 000	50 680 000
Lainakanta 1.1.	29 928 329	34 500 000	35 760 000	42 120 000	49 480 000
Lainakannan muutos	1 333 930	1 260 000	6 360 000	7 360 000	1 200 000
Lainakanta euroa/as.	1 610	2 115	2 492	2 927	2 998
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot					
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	7 773 557	5 677 348	-4 906 678	-16 296 554	-18 932 382
Lainanhoitokate	1,1	1,4	1,4	1,3	1,5

RAHOITUSLASKELMA

Koko kaupunki

1000 euroa

	Yhteensä TP 2018	Yhteensä TA 2019	Kaupunki TA 2020	VHL TA 2020	Sisäiset	Yhteensä TA 2020	Yhteensä TS 2021	Yhteensä TS 2022
Toiminnan rahavirta								
Tulorahoitus	3 836	4 693	5 181	1 716	0	6 897	7 017	7 575
Vuosikate	5 552	6 619	5 181	1 716		6 897	7 017	7 575
Satunnaiset erät	2 000		0			0		
Tulorahoituksen korjauserät	-3 716	-1 926	0			0	0	0
Investointien rahavirta	-4 866	-6 144	-11 940	-630	0	-12 570	-14 170	-8 170
Investointimenot	-5 510	-6 390	-12 030	-700	70	-12 660	-14 230	-8 230
Rahoitusosuudet investointimenoihin	43	60	30	70	-70	30	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustul	601	186	60			60	60	60
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 030	-1 451	-6 759	1 086	0	-5 673	-7 153	-595
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset	123	83	863	0	-740	123	123	123
Antolainasaamisten vähennykset	123	83	863		-740	123	123	123
Lainakannan muutokset	1 717	1 617	6 360	-1 290	1 290	6 360	7 360	1 200
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 383	5 000	10 000			10 000	11 000	4 500
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 507	-3 383	-3 640	-740	740	-3 640	-3 640	-3 300
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 160	0	0	-550	550	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	682	-178	550	0	-550	0	0	0
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-45	0	0			0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	3	0	0			0	0	0
Saamisten muutos	245	0	550		-550	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	480	-178	0			0	0	0
Rahoituksen rahavirta	2 521	1 522	7 773	-1 290	0	6 483	7 483	1 323
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 491	71	1 014	-204	0	810	329	728
Lainakanta 31.12.	27 805	35 760	42 120	9 034	-9 934	42 120	49 480	50 680
Lainakanta 1.1.	29 928	34 500	35 760	10 324	-10 274	35 760	42 120	49 480
Lainakannan muutos	1 334	1 260	6 360	-1 290	1 290	6 360	7 360	1 200
Lainakanta euroa/as.	1 633	2 115				2 492	2 927	2 998
Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot								
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	-3 354	-4 333				-7 279	-14 260	-15 902
Lainanhoitokate	1,5	1,8				1,8	1,8	2,1

6.1 RAHOITUSLASKELMAERITTELYT

ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET

Antolainasaamisten vähennyksenä käsitellään Faktian pääomalainan lyhennys v. 2020-2022 122.500 euroa vuodessa sekä vesihuoltoliikelaitoksen lainojen lyhennys 740.000 euroa vuodessa.

LAINAKANNAN MUUTOKSET

Vuonna 2020 nostetaan uutta pitkäaikaista lainaa 10 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennetään 3,6 miljoonaa euroa. Lainakanta on vuoden 2020 lopussa 42,1 miljoonaa euroa eli noin 2.500 euroa/asukas. Suunnittelukauden lopussa lainamäärä on 50,7 miljoonaa euroa eli noin 3.000 euroa/asukas. Lainanhoitokate on 1,8 tyydyttävä.

Mikäli lainanhoitokate on alle 1, tarkoittaa tämä, ettei kaupungin tulorahoitus riitä lainojen korkokuluihin ja lyhennyksiin. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun lainanhoitokate on yli 2 ja tyydyttävä kun lainanhoitokate on 1-2 ja heikko, mikäli lainanhoitokate on alle 1.

VUOSIKATE PROSENTTIA POISTONALAISISTA INVESTOINNEISTA

Kaupunki ja vesihuoltoliikelaitos

	Investoinnit	Ei poistonalaiset	Rahoitusosuudet	Investointien omahankinta
TP 2018	5 509 974	59 583	43 216	5 407 175
MuutettuTA 2019	6 390 000	60 000	60 000	6 270 000
TA 2020	12 660 000	60 000	30 000	12 570 000
TS 2021	14 230 000	60 000	0	14 170 000
TS 2022	8 230 000	60 000	0	8 170 000
				46 587 175
Investointien omahankinta keskimäärin				9 317 435

Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista

= 100 x vuosikate/keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno

Vuosikate TA 2020

6 987 000

75,0

7. LIIKELAITOS

Forssan vesihuoltoliikelaitos

Tilivelvollinen: Vesihuoltojohtaja

Konsernitavoitteet 2020:

Korvaus liikelaitokseen sijoitetusta pääomasta 1.000.000 euroa

Investoinnit enintään 700.000 euroa

Aktiivinen kustannusten hallinta ja talouden seuranta ja ennakointi

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
1. Toiminnalliset mittarit:					
- verkostoon pumpattu vesimäärä, 1000 m ³	1 823	1 700	1 600	1 600	1 600
- laskutettu vesimäärä, 1000 m ³	1 390	1 350	1 330	1 330	1 330
- hukkavesi-%	23,8 %	21 %	17 %	17 %	17 %
2. Jätevedenpuhdistamon toiminta:					
- vesi, 1000 m ³	1 778	1 800	2 100	2 100	2 100
- laskutettu jätevesi, 1000 m ³ (laskennall.)	1 723	1 750	1 550	1 550	1 550
3. Talouden tunnusluvut:					
- yli-/alijäämä ennen varauksia (tuhat euroa)	192	106	154	373	588
- käyttökate (tuhat euroa)	2 928	3 067	2 796	2 896	2 996
- käyttökate-%	48,3 %	49,1 %	44,7 %	45,6 %	46,4 %
- oman pääoman tuottoaste	1,6 %	0,9 %	1,3 %	3,0 %	4,5 %
- omavaraisuusaste	52,4 %	52,1 %	54,7 %	58,0 %	61,1 %
- suhteellinen velkaantuneisuus	179,4 %	177,7 %	158,5 %	141,2 %	127,6 %

FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS

TULOSLASKELMA, 1000 EUROA

	TP 2018	Enn. tot. 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Liikevaihto	6 082	5 900	6 250	6 350	6 450
Liiketoiminnan muut tuotot	8		10	10	10
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet, tavarat	759	870	870	870	870
Palvelujen ostot	970	970	1 100	1 100	1 100
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	1 031	1 100	1 100	1 100	1 100
<i>Henkilösivukulut</i>	277	253	269	269	269
Eläkekulut	233	217	233	233	233
Muut henkilösivukulut	44	36	36	36	36
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	1 539	1 552	1 562	1 549	1 536
Liiketoiminnan muut kulut	125	140	125	125	125
<i>Liikeylijäämä</i>	<i>1 389</i>	<i>1 015</i>	<i>1 234</i>	<i>1 347</i>	<i>1 460</i>
<i>Rahoitustuotot ja -kulut</i>	<i>-1 198</i>	<i>-1 196</i>	<i>-1 080</i>	<i>-974</i>	<i>-872</i>
Muut rahoitustuotot	5	4	4	4	0
Kunnalle maksetut korkokulut	103	100	84	78	72
Korvaus peruspääomasta	1 100	1 100	1 000	900	800
Muut rahoituskulut	0				
<i>Ylijäämä ennen varauksia</i>	<i>192</i>	<i>-181</i>	<i>154</i>	<i>373</i>	<i>588</i>
Poistoeron vähennys	23	21	19	18	16
<i>Tilikauden ylijäämä</i>	<i>215</i>	<i>-160</i>	<i>174</i>	<i>391</i>	<i>604</i>

FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS

RAHOITUSLASKELMA, 1000 EUROA

	TP 2018	Enn. tot. 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta					
Tulorahoitus	1 730	1 371	1 716	1 922	2 124
Liikelyljäämä	1 389	1 015	1 234	1 347	1 460
Poistot ja arvonalentumiset	1 539	1 552	1 562	1 549	1 536
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 198	-1 196	-1 080	-974	-872
Muut tulorahoituksen korjaukset	-1				
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 426	-1 400	-700	-700	-900
Rahoitusosuudet investointimenoihin	83		70	70	70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutust	1				
Toiminnan ja investointien rahavirta	-612	-29	1 086	1 292	1 294
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lis.	2 500	800			
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lis.	383				
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen väh.	-410	-700	-740	-740	-740
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen väh.		-383			
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos	-1 005	750	-550	-200	
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	-3				
Saamisten muutokset kunnalta	11				
Saamisten muutokset muilta	23				
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-602				
Korottomien velkojen muutos muilta	-532	-178	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	364	289	-1 290	-940	-740
Rahavarojen muutos	-248	260	-204	352	554
Lainakanta 31.12.	9 857	10 324	9 034	8 094	7 353
Lainakanta 1.1.	8 390	9 857	10 324	9 034	8 094
Lainakannan muutos	1 468	467	-1 290	-940	-740
INVESTOINNIT, 1000 EUROA					
Menot	-2 426	-1 400	-700	-700	-900
Tulot	83	0	70	70	70
Netto	-2 342	-1 400	-630	-630	-830
Rahavarat 31.12.	20	280	76	427	981
Rahavarat 1.1.	268	20	280	76	427
Rahavarojen muutos	-248	260	-204	352	554

TOIMIALA Vesihuoltoliikelaitos

PALVELU Vesi- ja jätevesihuolto

TILIVELVOLLINEN Vesihuoltojohtaja

TOIMINTA-AJATUS/PALVELUKUVAUS

Vesihuoltoliikelaitos hankkii ja toimittaa asiakkailleen talousvesiasetuksen vaatimukset täyttävää talousvettä sekä vastaanottaa ja käsittelee jätevedet vähintään ympäristöluvan vaatimusten mukaisesti.

TALOUSARVIO 2020

Menestystekijä	Tavoitteet	Toimenpiteet 2020	Arviointikriteerit, mittarit ja tavoitetaso
2 Kulutus ja materiaalit	2.6 Energiätehokkuuden merkittävä paraneminen	Esim, aurinkovoimala Vieremän vedenottamo	Laskelma kannattavuudesta v.2020
3 Luonto, maaseudun mahdollisuudet ja rakennettu ympäristö	3.2 Vedensaannin turvaaminen - puhdasta vettä kattavasti kaikille	Vesivuotojen nopea korjaaminen, veden laadukas käsittely	Reklamaatiot talousveden laadusta
4 Yritystoiminta ja innovaatiot	4.3 Seudun ja Kanta-Hämeen ulkopuolelle ulottuvat verkostot 4.7 Sitoutuminen seudulliseen brändiin	Ranku 3 -hanke "Järkivihreys"	Vesihuoltoliikelaitos on aktiivisesti mukana Osallistuminen Frush -tapahtumaan
5 Hyvinvointi	5.4 Työn ja työnhyvinvoinnin edistäminen 5.5 Hyvä asuminen	Työntekijöiden koulutustarpeiden tunnistaminen yhdessä työntekijän kanssa "Mitäs jos joisitki vettä" -brändin tunnettuuden lisääminen	Työntekijäkohtainen koulutussuunnitelma Asiakasportaalin käyttäjämäärä, vuotohälytyksen hyödyntäminen
7 Vastuullinen johtaminen	7.1 Tasapainoinen kuntatalous 7.4 Seutukunnan yhteistyö palvelutuotannossa 7.5 Ajantasaiseen ja validiin tietoon perustuva johtaminen 7.8 Kuntaviestintä menestystekijänä sekä osana jokaisen toimijan työn kokonaisuutta	Taloussuunnitelma 2020-2022 Seudullisen vesihuoltoyhteistyön edistäminen Verkostosaneerausohjelma vuoteen 2030 saakka Avoin viestintäyhteistyö median kanssa	Vesihuoltoliikelaitoksen talous tasapainoon vuoden 2022 aikana Aktiivinen osallistuminen seudun neuvotteluihin Ohjelma valmis syksyllä 2020 Artikkeleiden / juttujen lukumäärä, tavoitetaso 1 krt/kk

Toiminnan painopisteet talousarviovuonna

Verkostosaneeraus Teollisuuskadun alueella

Talousarvio (mahdolliset muutokset aiempaan ja muuta erityistä huomioitavaa)

Johtokunta on asettanut omana tavoitteenaan vesihuoltoliikelaitokselle laatia vuoden 2020 aikana verkostosaneerausohjelma kustannusarvioineen vuoteen 2030 saakka. Ohjelman tehtävänä on toimia vesihuoltoliikelaitoksen pitkän tähtäimen taloussuunnittelun työkaluna.

Taloussuunnitelma 2020-2022

Taloussuunnitelman pohjana olevan veden myynnin oletetaan pysyvän kuluttaja-asiakkaiden osalta pääosin vuoden 2019 tasolla. Henkeä kohti laskettu veden kulutus todennäköisesti kuitenkin jatkaa hienoista laskuaan. Käyttökustannusten on oletettu pysyvän pääosin vuonna 2019 toteutuvalla tasolla. Vuodelle 2020 ei esitetä taksantarkistuksia, mutta suunnitelmavuosien 2021 ja 2022 liikevaihto on alustavasti arvioitu noin 2 % vuotuisella taksankorotuksella.

Riskianalyysi

Jäteveden puhdistamoon ja vedenkäsittelyyn tehtyjen investointien taloudellinen kannattavuus on riippuvainen vedenkäytön ja jäteveden puhdistamon kuormituksen säilymisestä nykyisellä tasolla. Samaan aikaan yleinen mielipide ja kuluttajien kulutustottumukset tukevat veden kestävää käyttöä. Myös teollisuus etsii aktiivisesti keinoja säästäväiseen veden käyttöön.

Keinot ja toimenpiteet tuottavuuden parantamiseksi ja talouden sopeuttamiseksi

Suunnitelmakauden 2020-2022 liikevaihto, toimintakulut ja investointimäärärahat on määritetty siten, että toteutuessaan suunnitellusti, vesihuoltoliikelaitoksen talous saavuttaa tasapainon vuoden 2022 aikana.

Mittarit ja tunnusluvut

	TP 2018	TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Vesivuoto-%	24	21	17	17	17
Vakinaiset, henkilötyövuodet	22	20	18	18	18
Määräaikaiset, henkilötyövuodet	1	1	0	0	0
Tilat m ²					

8. KONSERNIYHTEISÖT

Forssa-asunnot Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

TALOUSARVIO 2020

Konsernitavoite/tavoitetaso

1. Osana yhtiön strategiaa valmistuu pitkän aikavälin suunnitelma yhtiön talouden ja toiminnan tervehdyttämistoimenpiteiksi. Toteutus alkaa heti ja etenee vaiheittain suunnitelman mukaisesti.
2. Käyttöasteen nostaminen lähemmäs 80 %.
3. Vuokrasaatavien vähentäminen.
4. Vuokrasopimusten suhde (uudet/päättyneet) 1,00 tai parempi
6. Noin 40 huoneiston saneeraus vuokramarkkinoille. Kiinteistöjen jalostamis/purkamissuunnitelman tekeminen osana tervehdyttämissuunnitelmaa.

Tavoitteen toteutuminen

Riskianalyysi

Forssa-asunnot Oy:n kaikkien lainojen keskiporko 1,77 % ja 1.2.2020 lukien noin 0,82 %.
Lainat on pääsääntöisesti sidottu pitkäaikaisiin korkoihin tai suojattu koronvaihtosopimuksella.
Talouden ja toiminnan tervehdyttämistoimenpiteiden onnistuminen?

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
- käyttökate %	14,66 %	10,00 %	9,70 %	30,00 %	30,00 %
- rahoitustulos %	7,70 %	3,00 %	4,80 %	20,00 %	20,00 %
- omavaraisuusaste	18,00 %	17,00 %	17,50 %	17,00 %	17,00 %
- velkaantumisaste %	79,60 %	80,00 %	82,50 %	80,00 %	80,00 %
- lainojen hoitokate	0,7		1		
Henkilöstö (kpl vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset	4	4	3	3	3
- osa-aikaiset	1	0			
Määrä vuoden lopussa	5	4	3	3	3
Lainamäärä (1 000 euroa)	10 239	10 095	10 241	9 411	8 581
- ei huomioitu mahdollisia uusinvestointeja					
Tilat m2					
- vuokrattavat asunnot	30 236	30 236	30 236	30 236	30 236
- Isoniityntie 51	1 637	1 637	1 637	1 637	1 637
- Ryttyntie 5 (asuntola)	2 750	2 750	2 750	2 750	2 750
- As Oy Hakaniitty (osaomistus)	90	90	90	90	90
Tilat yhteensä	34 713	34 713	34 713	34 713	34 713

Forssan Yrityskehitys Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

TALOUSARVIO 2020

Konsernitavoite/tavoitetaso

Tavoitteen toteutuminen

<p>1. Forssan Yrityskehitys Oy parantaa ja tukee aktiivisesti yritysten toimintaedellytyksiä, kannattavuutta ja kasvua sekä lisää seudullista elinvoimaa.</p> <p>Mittarit (tunnusluvut), joita seurataan ovat samat kuin yhtiön omat strategiamittarit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - yksittäisten kohtaamisten määrä - asiakaspalaute (jokaisen kohtaamisen jälkeen kysely) - järjestettyjen tilaisuuksien määrä ja osallistujat - työtyytyväisyys - viestintänäkyvyys <p>2. Vuokrattavien tilojen hyvä käyttöaste: käyttöaste tavoite vähintään 98 %</p> <p>3. Vuokrasaatavien ja luottotappioiden minimointi: enintään 0,5 % vuokrien liikevaihdosta</p> <p>4. Pitkän aikavälin investointisuunnitelma ja rahoituksen riittävyys</p> <p>5. Lainanhoitokyvystä huolehtiminen. Lainojen hoitokate yli 1. Lainasalkun tarkastelu ja mahdolliset järjestelyt</p>	
---	--

Riskianalyysi

Forssan kaupunkiseudun negatiivinen väestökehitys sekä osaavan työvoiman saatavuus ovat ratkaisevia haasteita, jotka vaikuttavat sekä kaupungin talouteen että yritysten kasvumahdollisuuksiin. Korkeiden muutos seuraavien vuosien aikana ole realisoitumassa oleva riski.

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja:					
- henkilöstö	7	6,5	7	7	7
- lainojen hoitokate	0,25	1,00	1,00	1	1
- asiakastytyväisyys (asteikko 1-4)	4,00	4,2	3,5	3,5	3,5
Lainamäärä (1 000 euroa)	14 282	15,5	15,0	15,0	15,0
- uusinvestoinnit (sis. lainamäärään)	0	800	800	800	800
Forssan kaupungin takaukset (1 000 €)	14 090	15,5	15,0	15,0	15,0
- uusinvestoinnit (sis. takauksiin)	0	800	800	800	800

Loimijoen Kuntapalvelut Oy

Tilivelvollinen: Toimitusjohtaja

Yhtiö tuottaa laskenta- ja palkkapalveluita sekä ateria- ja puhtauspalveluita omistaja-asiakkailleen. Osakeyhtiön omistavat Forssan kaupunki (59,2 %), Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä (40 %) ja Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä (0,4 %) ja Humppilan kunta (0,4 %).

TALOUSARVIO 2020

Konsernitavoite/tavoitetaso

Tavoitteen toteutuminen/seuranta

1. Varautuminen tulevaisuuden haasteisiin yhdessä omistajien kanssa. Uusi toimintamalli ja mahdolliset uudet kumppanit.	
2. Keskuskeittiön valmistuminen	
3. Palveluprosessien tehostaminen ja kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa	
4. Henkilöstön työhyvinvoinnista huolehtiminen	

Riskianalyysi

Mitä sotessa tapahtuu? Valtakunnan tasolla tai maakunnan yhdessä sopien?

Tilannetta seurataan ja toimitaan tilanteen kehittymisen mukaan

Mitä keskuskeittiön osalta päätetään? Millä aikataululla? Kustannusvaikutukset?

Asioista keskustellaan omistajien kanssa ja päätösten vaikutuksia tuodaan esille päättäjille.

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
1. Talous					
- liikevaihto (milj. euroa)	7,9	7,6	7,8	7,8	7,8
- kalustoinvestoinnit (milj. euroa)	0,1	0,9	0,9	0,2	0,2
- pitkäaikaiset lainat (milj. euroa)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
- tilikauden voitto (milj. euroa)	0,1	0,0	0,0	-0,3	0,0
2. Toiminta					
Ateriapalveluiden tunnusluvut					
tarjottuja lounaita, t kpl/v	643	637	697	695	694
toimituskohteita	42	42	45	47	44
Puhtauspalvelun tunnusluku (teho m ²)	250	240	240	240	240
palkkalaskelmia, 1 000 kpl/v	45	45	45	45	45
ostolaskuja 1 000 kpl/v	58	57	57	57	57
kirjanpitositteita 1 000 kpl/v	220	220	220	220	220
myyntireskontratositteita 1 000 kpl/v	161	160	160	160	160
3. Henkilöstö (vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset (vakinaiset+määräaik.)	120	123	120	117	110
- osa-aikaiset	27	25	25	25	23
Määrä vuoden lopussa	147	148	145	142	133
4. Toimitilat m ²					
- toimistotilat	400	400	400	400	400
- keittiöt	2 183	2 183	2 183	2 464	1 860
- siivousala	97 146	98 350	97 750	97 750	95 825

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä

Tilivelvollinen: Yhtymäjohtaja

TALOUSARVIO 2020

Konsernitavoite/Tavoitetaso

1. Palvelut voidaan mahdollisimman hyvin tuottaa lähipalveluina
2. Tuottavuusohjelma kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi ja kustannusten nousun hillitsemiseksi on hyväksytty ja tuottavuusohjelman mukaiset projektit on käynnistetty
3. Asiakkaat ovat tyytyväisiä saamiinsa palveluihin ja ne pystytään tarjoamaan lakisääteisessä määräajassa.

Tavoitteen toteutuminen

--	--

Riskianalyysi

--

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
- vuosikate poistoista %	56,47	100,00	50,00	100,00	100,00
Henkilöstö vuoden lopussa					
- kokoaikaiset	1 064	1 077	985	985	985
- osa-aikaiset	166	134	176	160	150
Määrä vuoden lopussa	1 230	1 211	1 161	1 145	1 135
Tilat m ²	65 124	65 124	64 805	64 805	64 805

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä

Tilivelvollinen: Kuntayhtymän johtaja

TALOUSARVIO 2020

Konsernitavoite/tavoitetaso

Tavoitteen toteutuminen

1. Oppimis- ja kasvunäkökulma
 - Henkilöstön koulutus- ta benchmarkkauspäivät opetus- ja ohjaushenkilöstön osalta keskimäärin 3pv/v ja muun henkilöstön osalta 2 pv/v
 - Työelämässä työskentelypäivät opetus- ja ohjaushenk. 5pv/v
 - KV-työelämäympäristössä päiviä konsernitasolla 50 pv
 - Digiosaaminen:tavoitetasojen kartoitus ja määrittäminen vuoden 2020 aikana
 - 90% opetushenkilöstöstä on pedagoginen pätevyys
 - Henkilöstön tyytyväisyysmittaus 1 krt/v, vastausten keskiarvo (yleisarvosana) asteikolla 1-5 vähint. 3,8
2. Sisäisten prosessien näkökulma
 - Laatu, turvallisuus ja ympäristöjohtaminen koottuna yhteen toimintajärjestelmään
 - Ydinprosessit kuvattuna IMS-järjestelmään
 - Kestävän kehityksen auditointi tai päivitys kerran vuodessa
 - Sähköisen allekirjoituksen käyttöönotto aloitetaan v. 2020 aikana
3. Asiakasnäkökulma
 - Opiskelijapalautteen vastausten keskiarvo vähintään 3,8 (vastausprosentti vähintään 80%)
 - Työelämäpalaute, vastausten keskiarvo vähintään 3,8
 - Väyläopintoihin osallistuu vähintään 15 opiskelijaa
 - Taitajakisoihin osallistuu vähintään 8 opiskelijaa
 - Kansainvälisille jaksoille osallistuu vähintään 20 opiskelijaa
4. Taloudellinen näkökulma
 - Tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä 100%
 - Työllistyminen: 75% valmistuvista opiskelijoista työllistyy heti
 - Siirtyminen korkea-asteelle: 5% valmistuvista pt opiskelijoista pääsee jatko-opintoihin korkea-asteelle
 - Läpäisyaste vähintään 70%
 - Negatiivinen keskeyttäminen enintään 3% vuodessa
 - NY yrittäjien määrä, osuuskuntaan osallistuneiden opiskelijoiden määrä 20
 - Tulosaluekohtaisten toimintakatteiden noudattaminen
 - Poistot tulee kattaa toimintakatteella ja investointivarausten purkamisella

Riskianalyysi

--

Tunnusluvut	Tp 2018	Ta 2019	Ta 2020	Ts 2021	Ts 2022
Toiminnallisia ja taloudellisia tunnuslukuja:					
Koulutustoiminta					
- opiskelijamäärä vos-peruskoulutus	946				
- opiskelijamäärä lisäkoulutus	216				
- opiskelijavuosi		1 280	1 228,0	1 228,0	1 228,0
Laatu ja vaikuttavuus					
- opiskelijapalute (asteikolla 1-5)	3,84	3,80	3,8	3,8	3,8
Kuntayhtymä					
- vuosikate poistoista %	112,5	100,0	94,4	92,9	95,2
- oman pääoman tuottoaste %					
- velkaantumisasaste %	18,6	11,9	16,0	15,8	15,7
Henkilöstö (kpl vuoden lopussa)					
- kokoaikaiset	135				
- osa-aikaiset	11				
Määrä vuoden lopussa	146	130	130	130	130
Tilat kuntayhtymä m ²	26 319	26 319	26 319	26 319	26 319
Tilat osakeyhtiö m ²	3 818	3 818	3 818	3 818	3 818

1. Kaupungin arviointijärjestelmän kuvaus

KUNTALAISARVIOINTI	Väline	Arvioinnin ajankohta
Kuntalaispalautteet ja palvelujen arviointi	forssa.fi otakantaa.fi Kapa (FCG) tai oma kysely Sosiaalinen media Palautelomakkeet (kaupungintalo)	Jatkuva Suunnitellusti Parillisina vuosina Jatkuva Jatkuva
Kuntalaisideat ja innovaatiot	forssa.fi otakantaa.fi kuntalaisaloite.fi Kuntalaistilaisuudet	Jatkuva Jatkuva Jatkuva Suunnitellusti
Strategian arviointi	otakantaa.fi Strategiatori	Suunnitellusti Suunnitellusti

LUOTTAMUSHENKILÖ-ARVIOINTI	Väline	Arvioinnin ajankohta
Valtuustotyöskentelyn/ lautakuntatyöskentelyn arviointi	Valtuustoarviointi Kh-arviointi Lautakunta-arviointi	1 krt / valtuustokausi Joka toinen vuosi 1 krt / valtuustokausi
Strategian arviointi	Strategian vuositavoitteiden arviointi Strategiatori	2 krt / vuosi (osavuka) Suunnitellusti
Riskien arviointi	Vuosiarviointi Väliarvioinnit Arviointitilaisuus	1 krt / vuosi (TP) 2 krt / vuosi (osavuka) 1 krt / vuosi (kesäkuu)
Palvelujen laadun arviointi	Valtuustoaloitteet Suorat yhteydenotot	Jatkuva Jatkuva
Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden arviointi	Vuosiarviointi Väliarvioinnit Arviointitilaisuus Talouden kuukausiarviointi	1 krt / vuosi (TP) 2 krt / vuosi (osavuka) 1 krt / vuosi (kesäkuu) Kh:n ja ltk:n kokouksissa

ITSEARVIOINTI / henkilöstö ja johto	Väline	Arvioinnin ajankohta
Henkilöstö- ja työhyvinvointiarviointi	Kehityskeskustelut Työhyvinvointikeskustelut Henkilöstökysely	Joka toinen vuosi 1 krt / vuosi Joka toinen vuosi
Strategian vuositavoitteiden arviointi	Esimiesarviointi Toimialojen johtoryhmät Johdon yksikköarvioinnit	1 krt / vuosi (Voormannit) Kokouksissa säännöllisesti Joka toinen vuosi
Palvelujen ja palvelu- prosessien laadun arviointi	Palvelualue- ja yksikköarvioinnit Toimialan vuosiarviointi	Suunnitellusti 1 krt / vuosi
Riskien arviointi	Yhteistoimintaryhmä Riskienhallintaryhmä Väli- ja vuosiarviointit Granite	Kokouksissa säännöllisesti Kokouksissa TA ja osavuka Jatkuva

ARVIOINTIEN KUVAUKSIA (1/2)

Kuntalaisarvioinnit

Kuntalaistilaisuudet

Valtuustokauden ajalle määritetyt avoimet tilaisuudet, joissa viestitään ajankohtaisista asioista ja keskustellaan kuntalaisten kanssa. Tilaisuudet voidaan järjestää palvelualueita, toimialaa tai koko kaupunkiorganisaatiota koskevin.

Strategiatori

Johtoryhmän valmisteleva, kaupunkistrategian sisältöä koskeva tilaisuus kuntalaisille.

Luottamushenkilöarvioinnit

Valtuustoarviointi

Kerran valtuustokaudessa toteutettava arviointi, jossa valtuutetut arvioivat valtuustotyöskentelyn toteutumista.

Kh-arviointi

Joka toinen vuosi toteutettava arviointi, jossa kaupunginhallituksen jäsenet arvioivat työskentelyään ja asettamiensa tavoitteiden toteutumista.

Lautakunta-arviointi

Kerran valtuustokaudessa toteutettava arviointi, jossa lautakuntien jäsenet arvioivat työskentelyään ja asettamiensa tavoitteiden toteutumista.

Arviointitilaisuus

Keskushallinnon organisoima, kesäkuussa järjestettävä tilaisuus, jossa kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta, vastuunalainen tilintarkastaja ja johtoryhmä arvioivat edellisen kalenterivuoden talousarviossa asetettujen tavoitteiden ja arvioitujen riskien toteutumista.

ARVIOINTIEN KUVAUKSIA (2/2)

Itsearviointit (henkilöstö ja johto)

Kehityskeskustelu

Työntekijän ja lähiesimiehen vähintään joka toinen vuosi käymä keskustelu, jonka toteutus ja sisältö on määritelty. Jos yksittäinen työntekijä niin haluaa, on ko. keskustelu käytävä vuosittain.

Työhyvinvointi -keskustelut

Työyhteisön (so. yksikkö tai tiimi) lähiesimiehensä kanssa kerran vuodessa käymä keskustelu, jossa tarkastellaan Hyvän Työyhteisön Toimintaperiaatteiden toteutumista työyhteisön arjessa.

Esimiesarviointi

Henkilöstöhallinnon kerran vuodessa esimiehille suunnittelema arviointi, jossa arvioidaan strategian vuositavoitteiden toteutumista sekä tavoitteiden saavuttamista edistävää johtamistoimintaa.

Johdon yksikköarviointit

Palvelualueiden esimiesten omissa yksiköissään toteuttamat yksikkökäynnit ja –keskustelut, joissa keskitytään arvioimaan strategian vuositavoitteiden toteutumista. Suunnitellaan ja organisoidaan palvelualueittain.

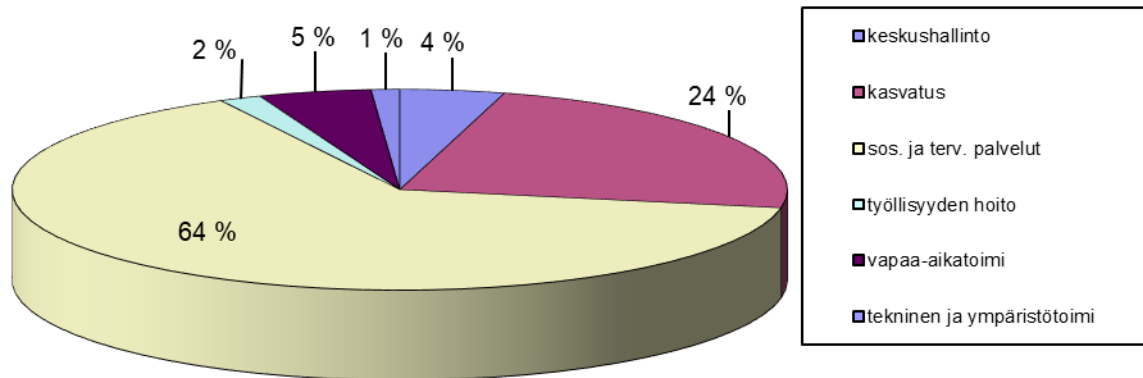
Palvelualue- ja yksikköarviointit

Palvelualueilla ja yksiköissä suunniteltavat ja toteutettavat arvioinnit palvelujen ja palveluprosessien laadun arvioimiseksi.

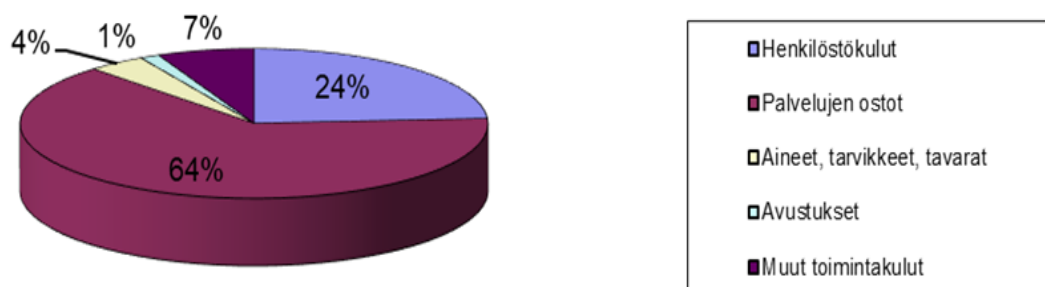
Toimialan vuosiarviointi

Toimialoilla vuosittain toteutettava arviointi, joka kohdentuu yhden tai useamman palvelun ja/tai palveluprosessin laadun arviointiin.

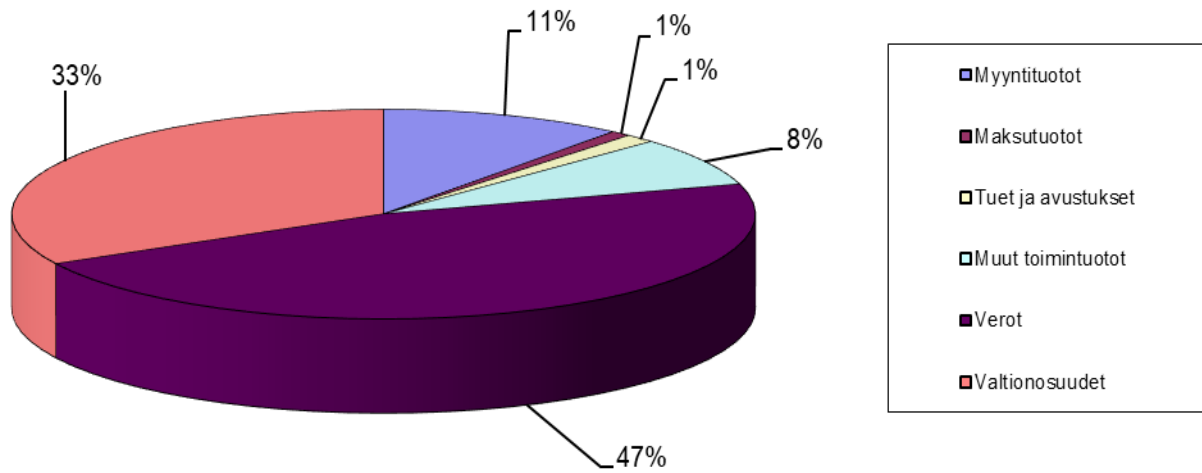
Forssan kaupungin toimintamenojen (netto) jakaantuminen tehtäväryhmittäin v. 2020

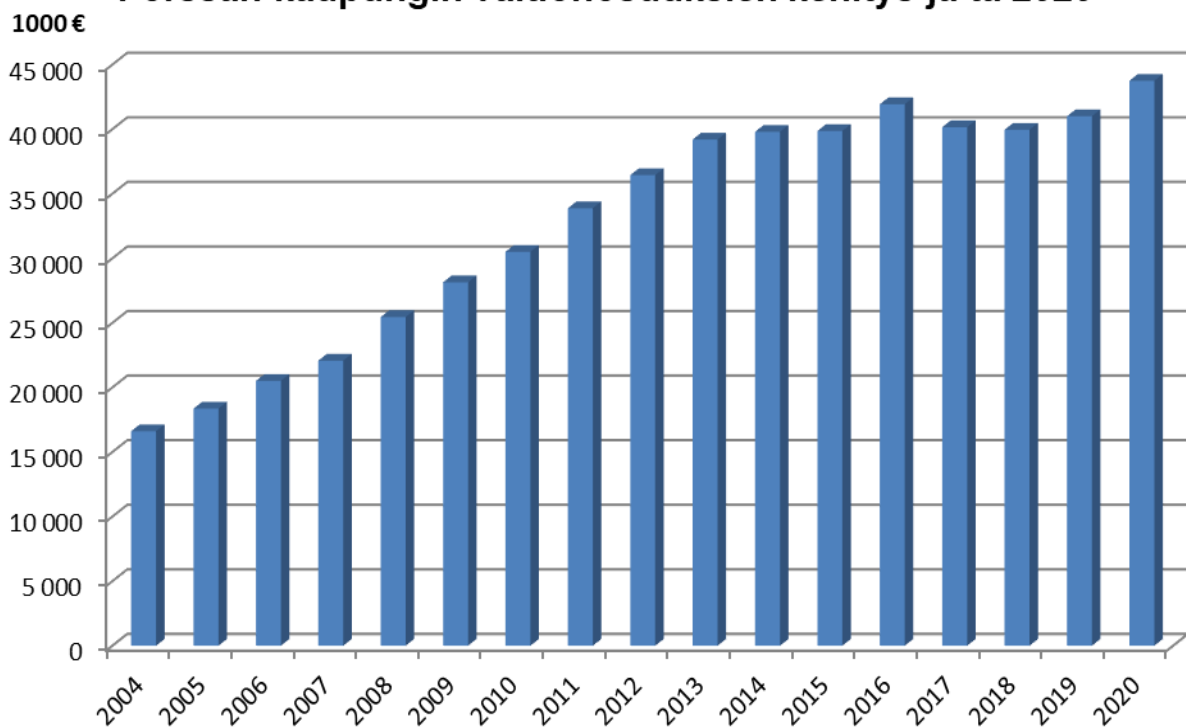
Forssan kaupungin toimintakulujen jakaantuminen ta 2020

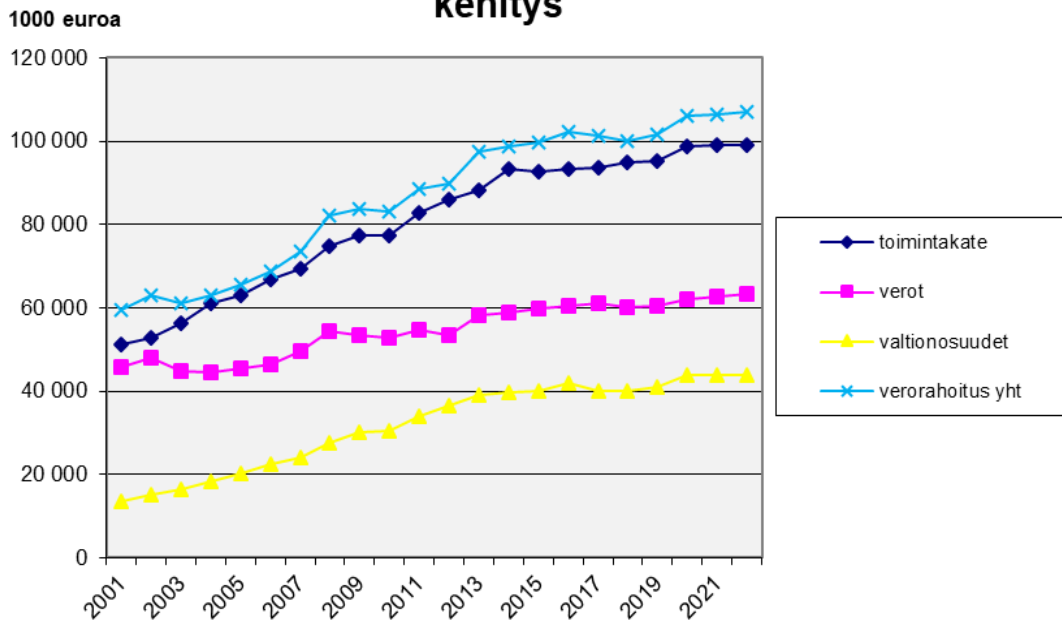
Forssan kaupungin tulorahoitus v. 2020

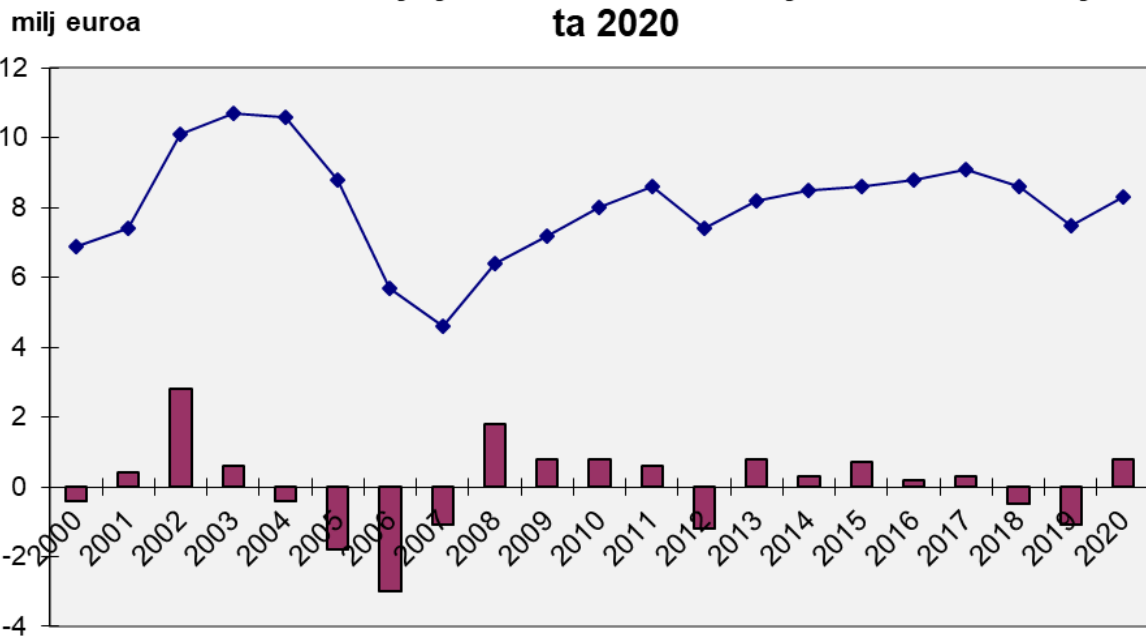
Forssan kaupungin valtionosuuksien kehitys ja ta 2020

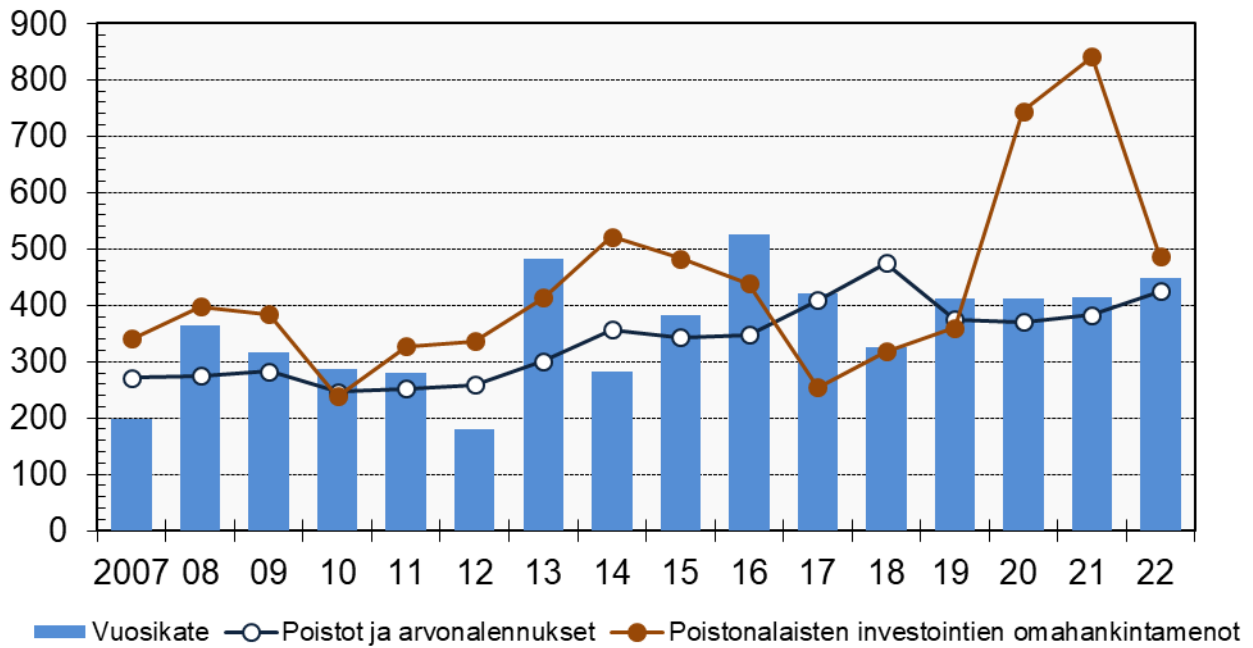
Forssan kaupungin toimintakateen ja verorahoituksen kehitys

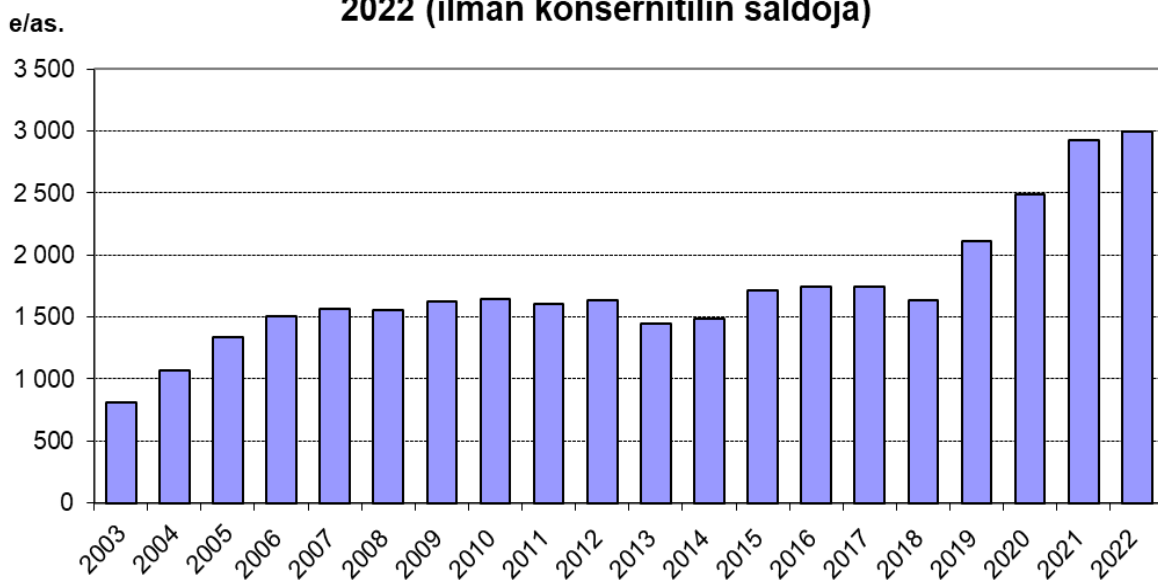
Forssan kaupungin tilikausien ali/ylijäämän kehitys ja kumulatiivinen ylijäämä v. 2000-2018 ja ennuste 2019 ja ta 2020

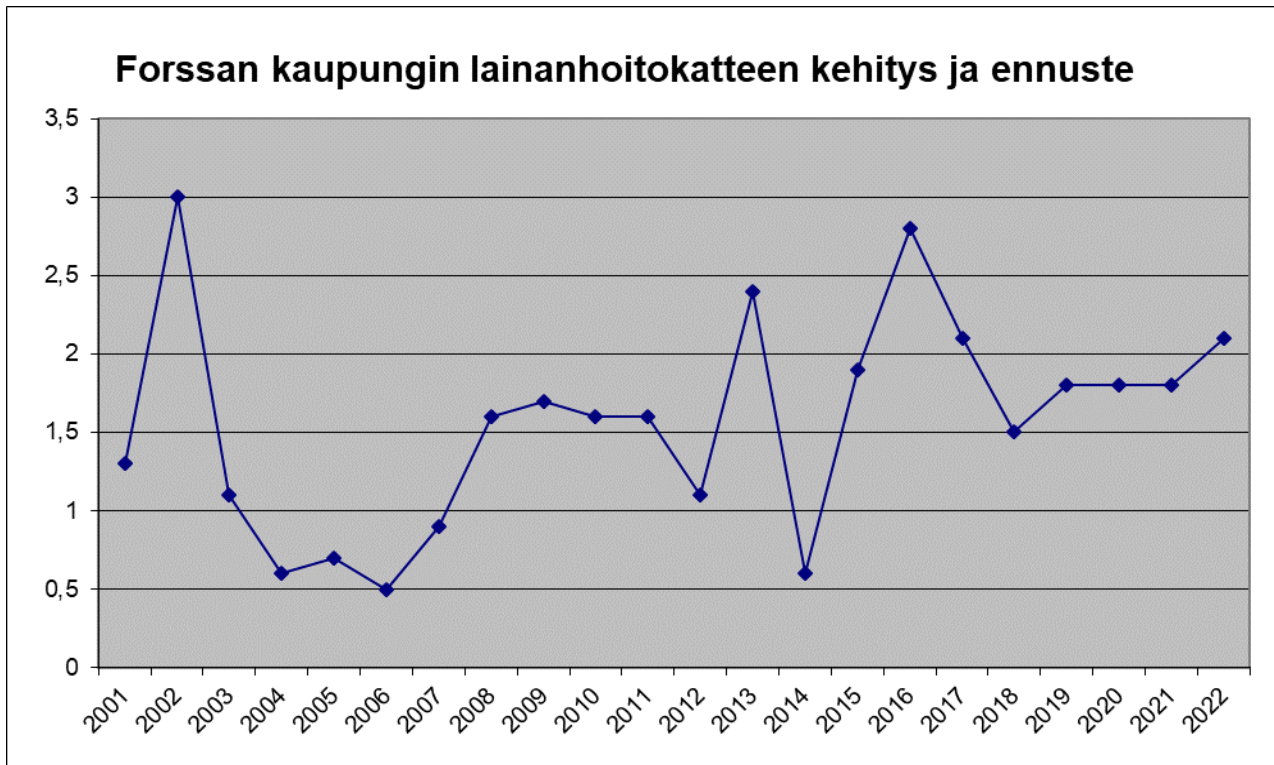

Forssan kaupungin vuosikate, poistot ja investoinnit, €/as.

Forssan kaupungin lainamäärän euroa/asukas kehitys 2003- 2022 (ilman konsernitilin saldoja)

3. TOIMIELIMEN JA PALVELUALUEEN TILIVELVOLLISET 2020

PALVELUN NIMI	TILIVELVOLLINEN
Kaupunginhallitus	KAUPUNGINJOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
100 KESKUSHALLINTO	talousjohtaja
Keskusvaalilautakunta	
700 VAALIT	kaupunginsihteeri
Tarkastuslautakunta	
710 TARKASTUSTOIMINTA	tarkastuslautakunta
Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta	SIVISTYSJOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
200 TALOUS- JA HALLINTOPALVELUT	sivistysjohtaja
210 PERUSOPETUS	sivistysjohtaja
240 LUKIOKOULUTUS JA VAPAA SIVISTYSTYÖ	rehtori
250 VARHAISKASVATUKSEN PALVELUT	kasvatus- ja opetuspäällikkö
260 VESIHelmi JA LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT	sivistysjohtaja
270 WAHREN-KESKUS	kirjastotoimenjohtaja
280 TYÖLLISYYDEN HOIDON PALVELUT	työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö
285 SOSIAALIPALVELUT	sivistysjohtaja
290 TERVEYSPALVELUT	sivistysjohtaja
Yhdyskuntalautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
500 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN HALLINTO JA MAASEUTUPALVELUT	tekninen johtaja
510 MAANKÄYTTÖPALVELUT	kaupungeodeetti
520 INFRAPALVELUT	kunnallistekniikan päällikkö
540 PELASTUSPALVELUT	tekninen johtaja
570 TILAPALVELUT	kiinteistöpäällikkö
610 MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUPALVELUT	kaupunginarkkitehti
Jätelautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
580 YHTEISTOIMINTA-ALUEEN JÄTEHUOLTO	jätehuoltopäällikkö
Ympäristölupalautakunta	TEKNINEN JOHTAJA TOIMIELIMEN ALAISESTA TOIMINNASTA KOKONAISUUTENA
600 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖPALVELUT	ympäristöpäällikkö

INVESTOINTIOSA

HANKKEEN NIMI	TILIVELVOLLINEN
YHDYSKUNTALAUTAKUNNAN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT	tekninen johtaja
MUUT TILIVELVOLLISET:	
RAKENNUKSIEN JA RAKENNELMIEN ERITTELEMÄTÖN (TILAPALVELU)	kiinteistöpäällikkö
KADUT JA TIET (ERITTELEMÄTÖN) KATUVALOVERKKO JA LIIKENNEVALOLAITTEET, PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET	kunnallistekniikan päällikkö
KAUPUNGINHALLITUKSEN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT:	
- ATK-OHJELMAT JA LAITTEISTOT	talousjohtaja
- IRTAIMISTO	talousjohtaja
- MAA-ALUEET	kaupunginjohtaja
- OSAKKEET JA OSUUDET	kaupunginjohtaja
SIVISTYS- JA TULEVAISUUSLAUTAKUNNAN VASTUULLA OLEVAT INVESTOINNIT	sivistysjohtaja

LIIKELAITOS

	TILIVELVOLLINEN
FORSSAN VESIHUOLTOLIIKELAITOS	vesihuoltojohtaja